

divadelní HROMADA



*upravují samotářských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve vhodných Cechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

XXXVIII. *podzim* **2003**

**Jestliže světu nedáváte
to nejlepší,
pro jaký svět
si to schováváte?**

Kent M. Keith

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Rada VSVD se sešla podruhé

6. Cenění

8 IMPULSY Z IMPULSU / bylo a bude

Alternativa po staročesku, Sergej Fedotov

9 Pohárek SČDO, Dílna mladého uměleckého přednesu

10 Kurz pro moderátory a tiskové mluvčí

11 VIDĚLI JSME

Oblomov v Jesličkách

12 V Opočně se bojovalo o most

13 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

28 RAČTE VSTOUPIT

31 VÝCHODOČEŠI...

52. Loutkářská Chrudim, Nejen Lantův Červený balakryl

32 Východočeši! Přehlídka je i poučení!

34 Vysoké po dvaceti letech, Jak jsme byli ve Vysokém

35 Přelet na loutkářským hnízdem 2003

36 Wolkrův Prostějov ještě jednou

37 VÝCHODOČESKÝ DIVADELNÍ PANTHEON

Aleš Němeček

39 NESTOŘI A KANDRDASOVÉ

Otec a syn

40 VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Miroslav Michálek

41 Jiří Kubina, Karel Horák

42 Letošní kulatí oslavenci z Úpice

43 Jan Kráčmer

44 Jana Albrechtová

45 Alexandr Gregar

46 Matěj Šefrna

Smutné zprávy

48 120 let DS Heřman

50 Oslavy výročí amatérského divadla ve Vamberku jdou do finále

51 25 let od založení si připomíná LS „Na židli“ Turnov

53 PELMEL (MIŠMAŠ)

II. díl místopisu českého amatérského divadla, Poděkování

54 Chcete si zahrát divadlo v přírodě?

54 po uzávěrce

Dobře vyuzené Štronzo

55 Treperendy jako víno

57 SAMOSTATNÁ PŘÍLOHA

58 Kalendář VSVD a soutěží a přehlídek slovesných oborů 2004...

59 Kalendářní přehled celostátních akcí amat. divadla 2004...

60 Vyhlášení soutěží a přehlídek slovesných oborů 2004...

66 Zásady pro účast v soutěžích divadelních souborů všech typů,...

Uzávěrka příštího čísla:
25. 3. 2004

Příspěvky a foto prosíme zaslat
na adresu:

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

e-mail:

impulshk.gregarova@tiscali.cz

http://vsvd.webpark.cz

HROMADA č. XXXVIII/2003

PODZIM

Vydává:

Síťedisko amatérské kultury IMPULS,

Okružní 1130,

500 03 Hradec Králové

Telefon: 495 582 622

Tel./fax: 495 546 560

ve spolupráci

s Volným sdružením

východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:

Alexandr Gregar (chefredacteur),

Josef Tejkl, Mirka Císařová, Karla

Dörrová, Jan Merta, Břetislav Lelek,

Nada Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Mario Alfieri

TISK:

GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na

MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění

MK ČR a Nadace Českého literárního
fondu

Neprodejné!

Náklad 370 ks

Neprošlo jazykovou úpravou!

úvodník

Redakce Hromady mě požádala, abych napsal úvodník. Vím drahně let, že to neumím. A ještě k tomu úvodník k začátku nové amatérské sezóny, když jsem tu starou ještě neskončil. To dělám už nějakou dobu až na Štronzu v Moravské Třebové, kde uzené sele Františka Sekáče je nejnádhernější tečkou za sezónou uplynulou. Pak pro mne až do předjaří následuje pauza, než jedu do Červeného Kostelce, kde začínám sezónu novou. Kulinařský zážitek opět nechybí – pečou tam znamenité věnečky. Takže v tomto okamžiku – 30. října v 8.44 – ještě ani pořádně nevím, jaká byla ta minulá sezóna a o nové se mně ani nezdá. A mám o ní psát úvodník!

V tomto okamžiku jsem už napsal 11 řádků, vyličil své kulinařské zážitky na začátku a konci své amatérské sezóny a ještě něco musím přidat. Pro inspiraci jsem se podíval na úvodníky do minulých Hromad a nemohu jako Pepa Tejkl – Hromada XXXVII – prohlásit, že nedostatek témat mně nehrozí. Hrozí, protože co vím o „žhavé přítomnosti“ našeho amatérského divadla, to jsem už napsal do Amatérské scény. Jako poslední zážitek jsem popisoval Krakonošův divadelní podzim 2003 ve Vysokém nad Jizerou. A končil jsem citací Gogola: Nezlób se na zrcadlo, máš-li křivou hubu. Tahle přehlídka totiž nebyla zase až tak podařená – i když ne až tolik, jak se začalo pod Krkonošemi za nádherného počasí říkat. Ale co dělat, když takhle se to vybralo? Existují vždycky názory – u jakékoliv přehlídky – že jsou nějaká daleko lepší představení, která prostě nebyla vybrána. Nepopírám, že se občas něco takového stane, ale mohu prohlásit, že téměř po každé se fám o takovém představení roznese a jsou pojistky, které dovolují, aby byly na pořad té nebo oné přehlídky zařazeny. Ale co když lepší představení nejsou? Pak prostě přehlídka není výkladní skříní, pak je dokladem každodenní všední reality amatérského divadla.

Minulá sezóna prokázala, že chybí špičkově suverénní představení, kterým i jejich odpůrci přiznají nepopíratelnou kvalitu. A možná nám chybí, rovněž v perfektní, skoro bych řekl „vývozní“ podobě i ten typ „postmoderního“ divadla, jehož nedostatek nám často vyčítá na JH Karol Horvath. Ale existuje veliké rozvrstvení a rozlišení. Zejména Femad Poděbrady a Divadelní Třebíč o tom vypovídají přesně. Už jsem to napsal do Amatérské scény: najít společná adekvátní kritéria, jimiž bylo letos možné poměřit všechny jejich inscenace, bylo nemožné. A také jsme se v pár případech při posuzování hodně rozešli. Jistá opatření, která by na tento rozsah amatérského divadla reagovala, byla už pro příští sezónu navržena, doufejme, že přispějí k jejímu zdárnému průběhu.

Vída, tak jsem se k té příští sezóně dostal; jaksi maně. (Takové slovo ve svém úvodníku Pepík Tejkl nemá, tím vynahrazuju ten svůj nedostatek úvodníkových témat). A když jsem se tedy maně = bezděky, náhodou dostal k té nové sezóně, tak mohu skončit; s tím, že předpokládám, že bude v postatě stejná jako ta právě končící. A především doufám, že v ní budou další původní texty z naší současnosti, které se pro mne stávají v přítomnosti nejzajímavějším jevem v naší původní tvorbě textů pro divadlo, neboť otevřeně, bezprostředně, konkrétně mluví o realitě, v níž žijeme. V této sezóně to nejvýrazněji stvrdili Tejklovi Amatéri Černých šviháků z Kostelce na Orlicí. Kéž by tomu tak bylo i dál! Ostatně, vstup „železničářské“ komedie o životě s „plácačkou, věšákem a čepicí“ Nejhodnějších medvídků na jeviště několika profesionálních divadel a připravovaná „zubařská“ komedie kladenského VADu v divadle ABC svědčí o tom, že se tu bez ohledu na „postmodernu“ prodírá amatérské divadlo ke kvalitě, která má svou všeobecnou divadelní platnost, protože to zkouší s tím, s čím to divadlo vždycky na konec vyhrávalo: s obrazem člověka v nějaké situaci.

Snad to bude dál tímhle způsobem zkoušet i v té nové sezóně. To jemu i sobě přeje

Jan Císar

D I V A D E L N Í

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky XXXVIII. Hromady
přišli na účet VSVD další příspěvky.

Děkujeme.

okres Hradec Králové:

Zdeněk VRÁGA, Bohumila GYÖRGYOVÁ, Vladimír BEŇO,
Marie JACKOVÁ

okres Havlíčkův Brod:

Sdružení ADIVADLO, Eva BECHYŇOVÁ, Lída HONZOVÁ

okres Jičín:

Jan ŘEZNÍČEK, Jitka a Martin ZAJÍČKOVI

okres Náchod:

Štěpán MACURA, Dagmar ŽIDOVÁ, Jiří KUBINA,
Jan LINHART, Jarka HOLASOVÁ, DDM BÁJO Česká Skalice

okres Pardubice:

Radoš JINDRA, Pavel HLADÍK, Anička a Míla KUČEROVI

okr. Rychnov nad Kněžnou:

Eva ŽATEČKOVÁ, Karel UHLÍŘ, Eva DRÁBKOVÁ,

okres Semily:

Tomáš VÁCL, Vratislav OUHRABKA

okres Svitavy:

Vladimír ŠAUER, Milena DUCHOŇOVÁ

okres Trutnov:

Milena JANEČKOVÁ, Alena RODROVÁ, Zina RÝGROVÁ
Pavel ŠVORČÍK

okres Ústí nad Orlicí:

Jan ŠTĚPÁNSKÝ, Lenka SEMRÁDOVÁ, Olga STRNADOVÁ

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a je celý
zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na
naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o
členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Valná hromada VSVD na svém zasedání 10. února 2001 stanovila výši
ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši
150,- Kč,
- snižený (důchodci a studenti) minimálně ve výši 100,- Kč
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví ve výši minimálně 600,-
Kč
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 200,- Kč/rok
(3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové

Pozor – změna! Z důvodu krachu Unionbanky, kterou nám
bylo ukradeno cca 20 tis. Kč, jsme změnili správce našeho
účtu, a to na Českou spořitelnu a.s.

nové bankovní spojení:

Česká spořitelna a.s. Hradec Králové
1085997309/0800

RADA VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ SE V SOBOTU 1. LISTOPADU SEŠLA PODRUHÉ OD SVÉHO ZVOLENÍ

a za parádní účasti, bylo nás dvanáct jak apoštoľů. Té-
měř všichni ostatní nepřítomní omluveni, protože někde
hráli, organizovali či zkoušeli divadlo. Jen u Hakenů
začal mírně předčasný porod, žádné zprávy nejsou
o Alence Kašparové a asi na nás zapomněl Pavel Švor-
čík. A jako host se přijela podívat Hana Cihlová z Kraj-
ské knihovny – z oddělení kulturních služeb, protože s ní
Impuls i my budeme spolupracovat na „pardubických“
přehlídkách.

Ohlédlí jsme se trochu za uplynulým obdobím, pře-
devším Jan Merta, Saša Gregar a Mirka Císařová porefe-
rovali o krásných setkáních při předávání Zlatých Tytů
panu Lauterbachovi v Chlumci nad Cidlinou, Pepovi
Mlejnkovi ve Vysokém Mýtě, Jirkovi Kubinovi na Hro-
nově (Labík Pavel ještě připomněl oslavu na rodném
Kubinově jevišti) a manželům Hejralovým na Vysokém,
kde jsme se o předávání přetahovali malounko s SČDO,
protože my to vymysleli první. Hned ovšem začaly pa-
dat návrhy na další Zlaté Tyty pro příští rok či další ob-
dobí, tady jsou: *Olga Vetešnicková (navrhovatel Petr
Kouba), Rudolf Faltejsek (n. Saša Gregar), Naďa Do-
ležalová (n. Karla Dörrová), Jaroslav Jörk (n. Mirka
Císařová), František Zástěra a Jan Sychra (n. Martin
Malínek), Karel Šefrna (n. Jan Merta), Milošlav Houš-
těk (n. celá rada VSVD), Mirka Císařová (n. Jan Mer-
ta), Emílie Dynterová (n. Pavel Labík), Lída Honzová
(n. Mirka Císařová),*

*(Úkol: Všichni navrhovatelé mají za úkol napsat krátké
zdůvodnění svého návrhu, uvést rok narození a co nej-
dříve ho doručit N. Gregarové)*

Na příštím jednání Rady se bude hlasovat o doporu-
čení do výše roční kvóty. Martin Malínek zároveň ozná-
mil, že jeho celorepublikové Občanské sdružení divadel-
ních ochotníků se sídlem v Ústí n.O. přistoupí do Komí-
se pro udělování Zlatých Tytů a tím získá svá 3 místa
pro nominace, ta by mohla být navrhována v kooperaci
s VSVD.

*(Úkol: Naďa prověří možnost rozšíření navrhovatelů u
Dušana Zakopala, předsedy Komise pro udělování
ZOJKT.)*

Jak už bohatě v tisku a různě kuloárně komentováno,
předsedovi VSVD na JH předal sám ministr Pavel Šála
Dostál svou ministerskou cenu, oslavy byly příjemné,

ministr šel spát jen chvíli před ostatními. VSVD chce využít své právo návrhu na tuto cenu pro příští rok a **Rada VSVD se shodla na jediném kandidátovi, a to na prof. Janu Císařovi.**

(Úkol: Saša připraví dopis a Mirka dodá mapu činnosti svého muže a profesora, protože se v jeho krajině nejlépe orientuje.)

Konečně, jsme-li u Jiráskova Hronova - velmi úspěšně nás reprezentovaly soubory z obou Kostelců, s Amatéry i Zelnáčkou. A obě na JH dostaly spoustu nabídek k zájezdům, i do zahraniční a do Činoherního klubu a na Next Wave, prostě dobrým inscenacím je Hronov přirozenou burzou. Bohužel se JH nezúčastnila Pastýřka ze Svitav, která zvítězila na LCH, ani královéhradecké DNO. Pastýřka tam snad bude příští rok a doporučili jsme ji ARTAMě na mezinárodní festival v Maďarsku.

(Úkol: doporučit ARTAMě, aby na zahraniční festivaly vysílala inscenace po konzultaci v odborné radě, odpovídá předseda)

Z informace o hospodaření stojí za pozornost, že už **účtyně a bankovně fungujeme normálně u České spořitelny**, Unionbanka nás připravila o dvacet tisíc, fuji!

Po celé jaro a na minulé radě i v Hromadě probíhala jakási latentní **diskuse o možných změnách v propozicích Jiráskova Hronova**. Můžeme se pochlubit, že vzácnou shodou náhod a pohotovostí Mirky Císařové se odborná rada pro divadlo a posléze i festivalový výbor zabýval návrhy, které vznikly na půdě VSVD (konkrétně po jednání představitelů ochotnických svazů na JH) a že v podstatě, jak prezidentem Benešem blahé paměti v únoru 1948, byly všechny naše návrhy přijaty. – Změnil se především systém nominací na tzv. licencovaných přehlídkách, programovou radu budou tvořit předsedové národních porot, prostor dostanou i tzv. nelicencované, tématické přehlídky... Vše najdete v informacích ARTAMy a v Amatérské scéně. Především se zamezí spekulacím s výběrem a zprůhlední se odpovědnost za nominace.

Začala nám nová divadelní sezóna. S Pardubicemi se Impuls dohodnul na organizaci společné loutkářské přehlídky, vydáváme nový kalendář oborových přehlídek v bývalém východočeském regionu a vyhlašujeme soutěže pořádané SAK Impuls a VSVD. Rada byla informována o přehlídkách pořádaných dalšími pořadateli a zabývala se zásadami pro účast v soutěžích. Diskutovali jsme o potřebě ještě větší vzájemné informovanosti a o využití Hromady ze strany pořadatelů přehlídek mimo Královéhradecký kraj, a prý vznikne profesionálního pracoviště i v Libereckém kraji.

A co se vzdělávání? Je v našem regionu zájem o vlastní vzdělávací akce nebo si soubory vystačí s nabídkou vzdělávacích kurzů na JH, ve Vysokém, v Šumperku atd.? V každém případě bychom měli něco udělat pro praktickou divadelní činnost, např. pro osvětlovače, padl návrh na kurz jevištní fotografie, na **víkendovou dílnu o tvorbě jevištních situací při přehlídce v Miletíně** a Karla Dörrová informovala o připravovaném kur-

zu moderování, který by organizoval Impuls pro amatérské i profesní zájemce, ale na komerční bázi.

A nakonec, připravili jsme se duševně na slavnostní cenění (29. 11.) a definitivně potvrdili **termín Valné hromady VSVD na 21. února 2004**. Rádi bychom na ní rozšířili čestné členství a padly dva výtečné návrhy **čestným členem VSVD učinit Janu Albrechtovou**, protože má o VSVD nehynoucí zásluhy a **Jiřího Valentu**, bez něhož by nebyl vynikající Místopis českého amatérského divadla a historická publikace Cesty českého amatérského divadla, který v Miletíně chystá exkluzivní ochotnické muzeum a vůbec má Východočechy, byť je ze Senohrab, rád.

(Úkol: předseda oznámí záměr navrhovaným ještě před tím, než vyjde tato Hromada, oprávnění jmenovat má Rada VSVD)

Ostatně **připravované Miletínské muzeum**, které se možná bude jmenovat Muzeum národního divadla podkrkonoší **potřebuje naši pomoc** všemi možnými prostředky, především materiál, nejlépe trojrozměrný (třeba rekvizity, kostýmy, makety scén nebo prostě zbytky slavných divadelních prken, fotografie, plakáty, zajímavosti). Máte-li co nabídnout, ozvěte se Pavlovi Labíkovi na adresu: pavel.labik@quick.cz, nebo 549 41 Červený Kostelec, Palackého 596, tel 777 291 417.

(Úkol: členové rady písemně připraví náměty na strukturování expozice, která by mapovala současnost východočeského hnutí – cca od 50. let – osobnosti, významné inscenace, přehlídky, vzdělávání, atd. a zašlou rovněž Pavlovi Labíkovi)

A pak jsme šli, jako obvykle do Budvarky, tedy Mirka, Štíbor se šoférem a já s Nadou. Tlačenka, moravský vrabec a Budvar. A v podvečer ještě s Mertou a Lelkem v Klicperákovi na parádním Donu Juanovi a od neděle šest dní v posteli s angínou.

Saša

P.S. Termín jednání příští Rady VSVD v sobotu 17. ledna 2004

POZVÁNKA

Rok zase se mine s rokem a nezbyvá proto, než ve smyslu stanov našeho sdružení svolat

VALNOU HROMADU VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ,

V SOBOTU 21. ÚNORA 2004 OD 12,30

na místě obvyklém,

v Divadle Jesličky Hradec Králové

Všichni jste srdečně zváni

Alexandr Gregar, předseda

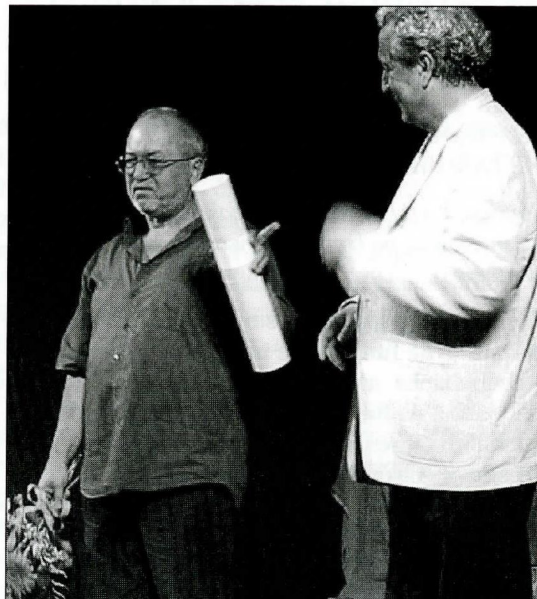
D I V A D E L N Í

**KAŽDÝ,
KDO ODVÁDÍ V JAKÉMKOLIV OBORU LIDSKÉ ČINNOSTI VYNIKAJÍCÍ PRÁCI,
MĚL BY BÝT PO ZÁSLUZE OCENĚN.**

Při zahájení letošního Jiráskova Hronova jsme takové slavnostní chvíle zažili,
herec Jiří Kubina zde byl dekorován Zlatým Tylem
a předseda našeho VSVD Alexandr Gregar převzal z rukou ministra kultury ČR
Pavla Dostála Cenu MK ČR za přínos pro rozvoj amatérského divadla.



Jiří Kubina



Alexandr Gregar

Foto: H. Šnajdar

Červenokostelecký herec a režisér **Jiří Kubina** (70), který dlouhá léta ztvárňuje rozmanité role nejen na prknech domácího Divadla J. K. Tyla a celý svůj život zasvětil Thálii, obdržel Zlatý odznak Josefa Kajetána Tyla, za což mu plně hlediště Jiráskova divadla bouřlivě aplaudovalo. A za co byl Zlatým Tylem Jiří Kubina dekorován? Za celoživotní věrnost ochotnickému divadlu a vynikající uplatnění hereckého talentu. Nutno dodat, že také za dlouhou řadu postav, jež ztvárnil na prknech, která znamenají svět. "Je to pro mě skutečně velká čest a asi si to ani nezasloužím," řekl se skromností sobě vlastní Jiří Kubina, který si však této ceny nesmírně považuje. "Určitě se to nestává každý den. Myslím si, že cena je důkazem toho, že jsem měl a mám celý život divadlo rád, a že jsem se vždy snažil odvádět co nejlepší práci," uvedl herec.

Tento symbol českého amatérského divadelnictví byl Jirkovi Kubinovi předán z rukou jeho kolegy, královéhradeckého divadelníka a předsedy Volného sdružení východočeských divadelníků **Alexandra Gregara**. A slavnostní chvíle pokračovaly, na jeviště se k Sašovi připojil ministr kultury ČR Pavel Dostál, aby mu předal Cenu ministerstva kultury za činnost v neprofesionálním divadle, jež se uděluje jednou za rok (v minulých letech jejími nositeli byli Josef Brůček a Karel Šefrna).

Encyklopedické heslo - Saša Gregar: Amatérský divadelní režisér, herec, dramaturg, jeden ze zakladatelů Volného sdružení východočeských divadelníků a jeho první i současný předseda, člen odborné rady ARTAMA Praha, místopředseda Festivalového výboru JH, kulturní úředník (zaměstnán jako vedoucí odboru kultury, propagace a cestovního ruchu Úřadu města Hradec Králové) ... Pavel Dostál při předávání, při němž oba pánové poněkud nedostatečně důstojně, ale určitě divadelnický žertovali (jak je napomenul ceremoniář Milan Strotzer), prohlásil, že Saša je nejen skvělý divadelník, ale také vynikající státní úředník.

ZLATÍ HEJRALOVI...

O tom, že Hejralovi jsou skutečně zlatí asi nikdo z vědučích amatérských divadelníků nepochybuje. Paní Mařenka a Josef Hejralovi (z rodinného divadelního klanu ti nejstarší) patří odjakživa k tomu zlatému fondu koncentrovaného do lidí, bez nichž by se amatérské divadlo v minulosti a bezpochyby i v budoucnosti těžko obešlo. Těžko by se bez nich v nedávné minulosti obešlo i to z Vysokého nad Jizerou. A už vůbec těžko by bez nich vznikala a hledala svou podobu vysocká národní přehlídka venkovských divadelních souborů. Na počátku

konkrétních činů v oblasti amatérského divadla vždy stáli zcela konkrétní lidé. Historie souborů i amatérského divadla by se podle nich dala psát. Nebudu vypočítávat zásluhy Hejralových nejstarších. Ostatně jsou všeobecně známé. Takže nikoho nepřekvapí, že byli tentokrát skutečně pozlacení Zlatým Tylovým odznakem. Návrh vzešel z iniciativy Jiřího Pošepného na Valné hromadě VSVD v únoru letošního roku a byl touto sešlostí jednohlasně schválen, což je stvrzeno i zápise z jednání. Na základě stanov pro udělování těchto ocenění pak návrh schválila Komise pro udělování ZOJKT a udělení odznaků zorganizovalo SČDO.



Josef Hejral, foto: Ivo Mičkal

Stalo se tak při slavnostním zakončení 34. národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim. Absolutní souhlas s udělením i velkou úctu k oceňovaným vyjádřil zaplněný sál povstáním a dlouhotrvajícím potleskem. Paní Mařence, která se slavnostního ceremoniálu nemohla pro zdravotní stav zúčastnit, jsme po jejím muži Josefovi poslali kytici. Byla velká. Ale ne dost na to, aby mohla vyjádřit skutečný obdiv a docenění.

A já jsem si při té příležitosti znovu potvrdila, jak důležité je i pro budoucnost amatérského divadla docenění těch, kteří mu dali velkou část svého života. Takoví jsou nejstarší Hejralovi. Takových je třeba. Mnozí k tomu zlatu spějí. Kéž by těch zlatých bylo co nejvíce. Paní Mařenko, pane Josefe, gratulujeme Vám, A ještě jednou děkujeme!

Mirka Císařová

TYL NA PRSOU PEPÍKA MLEJNKA

Plné vysokomýtské Šemberovo divadlo krásně voní - cí rekonstrukcí úžasnou - diváci sice přišli na současný hit místních ochotníků, velmi příjemné představení Zásnoku dle Cimmermanů. Ale jeho ouvertura nepatřila

pouze tradičním přednáškám protagonistů hry, ale nestoru vysokomýtského divadla, ba co pravím, doyenu českého dětského divadla a tvořivé dramatiky, autoru mnoha metodických knih o této disciplíně, dramatikovi, režisérovi a pamětníku takových osobností jako byla Melanová, Vaňátko, prostě nikomu jinému, než legendárnímu Josefovi Mlejnkovi.

Vysokomýtský učitel mi byl vždy vzorem a zdrojem inspirace, s jakou vůlí a s jakým nasazením je třeba dělat i amatérské divadlo. A jak je nebrat jako opíjející umě-



Josef Mlejnek, redakční foto

leckou seberealizaci, ale coby prostředek k utváření svých bližních, kantoři se nezaprou. Pepík byl spolu s Evičkou Machkovou a dalšími průkopníkem zavádění dětské tvořivé dramatiky do škol, psal osnovy, didaktické hry, přivezl z Anglie první metodiky, neúnavný ve formování vysokomýtských dětských souborů, z jeho lůhne vzešla Marie Málková, Tomáš Jirman a další, nezapomenutelné jsou i jeho inscenace s dospělými. Vždycky byl o kus dál ve vidění světa než jak to divadelně umělo jeho okolí. Myslím, že kdyby ve své osmdesátce mohl víc na nohy, že by nám to na vysokomýtském jevišti ještě pěkně natřel. Pepíku, máme tě moc rádi, přejeme ti lepší zdraví a vždycky se budeme těšit na tvůj chytrý milý úsměv.

Saša Gregar

D I V A D E L N Í

IMPULSY Z IMPULSU

BYLO...

ALTERNATIVA PO STAROČESKU

aneb
Z ČECH AŽ NA KONEC SVĚTA



Foto: Jana Portyková

Když si to tak zpětně přeberu, tak ten Matěj nekecal. I přesto, že název celého semináře existoval půl roku napřed, než první závažná myšlenka, co vůbec bude obsahovat...

Alternativní metoda v jeho podání v prostorách internátní budovy - nečekaná, intenzivní, lidská...a ještě další spousta přívlastků, který nejdou převést do slov. Těžko psát o něčem, co vzniká za pomoci jedinečnosti a momentálních myšlenkových pochodů každého z nás. Napsaného o práci s prožitkem už bylo mnoho, my měli možnost si tím projít. Z Čech na konec světa by to mnohdy nebylo tak těžký - v porovnání hledání sebe sama.

Neříkám, že jsme došli. A jestli je to jen trochu možný, stál u toho.

Ne jako vedoucí semináře, ale jako člověk.

Chvílema jsme uvažovali, jestli je v možnostech obyčejného člověka strávit všechno to, co jsme na něj

navalili, a došli jsme k jedinému - není obyčejnej!

Tím, co dělá, jak to dělá...

Víme, že nejsme jediní, ani poslední, kdo bude mít možnost pochopit na dalších seminářích pod vedením Matěje Šefrny.

Hanka Paráková

BYLO...

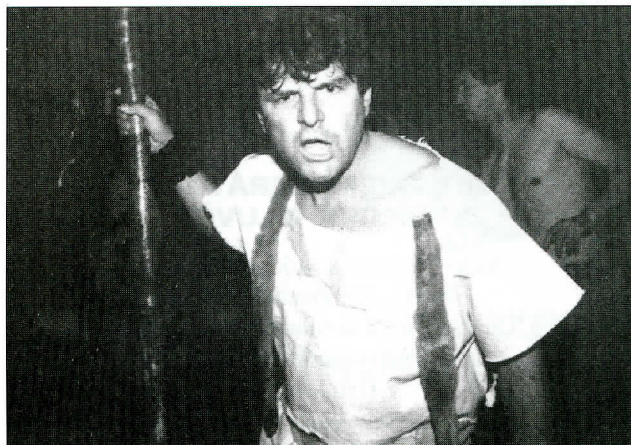
SERGEJ FEDOTOV

2003

Od 31. července do 9. srpna, v době konání Jiráskova Hronova, pracovala letos ve Velkém Poříčí opět dílna ruského divadelního režiséra Sergeje Fedotova. V nabitém denním režimu si našla jednadvacítká zúčastněných ještě čas na návštěvu divadelních představení i na další společenský život patřící neodmyslitelně k hronovským festivalům. Na klasickém modelu rozvíček a citlivě řazených a repetovaných cvičení byla v průběhu devíti dnů zpracovávána látka, která našla svou inspiraci v pravěku. Modelový příběh nazvaný Dva šípy předvedli frekventanti pod vedením svého lektora nočním divákům dobrovolně snášejícím i trochu fyzické

Foto: Ivo Mičkal





nesvobody v nabitém improvizovaném hledišti poříčské sokolovny. Čtyřicetiminutová předváděčka měla svou scénickou hudbu, kterou s tradiční přesností vybíral pro své svěřence Sergej Fedotov, dále pak scénografické a kostýmní zpracování, které až do detailního líčení na základě společných diskusí s lektorem vytvořila skupina sama.

Intenzivní tréninkové nasazení i nezbytnými emocemi nabuzenou předváděčku již tradičně bohatě zdokumentoval fotograf a divadelní nadšenec Ivo Mičkal, filmový záznam pomocí své kamery zachytil opět Jaromír Beier.

Karla Dörrová

BUDE...

POHÁREK SČDO

Obtížnou disciplínou je dobře zahráný monolog. Ani dialog, má-li být svižný, není věcí jednoduchou. Ještě hůř se obvykle hledá platforma, kde se dají monology a dialogy uplatnit.

10. ledna 2004 v královéhradeckém divadle Jesličky od 10 hodin naleznete nejen tuto platformu, ale i fundovanou porotu, která je ochotna laskavými očima posoudit Vaši práci a doporučit nejlepší výkony na národní přehlídku do Bystřice u Olomouce.

Soutěží se ve čtyřech kategoriích: monolog ženský, mužský, dialog a výstup s loutkou. V každém případě se však setkáte s přátelskou atmosférou a vstřícnými diváky. Uvidíte zkušené matadory typu ing. Vencla či hoteliéra Vrágy, ale i studenty, kterým se náramně hodí vyzkoušet si své monology před porotou dříve, než vstoupí před přijímací komise uměleckých škol.

Na shledání se těší Nad'a Gregarová a Josef Tejkl

Uzávěrka přihlášek 31. prosince 2003

BUDE...

DÍLNA MLADÉHO UMĚLECKÉHO PŘEDNESU

Středisko amatérské kultury Impuls v Hradci Králové a Základní umělecká škola v Trutnově připravují na pátek 12. a víkend 13. a 14. března 2004 Dílnu mladého

umělecké přednesu. Toto setkání recitátorů, odborníků a dalších zájemců o tento zajímavý umělecký obor bude mít dvě části:

1. Dílna uměleckého přednesu - zájemci si přivezou vybrané rozpracované (částečně z paměti) literární texty (nikoliv monology), na kterých budou mít možnost pracovat se zkušenými odborníky a se kterými budou mít dále možnost vystoupit v soutěži. Tímto chtějí vyjít pořadatelé vstříc začátečníkům a dalším zájemcům, kteří nemají možnost si svá vystoupení připravovat pod odborným vedením. Účastníci dílny nemusí následně soutěžit, jejich účast může mít pouze vzdělávací charakter, uvítáme i pouhé přihlížející (mohou si vybrat text na místě a zapojit se též!) Účastnit se mohou i pedagogové. Dílna uměleckého přednesu je otevřená.

2. Krajské postupové kolo na Wolkrův Prostějov - festival uměleckého přednesu a divadla poezie (soutěž sólistů od 15 let) je vyhlášeno pro Královéhradecký kraj, tj. okresy Hradec Králové, Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Jičín

Účastníci, kteří ukončili 9. třídu ZŠ, nebo odpovídající třídu víceletého gymnázia, se představí ve dvou vystoupeních, pro které si připraví texty z poezie nebo prózy české či světové literatury. Možný je úryvek, montáž, publicistický útvar, jehož délka v interpretaci nepřesáhne 8 minut. Pro nominaci recitátorů z krajského kola na WP není možné text měnit.

Sóloví recitátoři jsou rozděleni do tří věkových kategorií

- I. kategorie - do 17. let
- II. kategorie - do 20 let
- III. kategorie - do 35 let

Odborná porota krajského kola navrhuje k postupu 2 nejlepší recitátory z každé kategorie, dřívější možnost převádění postupových míst mezi kategoriemi se ruší.

Pořadatelé se obrací na všechny střední (i učiliště) a vysoké školy, internáty, domovy mládeže apod., zejména pak na pedagogy českého jazyka a literatury s prosbou o pomoc při propagaci tohoto setkání. Umělecký přednes bývá na školách často opomíjen a přehlížen, i když se jedná o zajímavou cestu k literatuře.

Odborný a organizační garant:

Mgr. Ema Zámečníková, č.t.mobil 777 284 333

Na základě projeveného zájmu - telefonicky, písemně či mailem oznámené adresy - **do 25. února 2004** - včas rozešleme podrobné organizační pokyny.

BUDE...

KURZ PRO MODERÁTORY A TISKOVÉ MLUVČÍ

Autor projektu a vedoucí lektor:

PhDr. Jiří Pondělíček

Do vybraných obsahových okruhů budou přizváni další lektoři.

Úvodem

V současné době se v oblasti společenské interakce stále výrazněji prosazuje profesionálně organizovaný a řízený proces, označovaný jako moderace. Prakticky to znamená, že předem vytypovaná osoba seznámená s cíli a posláním dané události vytváří přímo na místě soustavu aktů společenské komunikace, která ve svém celku cíle události naplní. Zdaleka již nejde pouze o akce umělecké, či akce z oblasti společenské zábavy. Prosazuje se tvrdá dominance akcí podnikových, komerčních, prezentačních, charitativních, sportovních a jiných.

Za této situace se formuje společenský požadavek na nový typ osobnosti, takové, která dovede účinně tyto akce řídit a komunikačně zvládat – tedy moderovat.

Předložený návrh v návaznosti na tyto skutečnosti nabízí soubor informací a tréninkových příležitostí vedoucích k zformování postojů a dovedností umožňujících výkon moderní moderace na poloprofesionální bázi.

Obsahové okruhy

- Teorie komunikace
- Kontaktní techniky, praxe skupinové interakce, kamera, mikrofon; scénář akce, rozpočet, organizace
- Rétorika a hlasová výchova
- Teorie a praxe prezentace a prezentační dovednosti včetně cvičení (kamera)
- Moderování schůzí a konferencí, společenských firemních a jiných akcí, konfliktů, situace, obtížní lidé
- Pohyb na jevišti a prostor jako limitující faktor
- Teorie a praxe společenských her a soutěží, k tomu masové akce; zadání závěrečných úkolů
- Závěrečná cvičení

Organizace kurzu

Kurz bude probíhat v deseti víkendových lekcích vždy jednou za měsíc v Domově mládeže SOU v Jaroměři, počínaje 23. lednem 2004, kromě července a srpna.

Účastnický poplatek bude činit cca 6.000,- Kč za celý kurz, ubytovací cena je 200,- Kč za víkend. Na základě projeveného zájmu - telefonicky, písemně či mailem oznámené adresy - **do 15. prosince 2003** - včas rozešleme podrobné organizační pokyny.

Organizační vedoucí kurzu:

Karla Dörrová, tel.: 602 628 998

VIDĚLI JME

MÉ BEZPROSTŘEDNÍ DOJMY Z PREMIÉRY OBLOMOVA V JESLIČKÁCH

Odehrávalo se v celém sále včetně jeviště mateřské scény dne 20. října 2003 od 19.30 do 22.45, scénář a režie Josef Tejkl, v titulní roli Antonín Fendrych, v roli Ogy Iljinské Karolína Rozsivalová, Štolce hrál Jakub Malý, sluhu Zachara Jan Dvořák, Tarant'jeva Milan Perger, Ivana Matvejiče Petr Čapek.

Další role obsadili:

Jana Šimková, Karel Syříček, Dominik Šimek, Monika Janáková, Jan Andrejko, Michal Morte, Petr Vydarený.

Sbor: Diana Čičmanová, Eliška Šustová, Monika Janáková, Monika Krátká, Tereza Pechová.
Kostýmy a hudební spolupráce: Monika Janáková. Projekce Jan Andrejko, zvuk Petr Svoboda, světla Roman Štajner. Hudba z děl P. I. Čajkovského, R. Schumana a dalších.

Dramatický přepis románu Ivana Andrejeviče Gončarova, představitele ruského realismu 19. století. Román vyšel r. 1859, hlavní práce vykonána r. 1857 v Mariánských Lázních...

(citováno z programu)

Byla jsem poctěna pozváním na premiéru Oblomova přepsaného Pepou Tejklem, jehož nedávní Amatéři, ozdobení dokonce Zlatým Aloisem z Hronova, jakož i samotná osobnost scénáristova mne naladili k radostnému očekávání. Záro-



Foto: Jana Portyková

veň jsem však trnula: na dávnou premiéru Michalkova přepisu filmového se nás tenkrát sešlo rovných dvacet šest, po přestávce mezi díly nás zůstalo patnáct. A že tam byli hráči! A reálie a střih! Obří romány klasiků čtou dnes už jen podivní, vždyť je tam tolik témat, příběhů, příměrů, úvah, popisů, že si to například Amici už před půl stoletím začali zestručňovat do útlých sylabů. Je libo Annu Kareninu či Vojnu a mír na padesáti stranách? Prosím... Vtělení liter do lidského jednání je proto určitě lepší, jenže jak to autor scénáře udělá? Jako Michalkov? Nebo Krobot, o jehož opusu se ví? Do radostného očekávání se tedy mísily pochyby.

Nebudu vás napínat. Když jsem spolu s nabitým sálkem dobře sedmdesáti spoludiváků všeho věku dospěla k poslednímu výkřiku, jímž smutný Falstaf Dvořák jako Zachar

volá svého mrtvého pána, jehož "na loktech choval", v projekci se rozkládá mohutný chrám, znějí zvony a ve vzduchu trčí výkřik Iljo, Iljiči!, jako pláč nad ztraceným mládím, iluzemi, životem zmarštěným neschopností i bohorovnou rezignací na lidské pinožení, pocítila jsem silnou touhu volat v ústrety všem děkujícím se hercům, ale především autoru scénáře i citlivému, vědoucímu režisérovi, jakož i všem spolupracovníkům mohutné bravo. Místo toho jsme všichni aspoň silně a dlouho tleskali, na mnoha tvářích se nepokrytě chvěly slzy, ani já se za ně nestydím, protože jsem si už během hry uvědomovala, jak životadárná je ta jejich voda. Jako když na okoralou zem dopadnou kapky vydatného deště, takové to je, když se vám do očí vyderou slzy, které nezpůsobí laciné dojetí, nýbrž hluboké souznění.

Ne, nechtějte na mně zasvěcený rozbor. V první polovině jsem měla pocit, že by děje na jevišti měly mít výraznější dynamiku - protože něco jiného je ticho, v němž se cosi obrovského děje a naopak. Z hlavy mi hned tak nezmizí setkání Olgy a Oblomova u Iljinských. Olga Karolína Rozsíválová je - nebojím se starobylého slova - luzný zjev. Zlatavý, krásný, oduševnělý. Fendrychův jakoby zde nepatřičný hrdina je zasažen jejím nepředstíraným zájmem o jeho "jinakost" i jejím čistým procítěným zpěvem. Zadumaná Rjabína, stará ruská píseň, zní z Olžiných úst tak jímavě a zvlášť vemlouvavě, že Oblomovo zasažení je věrohodné a - hlubinné. To ticho pak bylo úderné, až palčivě krásné. Ale jsou místa, kde je ticho ještě hluché, režisér i herci jistě objeví, kde to je. Myslím, že není třeba škrtat v předloze, ale přesněji najít ještě jeden druhého. Protože se to převážně daří. Stejně tak se daří vyvolat dojem ruchu. To když se u povaleče Ilji střídají druhé i známí a když se v jeho životě objeví i obzvlášť velcí padouši, jak jsou ztělesněni Milanem Pergrem v roli Tarant'jeva a Petrem Čapkem v roli Ivana Matvějiče. Oč jsou lepší tihle vyžírkové, kteří si nikdy nelení jak oškubat toho, kdo se hlavně bez zbytečných okolků nechá? Oč jsou to cennější členové lidského rodu? Oblomov byl ještě v dobách středoškolských studií scénaristových vykládan jako "lišnjí člověk" - zbytečný člověk, lenoch, příživník. A co když ne, říká Tejkl. A klade přemnoho dalších otázek, které kladl světu autor románu už v předminulém století. Jsou stále stejné, ty otázky. Je možné zahubit lásku nevěrou v ní? Lze skloubit statky pozemské a touhu duševní? Je opravdu tak dobré účastnit se všech společenských mejdanů a ryků a slavení, když "tam jedou všichni"? A je dobré rezignovat a být zničen v naprosté nečinnosti? Mají se poslouchat rady lékaře a dokáže vůbec dospělý člověk změnit "svůj způsob života" jak je tomu například všude přítomným doktorem nabádán Oblomov, jehož žere špína a zmar natolik, až mu režisér a scenograf nadělili do postele polštář černý jako bota. Je možné koupit vztah? Je vdova Pšeni-



cynová dobráčka od kosti, nebo je to ten, kdo se jako tonoucí chytá i takového stébla, jakým je Ilja? A co je vůbec ta oblomovština dnes, kdy už dávno nevystačíme s naučeným kliše? A jsou ženy jako Olga v podstatě hlavně jistítkami dobře zařízených hnízd, takže dají určitě přednost věcným a obratným činorodým Štolcům, i když jim zůstane krásná vzpomínka na pošetilost, s níž si začaly něco s podivnými Ilji Iljiči? A zajímají podnikavé Štolce smutné úsměvy jejich půvabných Olinek?

A vy tam najdete těch otázek určitě víc. Jděte na Oblomova. Ten dlouhý večer za to stojí. Je co poslouchat, je na co se dívat, je o čem přemýšlet, je dost příležitostí proto, abyste plakali a ne-li víc těch, abyste se smáli. Tohle divadlo je život. Díky

Jana Albrechtová

V OPOČNĚ SE BOJOVALO O MOST

V posledku se roztrhl pytel se zájmem o moje úpravy textů, které jsem si vychystával, že je budu inscenovat, tu s Jeslíčkami, tu se Senior klubem, dokonce mám šuplíkové ještě z Ústí nad Orlicí. Takhle se do Červeného Kostelce dostala Zelňačka, do Police Truchlící pozůstali, ale překvapilo mě velice, že můj kamarád a oud ochotnictva velmi autorsky zaměřený a až egoisticky dovedný, totiž Zdeněk Zahradník z Dobrušky, mi jednou zavola, že by rád nahlédl do mé, potažmo Klicperovy Veselo-

hry na mostě, co jsem ji dával onehdá na Hronově a tam si ji opsali Australani. A pak se dočtu v novinách, že ji bude inscenovat na opočenské Porcinkuli, což je pout' tradiční, samý kolotoč. A skutečně, výprava naší rodiny do Opočna Zahradníka zcela odhalila, na venkovské straně náměstí, za Kodymovým domem, kde už jen pohled na stadion, hotel a do polí, se týčil most snad dva metry výšky a šest metrů délky, celý zbudován z bouračky stavení, kterou režisér za tím účelem koupil nedávno a když došlo na devatenáctou hodinu a slunce ještě svítilo, onoho 1. srpna, začalo se s hudbou dramatickou dobývání dle Klicpery předepsané, a vskutku, objevil jsem v tom hraní i stopy své úpravy, ale jinak nějak říkané, protože místním jazykem domorodým. Herci hráli jak o život, a nebyli nováčci a byli-li, byli dobří, mluvili v tom povětří nahlas velice neb se schylovalo k bouři, Zahradník totiž zvládne vše, i termodynamiku nebeskou. Úžasnější bylo koulí pálení oběma směry a nejužasnější celé komedie vyznění konečné - poprvé v historii bylo s Klicperou zacházeno silně pacifisticky, postavy dokonale zmatlaly text svůj, takže se proti sobě bojující strany dozvěděly naprosto opačné a mylné informace a přesouvaly se proto terénem netuše, že na sebe nikdy nenarazí. Když si zuřiví generálové uvědomili, že se šťastně vojska minula, když lid místní takovým šumlováním mírovou informaci poskytl, udělili mu, tedy všemu lidu přítomnému za Kodymovým domem, za minimální to krveprolévání pamětní medaile a pak se ještě za to odekorovali sami. Nápad na zdvojení pointy fantasticky zahradníkovský, řekl bych, že rád bych byl u Zdeňka i kozlem. Režiséra pak odekorovali členové jeho někdejšího Divadélka na štaflich pohřebním věncem, určitě z čisté radostné závislosti. Hrlo se to prý i jindy o Porcinkuli a nevím zda i jindá a jinde, byla by ovšem škoda, kdyby zapadl tento husarský počín Divadla Kodym - Klicpeři z Opočna. Most by se přece mohl předělat na hrad do Hadriána...

S potěšením Saša Gregar

PRKNA
PRAŠTĚLA

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU



ZNOVU V DIVADLE
JAROMĚŘ
12. - 14. ZÁŘÍ

Neobvyklý, slavnostní víkend zažili obyvatelé Jaroměře od pátku 12. do neděle 14. září 2003. Odstartovala ho páteční vernisáž v Galerii v suterénu divadla výstavou "100 let divadla v Jaroměři", kterou připravilo Městské muzeum. Přítomnost významného hosta, univerzitního profesora Františka Černého, jaroměřského rodáka a předního teatraloga, dodala této akci patřičného lesku. Vystoupení učitelek a žákyň ZUŠ Jaroměř navodilo příjemnou atmosféru. Samotná výstava přibližuje historii i současnost našeho divadla.

Jaroměřská veřejnost se velmi těšila na otevření divadla po rekonstrukci a myslím, že nebyla zklamána. Slavnostní nálada v sobotu panovala už od rána a nechyběla samozřejmě ani nervozita, která provázela nás všechny, kdo jsme akci připravovali. Náladu nám kazilo snad jen velmi nepříznivé počasí.

Ve 14 hodin vše začíná. Překrásné swingové melodie zvou hosty do vstupní haly divadla. Snad všichni hledí s úžasem na nádherný interiér, který by mohlo závidět i leckteré

profesionální divadlo. Úderem 14. 30 hodin přestřihuje starosta Jaroměře Ing. V. Čermák zelenou stuhu, ladící barevně s interiérem, kterou drží dva divadelně oblečení lokajové. Kostýmovaní členové divadelního souboru Vrchlický vítají hosty.

Slavnostního slova se ujímá starosta města a za chvíli ho vystřídá univerzitní profesor František Černý a jako náš přední teatrolog a znalec jaroměřského divadelního života přibližuje posluchačům historii, vznik divadla a vzpomíná významných lidí, kteří se zasloužili o výstavbu této krásné dominanty Jaroměře. Potom už patří "prkna, která znamenají svět" domácímu divadelnímu souboru Vrchlický, který sehraje komedii O. Wilda Jak je důležité mít Filipa. Představení nenechává v klidu nikoho z pozvaných a zvláště po neplánovaném výpadku elektrického proudu a profesionálním zvládnutí této situace našimi herci se celý sál dokonale baví.

Po skončení představení pokračuje setkání významných hostů, herců a představitelů Jaroměře. Všichni hodnotí překrásné divadlo, výborné herecké výkony a vládne příjemná atmosféra.

Na jevišti zatím vládne čilý ruch, připravuje se Slavností večer s Bárou Basikovou a Ivanem Hlasem, při jehož zahájení převezme akademický architekt Jaromír Pizinger, který je autorem projektu rekonstrukce, z rukou starosty města velkou pamětní medaili.

Neděle 14. září se probouzí do překrásného dne. Už od rána se začíná tvořit fronta lidí před hlavním vchodem do divadla, začíná totiž "Den otevřených dveří". Komentovaná prohlídka začíná ve foyeru,

pokračuje přes balkón, malý sál - Jaromír, foyer, diváckou šatnu, velký sál a restauraci. Všichni obdivují překrásný interiér - světla, truhlářské práce, vybavení sálu, oceňují bezbariérový přístup a místa pro invalidní spoluobčany. Vstupem do hereckých šaten se lidé dostávají do prostor nepřístupných veřejnosti. V krásně vybavené pánské herecké šatně má své království J. Faltus - maskér divadelního souboru. Předvádí líčení, paruky... Jeviště snad všechny návštěvníky překvapí svými rozměry a technickým vybavením. Prohlídka pokračuje suterénem, v prostorách garderoby a půjčovny kostýmů kraluje Majka Vorlíčková, sklad nábytku, tělocvična, zbrojnice a spousta divadelních rekvizit předvádí Bohouš Krupka. A nakonec - Galerie v suterénu a "Výstava 100 let divadla". Od 10.00 do 15. 30 divadlo vidělo 875 lidí.

Jsmo hrdí, že jsme mohli zblízka sledovat po dobu téměř roku rekonstrukci, měli jsme možnost seznámit se s vynikajícími lidmi z firmy MORIX (která rekonstrukci zajišťovala), ať už jmenujeme architekta Pizingera, vynikající odborníci - hlavní projektantku Helenu Tůmovou či obchodního ředitele R. Ardélyho. Jim všem jsme vděční, že divadlo se pomalu stalo první dominantou a chloubou našeho města.

Velké poděkování patří vedení našeho města, které moudře rozhodlo o této rekonstrukci. Myslím, že příští generace to ocení.

Iva Kašparová, ředitelka MKS

JAK SE PŘIHODILO, ŽE VE VYSOKÉM MÝTĚ MÍSTO SOUBORŮ MALÁ SCÉNA A LYRA **EXISTUJE DIVADELNÍ SPOLEK ŠEMBERA VYSOKÉ MÝTO, O.S. ?**

Počátky Divadelního spolku ŠEMBERA o. s. Vysoké Mýto nalezneme v roce 1997, kdy skupina divadelníků v čele s přípravným výborem ve složení Mgr. Miloslav Pátek, PaedDr. Josef Mlíka a Jan Havel chtěla přizpůsobit divadelní spolkový život ve Vysokém Mýtě novým podmínkám tržní ekonomiky. Cílem jejich snah bylo vytvořit moderní sdružení, které by mohlo být ve shodě se zákonem financováno z více zdrojů a ne jen z rozpočtu městského kulturního zařízení tak, jak tomu bylo u v té době existujících divadelních souborů Malá scéna a Lyra, jejichž zřizovatelem bylo právě městské kulturní zařízení M - klub. Dalším cílem zakladatelů spolku bylo sjednocení obou výše jmenovaných divadelních souborů v jeden. V obou totiž pracovali ve velké většině titíž lidé, což často přinášelo problémy, zejména při obsazování postav v nacvičovaných divadelních hrách. Vyvrcholením aktivit směřujících ke vzniku nového divadelního spolku s jasně definovaným právním postavením pak bylo vytvoření Stanov spolku a jejich registrace u Ministerstva vnitra dne 15.12.1997. Následně byl Divadelní spolek ŠEMBERA o.s. Vysoké Mýto 13.1.1998 registrován Českým statistickým úřadem a bylo mu přiděleno IČO.

Založení nového divadelního spolku ve Vysokém Mýtě a snaha o sjednocení existujících souborů v jeden se však u řady divadelníků nesetkala s přílišným pochopením. Většina byla spokojena s funkcí M - klubu jako zřizovatelem a trvala na zachování existujících souborů Malá scéna a Lyra zejména s ohledem na jejich tradici a popularitu u vysokomýtské veřejnosti. Předpokládané spojení se tedy neuskutečnilo. Do

Divadelního spolku ŠEMBERA o.s. přesto v roce 1998 vstoupilo 18 členů.

V následujících 4 letech spolek nevykazoval žádnou činnost a veškeré amatérské divadelní aktivity ve Vysokém Mýtě byly nadále uskutečňovány prostřednictvím souborů M - klubu Malá scéna a Lyra. Založení Divadelního spolku ŠEMBERA v roce 1997 zjevně předběhlo dobu, a na ten pravý čas si spolek musel teprve počkat.

Nový smysl své existence získává Divadelní spolek ŠEMBERA o.s. na jaře roku 2001, a to v souvislosti se změnami, které proběhly v městském kulturním zařízení. Městské zastupitelstvo Vysokého Mýta z M - klubu vytváří příspěvkovou organizaci a tím nepřímo mění systém financování amatérské kultury ve městě. M - klub, jako příspěvková organizace, nemůže ze zákona financovat a být zřizovatelem zájmových souborů. Z tohoto důvodu dává M - klub všem svým amatérským souborům (včetně divadelních Mladá scéna a Lyra) výpověď s účinností od jara 2002. Pro divadelníky se jako nejsnadnější cesta zachování ochotnického divadla ve městě jeví využít již registrovaného Divadelního spolku ŠEMBERA o.s. a oba divadelní soubory Malá scéna a Lyra se v něm na začátku roku 2002 slučují, tak, jak bylo zamýšleno již v roce 1997.

Dne 22.3.2002 proběhla I. Valná hromada spolku, na které byl zvolen nový spolkový výbor ve složení: Petr Kľofanda – předseda, Petr Stráňák – jednatel, Marie Švadlenová – pokladník, Kamila Štrupová – zapsovatel, Zdeněk Culka - hospodář, Jan Havel a Tomáš Valek – členové výboru. Výbor byl záměrně rozšířen oproti stanovám o 2 zastupitele, a to z důvodu očekávaného návalu práce, v prvním roce obnovené činnosti. Spolek měl k tomuto dni 46 členů. V následujícím období spolkový výbor dokončuje proces započatý zakladateli spolku. Zřizuje účet spolku u Komerční banky ve Vysokém Mýtě, registruje spolek na Finančním úřadu, sepisuje smlouvu s M - klubem o pronájmu prostor v Divadle A.V. ŠEMBERY ve Vy-

sokém Mýtě, sepisuje Organizační schémata a procedury spolku, získává finanční prostředky pro chod spolku, zřizuje internetové stránky spolku (2/2003) atd. V roce 2002 však hlavně Divadelní spolek ŠEMBERA o.s. začíná plnit to, proč byl založen. Začíná nacvičovat a provádět divadelní přestavení. V dubnu 2002 měla premiéru pohádka Z. Culky – **Jak čert hledal díru do pekla** v autorově režii a v prosinci 2002 pak komedie J. Kessleringa – **Jezinky bezinky aneb arzén a staré krajky** opět v režii Z. Culky.

Dne 7.3.2003 proběhla II. Valná hromada spolku, předsedou zůstává Petr Kľofanda. K tomuto dni spolek čítá 49 členů.

Pro sezónu 2003 jsme nacvičili lyrickou pohádku se zpěvy „Kráska a zvíře“ do třetice v úpravě a režii Z. Culky, obohacenou o lidové písně v úpravě P. Boštíka. Premiéra proběhla netradičně v Řepníkách dne 11. dubna. Na 13. října 2003 chystáme ve Vysokém Mýtě premiéru komedie „Záskok“ autorů Smoljak – Svěrák pod režijním vedením Vladimíra Martinka, pro kterého bude tato hra režijní debut. Jsme přesvědčení, že se dobrá nálada, kterou v nás na zkouškách vyvolává cimrmanovský humor, přenesení i do hlediště. Posledním představením, které v současné době začínáme nacvičovat, je hra G. B. Shawa „Pygmalion“. Tu v úpravě a režii Josefa Víši a s hudbou PhDr. Jana Klímy uvedeme v únoru nebo březnu příštího roku.

Z ostatních aktivit chci upozornit pouze na Divadelní maskarní ples, který, pokud vše dobře dopadne, uspořádáme v prostorách M - klubu v lednu 2004.

To je ve zkratce asi vše, co se u nás v nedávné minulosti stalo, co se děje a chystá právě teď a co máme v úmyslu pro nejbližší budoucnost.

S přáním všeho dobrého za Divadelní spolek Šembera Vysoké Mýto, o.s.

Petr Kľofanda, předseda spolku

(Článek Petra Kľofandy byl rozšířen o některé zajímavé informace z www stránek, <http://www.sembera.unas.cz/> souboru)

HRANÍ A HRANÍ SI

Ještě jsme se zcela neaklimatizovali po příjezdu z divadelní přehlídky Krakonošův podzim ve Vysokém nad Jizerou, ještě jsme zcela nedospali probdělé noci tamtéž a také v Harrachově, který jsme navštívili předtím, ještě jsme si nevyříkali připomínky, které k nám byli směřovány od odborné poroty po zhlédnutí *Vražd a něžností* a již jsme plnou silou začali pracovat na dalším „průšvihů“. Jak jinak nazvat divadelní představení, do kterého jsme se pustili, když už jen název způsobí na tvářích zvědavců vysoko zvednuté obočí a výlev různých citoslovců a zvolání. Ta se pak dělí podle toho, zda se ptají laici, milci divadla (*bezvá, supér, nádhera*) a na ty, kdo divadlo znají trochu méně či více zevnitř (*prokristapána, nó nazdar a vy jste se zbláznili*).

Nebudu vás napínat. Jedná se o *Přelet nad kukaččím hnízdem*, jinak známý též jako kniha K. Keye – *Vyhod'te ho z kola ven*. Nikde ovšem není psáno, že inscenaci zdárně dokončíme a že nás bude možno veřejně spatřit. Ale určitě se o to pokusíme.

Začali jsme tedy asi před měsícem. Nevím jak to vypadá u jiných souborů, ale u nás máme spíše hraní chtivé ženy a dívky, než muže. Těch je skutečně poskromnu. A pokud jsou, raději se točí kolem techniky. To byl první problém. V obsazení figuruje 19 osob, z toho je ovšem 12 mužů. Kde je vzít? Návrh, že by mužské role převzaly ženy, jsem zamítla. V komedii možná, ale v dramatu? Zoufalá režisérka dělá zoufalé věci. Náčelník Bromden, dvoumetrový chlap...hmm, starosta má sice starosti nad hlavu, ale tělesnými proporci by celkem odpovídal. Navíc zkušenost s divadlem má. Nevím, proč mě nevyhodil, ale asi chce být u toho. Další mi vlezl do rány v knihovně. Tak se kupodivu moc nebránil... Lze slézt z traktoru a opustit na chvíli stáj plnou koní? Lze!... Dcerunko, máš kluka? Dobře! Ale vezme roli.... Kdo může lépe zahrát doktora psychiatra než doktor psy-



Věra Pečenková

chiatr. Zdráhal se jen krátce. Pořád ještě chybí tři kousky. Když jsem oznámila, že ty role prostě seškrtnat nemohu, další chlapy neulovím a že tedy jdu od toho, se zatnutými zuby a odhodlaným výrazem se obětovali dva technici, kteří přísahali, že na jeviště nikdy nevezou. Třetí poslední se po určitém přemlouvání taky uvolil, i když se doposud na jevišti zaštiťoval vždy nějakým hudebním nástrojem. Tak to bychom měli...Ale ani s ženami to není tak



jednoduché. Laskavě ostrá a ostře laskavá sestra Ratchedová, žena středního věku. Soubor se shodl na tom, že je to role pro mě. Fajn, ale kdo si tedy bere režii? Nikdo? Oboje nelze. Alespoň pro mě ne. Pomoc přišla zvenčí. A hned dvojí. Alternují kamarádky z blízké obce. Prý chtějí trochu u nás okouknout jak se dělá ochotnické divadlo a pustit se do toho potom u nich doma. Však uvidí.

Co s ostatními? Ono nejde jen o to sehnat nové tváře, ale postarat se i o ty staré (dámy prominou), když pro ně zrovna není příhodná role. A to je taky problém. Krásné dámy zastrčit do „rolí“ inspicie a nápovědy není jednoduché. Ale pochopily, že i tam jsou důležité a nezbytné. Navíc dostaly nádavkem menší rolíčky lehkých, ale žádoucích žen.

Ne, že bych se chtěla chlubit, jak vzdělaný máme soubor, ale jen tak pro zajímavost. Na toto představení se mi sešli samí otitulovaní. 5x inženýr, 1x MUDr a 1x Mgr. No uvidíme tu kvalitu !!!

Může se tedy zkoušet. Až ve mně hrklo. Na první zkoušku přišli všichni a včas. Možná je to u vás běžné, ale u nás se jedná o jev zcela ojedinělý. Snad to je dobré znamení. Další zkoušky už tak idylické nebyly, ale já se nevzdávám. Věřím a doufám. V co? Ve zdárný konec, v aplaus, v pochvaly? Ne, snad ani ne. Vždyť my si hrajeme. Každý z nás nechá doma a v zaměstnání své starosti a jde na dvě hodiny vypnout a vysadit na zkoušku. Pohádáme se, to ano, ale nikdy ne tak, aby někdo z nás chodil na zkoušku už předem otráven. Ví, že ho tam čeká skvělá a hravá parta lidiček, co se tak rádi jeden před druhým předvádějí a kteří, když se zadaří, trochu té pohody přenesou i na diváky.

Věra Pečenková

jednatelka a momentálně režisérka
Sdružení náruživých ochotníků
SNOOP (čti snop)
Opatovice n/Labem

<http://www.volny.cz/snoop/>

56.

KLICPERŮV CHLUMEC

3. - 31. 10. 2003

KLICPEROVSKÝ SERIÁL POKRAČUJE ...

Příprava každého nového ročníku divadelního festivalu Klicperův Chlumeč začíná takřka okamžitě po skončení toho právě minulého. Pokaždé je nutné obeslat soubory a z došlých nabídek vytipovat ty, jejichž představení by byla vhodná pro chlumecký festival a začít objíždět místa, kde tyto soubory právě hrají, abychom jak se říká: "nekuovali zajíce v pytli". Jezdit za zábavou je obvykle příjemnou záležitostí, ale tím nejtěžším je vybrat ta nejlepší představení. Dobrých komedií je málo, takže ani letos se nevybíralo lehce.

Když jsme se rozhodli, která představení na KCH zařadit, začal opět organizační maratón, telefonů, mailů, termínů, přesunů, kombinací, příprava bulletinu, plakáty, sponzoři.....Ale pokaždé to stojí za to, protože se rodí něco nového, zajímavého a neopakovatelného.

Každý ročník Klicperova Chlumce by měl podle mého názoru náš festival posunout alespoň o kousek dál, přinést něco nového. Při tom pětapadesátém se nám podařilo přilákat do ulic několik stovek lidí, aby se zúčastnili divadelního průvodu a prvně jsme zažili pouliční divadlo na chůdách.

Dá se říct, že diváci očekávají vždycky ještě něco víc. Dokonalé to nebude asi nikdy, a snad by to ani nešlo, protože každý z nás má z právě sehraného představení vlastní zážitky, které jsou jeho subjektivním pocitem a tak se dá těžko změřit, co je dokonalé a co ne. Letošní dramaturgie tak začíná směřovat pomalu ale jistě k hrám současným a opouští inscenace her historických. ...

... Čím víc se festival blíží, tím víc začíná být tým lidí, který se na něm podílí, hektický a nervózní, aby se nic nepokazilo a všechno „klap-

lo“. Díky všem spolupracovníkům z Občanského sdružení Město v zahradách, chlumeckým divadelníkům, sponzorům, podpoře Města a Královéhradeckého kraje, s jehož finanční podporou se letošní 56. Klicperův Chlumeč uskutečňuje, se to jistě podaří.

M. Zmítka

(redakčně kráceno)

Divadelní program:

Divadelní spolek „Na Štaci“ Němčice nad Hanou ve hře V.K. Klicperův:

VESELOHRA NA MOSTĚ

Komedie o čtyřech dějstvích od K. Poláčka, DS „Erben“ Milečín:

VŠE PRO FIRMU

Výjimečně hořká komedie Josefa Tejkla a DS Černí Šviháci Kostelec n. Orlicí:

AMATÉŘI

DS „Klicpera“ Chlumeč n. C., J. Drda:

DALSKABÁTY, HŘÍŠNÁ VES

DS Tak co?, ZUŠ Chlumeč n. C.:

DOKUD NÁS ČÁPI NEROZDĚLÍ

DS Druhák, ZUŠ Na Střezině Hradec Králové: **VÍTR Z APALAČSKÝCH HOR**

DS Krakonoš Vysoké n. J.,

Carl Goldoni: **SLUHA DVOU PÁNŮ**

DS „Vicena“ z Ústí n. Orlicí:

PRÁVO NA HŘÍCH

DIVADELNÍ PLES - slavnostní vyhodnocení s hudbou a tancem.

Letošní ročník Klicperova Chlumce skončil vítězstvím domácího souboru Klicpera, který měl nejvyšší návštěvnost za posledních pět let a který letos přišel s premiérou Drdových Dalskabátů. Druhý skončil nováček festivalu, ovšem jinak ostřílený DS Krakonoš z Vysokého nad Jizerou, na třetím místě se umístil další benjamínek klicperovského svátku, soubor Černí šviháci z Kostelce nad Orlicí s funebráckou komedií Josefa Tejkla Amatéri.

"Zdejší diváci mají největší zájem o komedie nebo muzikály. Právě v těchto kolejkách pojedou také příští ročník, jehož dramaturgie se zaměří na inscenace současných her nebo na autorská představení", říká Miroslav Zmítka z chlumeckého Centra kultury.

(Zdroj: MF Dnes)



LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO"

LIBČANSKÁ PŘEHLÍDKA UŽ PO
TRICÁTÉ A NEDOŽITÉ 80TINY
MATĚJE KOPECKÉHO.

V neděli 2. listopadu ve 14 hod. byl slavnostně zahájen 30. ročník Loutkářské přehlídky O cenu Matěje Kopeckého v Libčanech. V době, kdy Libčany slaví výročí svého založení před 930 lety a hlavně v čase, kdy vzpomínáme na Matěje Kopeckého, který by se 4. 11. dožil 80 ti let. Potomka slavného rodu Kopeckých, výborného loutkáře, stálého hosta libčanských přehlídek. Právě tomu vzpomínání na něj bylo především vyhrazeno celé nedělní odpoledne naplněné bohatým programem. Do Libčan se k tomu sjeli loutkáři z Turnova, Úpice, Jaroměř, Smiřic, Vysokého Mýta i Hradce. A také celá široká rodina potomků Kopeckých. Slavnostní odpoledne bylo otevřeno v pamětní síni v budově Obecního úřadu, úvodním proslavem místostarosty Jiřího Poláka, písněmi místních dívek a pěkným, dojemným vzpomínáním Jana Dvořáka, bývalého ředitele Draku, na "Mátu" Kopeckého, který jako herec Draku stál u založení přehlídky, na kterou potom jezdil pravidelně se svou manželkou Aničkou, pokud mu osud dovolil.

Slavnost pokračovala v sále Obecního hostince představením Loutkového divadla Matěje Kopeckého. Máťův syn, také Matěj, spolu se svou manželkou sehráli bravurně barevnou, veselou pohádku, plnou písniček, určenou malým dětem, **Povídání o sluníčku**. Po občerstvení pokračoval program jarmarečným představením Posvícení v Hudlicích, které předvedli Anička Nováková-Kopecká se svým manželem Rostou. Sahráli jej marionetami na malém rodinném divadelku a všude okolo něho, po celém velkém jevišti. Jednoduchý příběh Hudlic prolínal s komediálním jednáním obou partnerů, kteří na něm předvedli zábavným, vpravdě jarmarečným stylem i rodinný vztah dvou lidových loutkářů a dali nám nahlédnout do tvorby i do způsobu života poznamenaného loutkovým divadlem, který tak výrazně charakterizuje rodinu Kopeckých. Velmi jsme se všichni bavili. Cítili jsme, že v obou inscenacích je Máťa přítomen. Přítel a kamarád, který divadlo uměl, svému divadelnímu řemeslu rozuměl a žádnou legraci nezkazil, jak vyplynulo z dalšího vzpomínání o něm. Slova se opět ujal Jan Dvořák a probíral se při tom svými zápisky o Matějovi, které už dříve připravil pro časopis Loutkář, či které budou zveřejněny v jím připravované knížce. Jeho vzpomínky doplňoval Franta Křesťan veselými historkami o pracovním soužití s Matějem. Bylo to odpoledne jak se patří.

Matěj Kopecký, ale hlavně Máťa. Pod tím jménem jsme ho všichni znali a oslovovali jej tak. S potěšením vzpomínáme na jeho herecké postavy ve Faustovi, Enšpíglu i v dalších inscenacích, které vytvořil na jevišti hradeckého Draku. Mezi amatérskými loutkáři měl řadu přátel. Byl v souborech i v porotách na přehlídkách hostem vždy vítaným a žádaným, neboť uměl poradit a nikoho nezarmoutit. Všichni na něho rádi vzpomínáme.

Třicátá přehlídka O cenu Matěje Kopeckého v Libčanech byla tak zahájena. Také díky dobrému zajištění programu místními pořadateli.

J. Merta

Program:

Loutkové divadlo Matěje Kopeckého:

Povídání o sluníčku

Loutkářský + Dětský loutkářský soubor
BOŽÍ Jaroměř

Kašpárek na skalním hradě, Perníková chaloupka

Loutkové divadlo POLI Hradec Králové:

Znáte kačenku...

Loutkářský soubor Tak co?! ZUŠ Chlumec nad Cidlinou:

Pohádky o zvířátkách

Loutkové divadlo Na židli Turnov:

Perníková chaloupka,

O dvou myškách

Klub loutkářů Úpice:

O Honzovi a víle Verunce

CO SE DĚJE V ÚPICI

O úpických divadelnících už není slyšet tolik, jak tomu bývalo dříve. Přesto se v divadelním spolku z Úpice pořád něco děje.

V březnu to byla premiéra veselohry Duha aneb Předposlední Přemyslovec, pak následovalo několik repríz - mimo jiné i na přehlídce v Červeném Kostelci. V květnu úpičtí účinkovali v roli roztodivných strašidel v Trutnově při akci Strašidláci, kterou navštívily téměř dvě tisícovky dětí i dospělých. V květnu se úpický spolek rovněž vypravil na tradiční tajný výlet, tentokrát do obce Ostrá u Lysé n. L., kde je vybudovaná středověká vesnice (doporučujeme jako dobrý tip na výlet i pro ostatní!). V červnu se pak chystala velká oslava, neboť šest členů spolku slaví v letošním roce významné kulatiny (o oslaveních blíže v rubrice Ve službách Thálie). Poslední víkend v červenci patří v Úpici Svatojakubské pouti. Divadelníci pečou bramboráky, smaží langosy, točí pivo a prodávají řadu dalších dobrot, a tím si vydělávají na to, aby pak v dalším období zase mohli hrát divadlo. Kromě toho se však snaží vrátit úpické pouti „řemeslný“ ráz, neboť většina

dnešních poutí už je jenom o kolo-točích a vietnamských stáncích. Divadelníci proto už tradičně pozvali do parčíku u divadla stánky s řemesly a zajistili i program - šermíře, loutkovou pohádku, kuplety, country kapelu. Tradiční je u úpického divadla už také i Hospůdka na plotě. Tu provozuje divadelní spolek každý víkend pátek - pondělí od června do září. Divadelníci se střídají zdarma ve službách (v obsluze) a veškerý zisk je věnován zase na divadelní činnost. Divadelní prázdniny v Úpici byly tedy pracovní.

Od září se spolek zase věnuje divadlu. Připravuje podzimní přehlídku Divadelní úsměvy (letos už po páté), začaly opakovací zkoušky Duhy, která bude několikrát reprizována v listopadu a prosinci. V nejbližší době bude zahájena příprava nového představení. Vzhledem k tomu, že sezóna 2003/04 znamená 180. výročí ochotnického divadla v Úpici, rozhodl se spolek pro tradiční hru, ve které se mohou uplatnit prakticky všichni členové spolku. Bude to Lucerna. A tak Divadlo A. Jiráka Úpice - JDO bude hrát Jiráka. Kromě toho se k úpickému výročí chystá i výstava, která by měla vlastně být ohlédnutím za osobnostmi úpického divadla. V Úpici se tedy pořád něco děje!

Divadlo A. Jiráka Úpice - Jednota divadelních ochotníků ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Úpice srdečně zvou na přehlídku

DIVADELNÍ ÚSMĚVY 30. 10. - 21. 11. 2003

LEKCE LÁSKY

Tři poněkud lechtivé příběhy z Dekameronu s pestrým dějovým propletením. V režii Václava Postráneckého hrají J. Čenský J. Bonaventura, M. Kubec, H. Ševčíková a další.

ZELŇAČKA

Komedie o tom, jak je možné navázat styk se vzdálenou civilizací a jak exportovat radost ze života. V režii Pavla Labíka hrají členové Divadelního souboru Červený Kostelec.

DUHA aneb PŘEDPOSLEDNÍ PŘEMYSLOVEC

Veselohra. Bylo - nebylo - aneb jak to také mohlo být na pražském královském dvoře Václava II. koncem 13. století. V režii Ziny Rýgrové účinkuje Divadlo A. Jiráska Úpice - JDO.

ROZPAKY ZUBAŘE SVATOPLUKA NOVÁKA

Hra z prostředí zubařské ordinace, kde vzniká celá řada komických situací, které mohou ovlivnit i diváci, neboť mají možnost zasáhnout do vývoje hry svým hlasováním a taky budou hrát pacienty. Účinkuje V.A.D. Kladno (Velmi Amatérské Divadlo).

Zprávu podává Zina Rýgrová



DIVADELNÍ SOUBOR
ERBEN MILETÍN
POŘÁDÁ
**VIII. DIVADELNÍ
ERBENŮV MILETÍN**
17. 10. - 6. 12. 2003
FESTIVAL AMATÉRSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ
KE 150. VÝROČÍ PRVÉHO
VYDÁNÍ ERBENOVY KYTICE
ZA PODPORY MINISTERSTVA
KULTURY ČR, KRAJSKÉHO
ÚŘADU HRADEC KRÁLOVÉ
V SOUSEDSKÉM DOMĚ
V MILETÍNĚ

Program:

ZDRAVÝ NEMOCHÝ

komedie, J.B. Molière, DS Jiráskova
divadla Hronov

DÁMA OD MAXIMA

komedie, Georges Feydeau,
DS Dobrovít Dobrovice

DUHA ANEB POSLEDNÍ

PŘEMYSLOVEC, veselohra Ervín
Hrych DS A. Jiráska Úpice

TŘI A TŘI JE PĚT

komedie, Ray Cooney, DS Červený
Kostelec

PŘÍPAD „POHÁDKOVÝ DĚDEČEK“ -

česká premiéra pohádkové hry Marie
Kubátové pro malé i velké

Ten poslední titul nastudoval **Divadelní soubor Erben Miletín v režii M. Hýbnera.**

*Lidový bajkář odivá trampoty i sny
naši člověčiny do šatu pohádky.
Člověčí svět zhmotnil touhu po
spravedlivé rovnováze mezi dobrem
a zlem, činem a odměnou či trestem,
do ženské postavy, která drží v ruce
váhy. Má zavázané oči - člověk by
chtěl věřit, že proto, aby se nehledě-
lo komu a zač.*

Spisovatelka Marie Kubátová již po několik let navštěvuje festival Jičín město pohádky. Také DS Erben Miletín aktivně přispěl nastudovanými pohádkami v několika ročnících do programu JMP. M. Kubátová v září r. 2002 hledala soubor k nastudování nově sepsané pohádkové hry a v Jičíně ji byl doporučen Miletín. Při osobním krátkém setkání v Jičíně jsem se s ní domluvil na půjčení textu. Paní spisovatelka hned druhý den zaslala sepsaný text k prostudování. Pohádka je k zamyšlení. I přes pracovní zaneprázdnění, organizace VIII. DEM a málo osobního času jsem se rozhodl toto dílko svým pohledem uvést na jeviště. Druhým důvodem bylo opět po roční přestávce mezi starší herce dostat část mládeže, aby nevychladla. Je to pro mne náročné, ale věřím, že s pomocí členů souboru a s tolerancí své ženy, které dala velkou práci hudba, dílo dokončíme a 6. 12. premiérově uvedeme. Již dnes je skoro vyprodáno a tak jsme se rozhodli, že v neděli 7. 12. odpoleadne budeme opakovat.

Podzimní sezona v Miletíně začala návštěvou Klicperova divadla s Baladou pro banditu. Počátkem října jsme hráli „Firmu“ v Nové Pace a na 56. Klicperově Chlumci. Do toho 2x, někdy 3x týdně zkoušky, a to i v neděli na Dušičky.

Divadelní Erbenův Miletín rovněž úspěšně pokračuje - Hronov u nás také uspěl a nyní v sobotu očekáváme Dobrovice. Do toho ještě

projednáváme záležitosti ohledně muzea, stavební práce díky Stýblovi zdárně pokračují. Jen těch peněz je málo a nějak se nedaří přesvědčit někoho většího, ale i tak je dobré, že zatím kape. Prostory budou nádherné a materiály se pomalu přesouvají do Miletína. Těším se, až na to budu mít více času.

Zdraví M. Hýbner

Kontakt: 737 308 469

Středisko místní kultury při
Třebechovickém muzeu betlémů

SYMPOSION 2003

32. ROČNÍK PŘEHLEDKY
DIVADELNÍCH SOUBORŮ
27. 9. - 22. 11. 2003

ČERNOŠKEJ PÁNBŮH

Divadelní soubor SYMPOSION
dramatizace povídek R. Bradforda

O NEZBEDNÉ PRINCEZNĚ

Ochotnický divadelní soubor
J. K. Tyla Meziměstí:

VRAZDY A NĚZNOSTI

Divadelní soubor SNOOP Občanské
besedy v Opatovicích n. L.
detektivní komedie Ant. Procházky

TRUHLÍCI POZŮSTALÍ

Divadelní soubor KOLÁR Police nad
Metují, Branislav Nušič

TREPERENDY

Divadelní soubor SYMPOSION
komedie italského dramatika
Carly Gordoniho

A TAK TĚ PROSÍM KNÍŽE

Senior klub JESLIČKY Hrad. Králové
Alexandr Gregar a Rudolf Faltejsek
fraška pro dva pány Karla
Steigerwalda

**5. ROČNÍK VŘSR ČILI
 VELKÉ ŘÍJNOVÉ
 SCÉNICKÉ REVUE**

2003

PĚT DNÍ,
 KTERÉ OTŘÁSLY SVĚTEM
 ALESPŮŤ TÍM KULTURNÍM
 ROZHODNĚ !

V neděli 9.listopadu skončil ve vrchlabském kulturním domě Střelnice již v pořadí 5. ročník VŘSR čili Velké Říjnové Scénické Revue 2003. Pátý ročník byl letos netradičně sestaven celý z divadelních her Vlasteneckého divadelního spolku "Vlastík" (VDS "Vlastík"), který v letošním roce oslavil 5.výročí své existence a jehož domovskou scénou je právě výše zmíněný KD Střelnice.

Ve středu 5.listopadu byla malou vernisáží otevřena výstava, věnovaná 5.výročí souboru. Prvním kusem, který pamětníkům svých začátků VDS "Vlastík" připravil, byla komedie Víta Vlnase z prostředí jezuitské koleje "Polojasno". "Temno", literární předloha zpracovaná Vítem Vlnasem do svižné slovní klauniády jezuitů Koniáše, Mateřovského a Firmuse, nenechala nikoho na pochybách o jaký žánr nebude na letošní VŘSR 2003 nouze. Po "Polojasnu" bylo jasno. Humor, vtip a legrace byly po další čtyři dny nezaměnitelným atributem přehlídky.

Čtvrteční "Zkáza Titaniku" Františka Ringo Čecha popisující z nevšedního pohledu největší námořní katastrofu 20. století se lehce mohla stát i katastrofou pro soubor. Smrtelné nebezpečí, představující pro Titanik obrovský ledovec, měl v případě souboru podobu zasedání zastupitelstva Města Vrchlabí. Zatímco trosečníci z Titaniku drkotaje zuby vyhlíželi loď, která by je vysvobodila z vod ledového oceánu, členové VDS "Vlastík", značně se potíci vyhlíželi člena souboru zasedajícího na onom zastupitelstvu. Po marném čekání a hodinovém improvizovaném programu sestaveném z losování, přednášky o Titaniku a besedě herců s diváky nakonec



Tři mušketýři

představení opravdu začalo. Nutno dodat, že Titanik se nám podařilo úspěšně potopit i za nepřítomnosti jeho skutečného kapitána.

Páteční první díl slavného románu A. Dumase "Tři mušketýři" již předznamenal a naladil diváky nejen na nedělní pokračování Athose, Porthose, Aramis a D'Artagnana, ale uzavřel i první část festivalu.

Sobotní "Divadelní plesák" patřil nejpalčivějšímu problému 20. a začátku 21. století, terorismu. Praotec světového terorismu V. I. Lenin slavnostně zahájil smrt' hudby, tance a veselí. Během večera čekalo na návštěvníky několik skutečných "bomb". Nejdříve ovládl parket baletní soubor "HEČ", který scénickým tancem ztvárnil únos letadla CK Fischer na pravidelné lince Praha-Tokio. Další výbuchy smíchu následovaly během slavnostního předání Usámy bin Ládina do rukou spravedlnosti přímo před vytřeštěnými zraky diváků v prostorách KD Střelnice. Také ukázka z divadelní hry "Tři mušketýři" nastudovaná pro neslyšící diváky slavila zasloužilý úspěch. Tradiční půlnoční "bombola" byla poslední předehrout před největší "bombou" plesáku. Naštěstí pokus neznámých teroristů navždy zatemnit měsíc opět nevyšel.

Nedělní premiéra "Tři mušketýři po dvaapadesáti týdnech" zaplnila sál vrchlabské Střelnice. A že se bylo na co dívat !!! Salvy smíchu střídaly bouřlivé potlesky a nebylo v sále diváka, který by si po představení nestěžoval na bolesti v oblasti bránice. Zatím co VŘSR 2003 vstoupila definitivně do dějin a stala se tak nedílnou součástí kulturní historie města Vrchlabí, organizátoři přehlídky nehodlají zimní spánek strávit na vavřínech. Protože až se jaro zeptá, co dělali v zimě, budou moci bez výčitek svědomí ohlásit: Chystali "Ples k Mezinárodnímu dni žen" a velkolepé historické show "Vylodění Spojenců na Kačáku".

*Od našeho válečného zpravodaje
 televize "Aldža zirá"
 Ivoše "Fardy" Farského*

Kulturní centrum Týniště nad Orlicí

30. TÝNIŠŤSKÝ DIVADELNÍ PODZIM

na počest 120. výročí založení
Divadelního souboru Jirásek
Týniště nad Orlicí
7. 11. - 6. 12. 2003

DS Černí šviháci Kostelec nad Orlicí
Josef Tejkl: **AMATÉŘI**
DS Červený Kostelec, R. Fallet, A. Gregar:
ZELŇAČKA

FAJN rock MUSIC Praha:
HAIR

DS Zdobníčan Vamberk:
NEPOVEDENÝ ČERT

Divadlo na věži Jičín:
**ŽERT, SATIRA, IRONIE A HLUBŠÍ
VÝZNAM**

DS Jirásek - skupina Temno
Týniště n. Orl., David Drábek:
KOSTLIVEC V BUFETU

Občanské sdružení divadelních
ochotníků Ústí nad Orlicí,
Kulturní centrum Česká Třebová,
Kroužek divadelních ochotníků
Dolní Dobrouč,
pod záštitou ministrů kultury
Slovenské a České republiky
v rámci Měsíce české a slovenské
vzájemnosti

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL ČESKÉ A SLOVENSKÉ DRAMATICKÉ TVORBY 2003

Program festivalu:
září - listopad

NEMOŽNÝ ÚDĚL

T.R.U.C. Chambéry, FRANCIE
Karel Čapek, Paul Claudel,
C. Andrault, režie: Catherine Andrault
Francouzský univerzitní soubor
představuje dramatisaci díla Karla
Čapka a Paula Claudela – SVĚTOVÁ
PREMIÉRA

DK Jirásek Česká Lípa

František Zborník:

NA DRUHÉ STRANĚ ŘEKY

DS Krakonoš Vysoké n. Jizerou

Petr Pýcha:

REPUBLIKU ZA KONĚ A FOTBAL

DS PIKI Volyně

Pavel Kohout:

AUGUST, AUGUST, AUGUST....

DS COMMEDIA POPRAD

ZABIJAČKA režie: Vlado Benko

MŠ Horní Libchavy a Rytíři krále Jana

Martin Zahálka: **O SNĚHURCE**

Cathy Andrault Francie, OSDO Ústí n. O.,
TRUC Francie, Lubomír Feldek:

LA MORT EN ROSE

(Smrt v růžovém)

Mezinárodní festival české a slovenské divadelní tvorby 2003 zahájili hosté z Francie, soubor studentů Savojské university v Chambéry zvaný T.R.U.C. Představení *Nemožný úděl* (*L'Impossible Partage*) totiž kombinuje texty Paula Claudela s vybranými Apokryfy Karla Čapka tak, aby oba autoři promluvíli dvojhlasně. Protože Apokryfy dosud nikdo nedramatizoval, jednalo se o světovou premiéru.

Autorka hry a režisérka představení Catherine Andrault se dala zaujmout především osudovým vztahem mezi Paulem Claudelem a jeho sestrou Camille – oba sourozence totiž hluboce zasáhl vnitřní zápas o

podstatu vlastního lidství. Zatímco básník našel oporu v křesťanské víře, nešťastnou Camille její vzdor přivedl k šílenství. Paul vždy její úděl prožíval jako svůj vlastní a nepřestal se s ním ve svém díle vyrovnávat.

Čapkův text řeší v zásadě stejné otázky, ale s humorným nadhledem stahuje k zemi právě ty posvátné legendy, jimiž se Claudelova mystika opájí. To autorce umožnilo zpěstit představení řadou vtipných gagů, které české publikum s povděkem ocenilo. Mnohohrstevnatý jevištní tvar inscenace totiž pracuje s prolínáním řady kultovních motivů, z nichž právě Claudelovy hry český divák po desetiletích prohibice stěží může identifikovat. O to vítaněji vyzněla nápaditá režie, ozřejmující význam cizojazyčného textu všemi ostatními prostředky, které divadlo nabízí, včetně přízračného českojazyčného prostředníka (v podání Petra Žitného a Dity Cihlářové).

Spolupráce s divadelníky z OSDO Ústí nad Orlicí nalezla prostor i ve světelné režii Martina Malínka, který ji i v průběhu představení sám realizoval.

Francouzští studenti zaujali sympatickými, místy vysloveně nadějnými hereckými výkony: Marie Massonová hned v úvodu přesvědčivě ztělesnila ráznou hospodyní

Nemožný úděl



Dinah z Čapkova apokryfu *Svatá noc*, aby se vzápětí stala abstraktním symbolem osudové Ysé z Claudelova *Poledního údělu*, a později dokonce hrabětem Parisem z Romea a Julie. **Sylvain Rochex** dokázal podpořit svůj výrazný zjev romanticky zabarveným hereckým projevem v rolích Dona Juana, Romea i Mesy (*Polední úděl*), ale uměl být i mladým básníkem Claudem osobně. Široký rejstřík prokázala také **Sarah Morvillierová** jako Napoleon i jako Learova dcera Goneril; svůj nepřehlédnutelný půvab zúročila až znepokojivě i jako Shakespearova Julie. **Antoine Schwartz** se jako rozený komediant stal miláčkem publika v Čapkových postavách Pekaře, Nahuma, šestinedělky Grünfeldové a jezuity Ildefonsa.

Snad všechny diváky uchvátil taneční projev představitelky Camille Claudelové, **Marjolaine Sattergové**, jejíž šilená Camille neustále připomínala všem, o čem hra vypráví a prakticky vůbec neopouští jeviště. Její ztvárnění role vnitřně naplnilo *Nemožný úděl*, nekonečný svár o podstatu člověčenství, kterému nelze uniknout jinak než za cenu smrti ducha; to je jediná alternativa věčného putování napříč úhořem vlastního nitra, které nám shodně ukládají Karel Čapek i Paul Claudel.

Jiří Čtrnáct

Na závěr festivalu uvede Martin Malínek ve spolupráci s Cathy Andrault, OSDO Ústí n.O. a TRUC Francie hru Lubomíra Feldeka *Smrt v růžovém* (*La mort en rose*)

A jak to vlastně vzniklo...

V roce 1997 byla naše rodina na první dovolené ve slovenské Kremnici. Dost přišlo a maminka četla knížku a dost u ní vzdychala. Jako patnáctiletému zvědavému klukovi mi to nedalo a potajmu jsem tu knížku taky četl a myslím, že jsem ji dočetl dříve než maminka. Otevírala mi svět, který jsem dosud neznal a přitom už dokázal pochopit – četl jsem životopis Edith Piaf. To bylo první zastavení a začal jsem vnímat písně, které zpívala Ona, ač

už v podání třeba naší nejlepší šansonierky paní Hany Hegerové.

Druhé zastavení se týkalo pohřbu Edith Piaf. Někdy v roce 1987 jsem viděl velmi krátký dokument o pohřbu Edith Piaf. A ač je ten dokument tak moc krátký, dvacet let na něj stále myslím a chtěl jsem v skrytu duše udělat někdy divadelní představení, kterým by bylo možné Edith Piaf vzdát poctu.

Seznámil jsem se i s maďarskou spisovatelkou Evou Pataki, autorkou hry Edith a Marlene pojednávající o virtuálním vztahu těchto dvou osobností, ale stále to nebylo ono. Ten okamžik však přišel, když jsem uviděl v pražském Divadle na zábradlí českou adaptaci hry slovenského básníka a dramatika, člověka, jehož si nesmírně vážím, Lubomíra Feldeka. A když mi ji sám autor s věnováním poslal, již bylo rozhodnuto. Ano, to je ta hra, kterou chci vzdát Edith Piaf poctu. Hra z posledních okamžiků jejího života, kdy se jí v myslí jako film vrací její život.

A pak stál přede mnou problém největší. Kdo bude hrát Edith Piaf. Čekal jsem a hledal.

V roce 2000 jsem zinscenoval Claudelovo Zvěstování Panně Marii a seznámil se s paní Daniele Monmarte z CNRS Paris, která naše představení viděla na ZLOM VAZ v Ústí nad Orlicí, poté jsem se měl možnost seznámit s Henri a Francois Claudelovými a dalšími lidmi ze Societě Paul Claudel, ale hlavně se na druhou moji inscenaci Paula Claudela *Le Partage de Midi*, přijela podívat na jejich doporučení Catherine Andrault v rámci přípravy světové premiéry koláže textů Paula Claudela a Karla Čapka *L'Impossible Partage*. (Ve světové premiéře uvedeno v České Třebové 16. 9. 2003). Vyprávěl jsem jí mém projektu o Edith Piaf, o mojí návštěvě Le Pere Lachaise a hrobu Edith Piaf a našli jsme společnou řeč v tom smyslu, že Edith Piaf nemůže hrát žádná její kopie (ostatně nikdy nebude existovat), ale člověk, který si jí nesmírně váží, obdivuje a chce jí, podobně jako já, vzdát poctu. Tím člověkem je Catherine Andrault.

No a pak šlo o to všechny ingri-

dience dobře promístit, aby v tom byla ulice, legionáři, vojáci, prostitutky, Tereška z Lissieux, sestra Simona, růžová a černá jako její kultovní barvy, Theo s cizím přízvukem, řecká loutka namísto vlastní maminky a dětí, těžká nemoc v níž si promítá poslední film svého Života, nešťastné a vyčkávající okolí, její písně a odcházející Edith Piaf v dešti opadavých lístků růží....

Jsem velmi rád, že toto představení mohlo vzniknout jako společný projekt slovensko-česko-francouzský za pomoci Cultures d'Europe Chambéry a univerzitního souboru T.R.U.C tamtéž.

Martin Malínek

NABÍDKA PŘEDSTAVENÍ OSDO ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Společné podmínky pro všechna tři představení:

- víkend nebo svátek /vzhledem k tomu, že účinkující jsou z několika míst v republice/
- 380 Kč alespoň 16 A
- uhradit dopravu autobusem /popř. dle dohody pohonné hmoty pro dopravu vl. auty/ z Ústí nad Orlicí do místa konání a 1000,- Kč na nácestnou dopravu vzdálených účinkujících
- drobné občerstvení
- není vyžadován divadelní sál, ale min rozměry jsou 8 m šíře a 7 m hloubka /u Poledního údělu hloubka 8 m/ - veškeré technické vybavení vozíme sebou.

1. Zvěstování Panně Marii, Paul Claudel – středověká legenda o oběti a odpuštění 86 minut bez přestávky, 25 účinkujících, premiéra XI/2000
2. Polední úděl, Paul Claudel – autobiografické drama ženy a třech mužů, 90 minut bez přestávky, 27 účinkujících, premiéra XI/2002
3. O Sněhurce, dram. Martin Zahálka – klasické zpracování pohádky pro nejmenší, ve které hrají také rodiče a děti Mateřské školy z Horních Libchav 46 minut, 19 účinkujících, premiéra VI/2003

Kulturní centrum Česká Třebová,
Občanské sdružení divadelních
ochotníků Ústí nad Orlicí,
Pardubický kraj, město Ústí nad
Orlicí a Česká Třebová
pořádají

I. NÁRODNÍ SETKÁNÍ "DIVADLO A HUDBA"

21. - 23. 11. 2003

Program:

DS HYBL Česká Třebová

NOC NA KARLŠTEJNĚ

režie: Jiří Jireš,

Ostrožská Nová Ves

PODIVNÁ PANÍ SAVAGEOVÁ

Režie: Andrea Helmichová

Ořechovské divadlo Ořechov

ZRZAVÁ SUBRETA

aneb ZVÍŘECÍ DIVADLO

režie: Vlastimil Peška

(a) MAŤÁK Pardubice

O LÍNÝCH STRAŠIDLECH

režie: Ivana Nováková

DOSTAVNÍK Přerov

ŠEST ŽEN JINDŘICHA VIII.

režie: Jiří Vobecký

Cílem je vytvořit platformu pro tento žánr do budoucna. Odborná reflexe - prof. Laurin.

CO BUDE NA JUBILEJNÍCH

40. MEZIMĚSTSKÝCH DIVADELNÍCH HRÁCH ?

V čase od 1. do 29. listopadu si v divadle na nádraží, které (jak se chlubí místní) je krásné a k tomu unikátní, neboť podle historek jsou jen dvě divadla na nádraží, v Paříži a v Meziměstí, zahrají

DS Černí šviháci Kostelec nad Or.

AMATÉRI

DS Symposion Třebechovice pod. Or.

ČERNOŠSKEJ PÁNBŮH

DS Snoop Opatovice nad Lab.

VRAZDY A NĚŽNOSTI

DS Jiráskova divadla Hronov

ZDRAVÝ NEMOCNÝ

DS Krakonoš Vysoké nad Jiz.

RŮŽE PRO PRINCEZNU

Divadelní soubor DIO a PODIO
a KC Golf Semily uvádějí

5. SEMILSKÝ PAROHÁČ

Ve dnech 17. a 18. října se v Semilech uskutečnilo již páté setkání amatérských souborů a profesionálních hostů nazvané Semilský paroháč, protože město Semily má statného jelena ve svém znaku.

Semilský paroháč je přehlídka se stabilním programovým schématem: dopoledne a odpoledne pohádky pro děti, v podvečer, večer a v noci představení pro dospělé. V sobotu dopoledne se každoročně koná tradiční máčení neoblíbených porotců z jiných přehlídek v řece Jizeře. Představení se odehrávají v sále semilské radnice a větší inscenace v Kulturním centru Golf. Přestávky mezi představeními vyplňují koncerty v předsálí radničního sálu, kde se též nachází bar s nabídkou jeleních bobků, losích mlsů, láních chrupavek a jiných pevných i tekutých pochutin lesních přeživců. Po představeních se účastníci sejdou v hospodě, kde se muzici-ruje a předvádí drobné divadelní výstupy mimo program.

V pátek ráno zahájila přehlídku inscenace **Romeo a Julie Turnovského divadelního studia**. Odpoledne už patřilo pohádkám pro děti. Nejdříve vystoupil s pohádkou "naruby" s názvem **Jak se chytá Smolíček domácí soubor Podio**. V pohádce si k velkému pobavení dětí jeskyňky zoufaly nad nezbedným Smolíčkem, kterému jelen musel domluvit, aby kvůli dětem pohádka pokračovala jak je zvykem. Roli jelena sehrál sám ředitel a duchovní rodič přehlídky Zdeněk Lindner.

Další pohádkou byl **Medvídek Pú** nebo tak nějak **turnovských Čmukařů**, kteří opět potvrdili svoji vysokou jevištní zkušenost. Následoval programový blok spíše pro dospělé, nejdříve vystoupili **královéhradečtí Nejhodnější medvídci** s novou hrou **Drak a flaška**, kde chrabří princové zachránili dvě princezny ze spárů zlého draka

Divadlo na nádraží v Meziměstí



z pera K. Doubkové a M. Levinské. Následovalo povedené činoherní zpracování **Salemských čarodějů** v úpravě **pražského Vavřince**. Po této chmurné inscenaci publikum zhlédlo dvě představení svěřenců Emy Zámečnickové z **královéhradeckých Jeslíček**. Publikum bylo potěšeno jak pevně režijně zvládnutými příběhy inscenace **Něco z dekameronu** tak i přesným pásmem beatnické poezie **Zatracený chlapec**.

Poté přehlídka pokračovala dvěmi pohádkami pro nejmenší **O Kašpárkovi pražského souboru Xaver a Znáte Kačenku? královéhradeckého Poli**. Následovaly tři drsné rakvičkárny pod souhrnným názvem **Go go a chru chru souboru Go go a Chru chru z Moravské Třebové**.

Pak už jeviště i přilehlé chodby radnice patřily **královéhradeckému feDNOménu DNO**, které divákům představilo své drobné anekdoty. V Kulturním centru Golf se odehrálo diváky pochvalně přijímané představení **pražského Studia Studia Ypsilon "1203 aneb Není mi smutno"**.

Předposledním představením přehlídky byla povedená loutková černá komedie **Na statku a v Africe pražského souboru Klika**.

Na závěr diváci zhlédli komorní parafrázi Lewisovy Alenky v říši divů **Ani Anička ale Alenka** spojených souborů **DNO a Go go a chru chru alias Divadelní soubor Potok – českomoravská společnost** (Monika Formanová, Zdena Henslová, Radovan Selinger, Jiří Jelínek).

V restauraci, kde se oslavoval závěr přehlídky, se odehrála ještě dvě drobná představení – **Bleší cirkus Jiřího Polehni**, a loutková komická opera-horor **Miladali Zdeňka Lindnera** na motivy Smetanova Dalibora.

Kateřina Čejková

Také jsem navštívil aspoň část letošního Semilského paroháče. Velice, velice se mi líbily Jeslíčky z HK a jejich představení **Něco z Dekameronu**. Už dlouho jsem neviděl představení, ve kterém by se tak málo mluvilo, ale tak hrálo a při tom se tak chtělo. Mám rád divadlo, na kterém je vidět, že se u něj hodně pracovalo, přemýšlelo a hlavně tvořilo. Skoro to vypadalo, že podkladem pro samotné provedení byly různé improvizace a tvoření na daná témata a ono z toho na zkouškách vylezlo něco nečekaného a zajímavého. Mám rád divadla, která neoddrnčí (třeba i dobře) jen text, ale dodají i spoustu frků vizuální povahy, které ve scénáři nejsou. Mám navíc rád představení, kde se používají hodně divadelní prostředky. V případě Jeslíček to byla například jízda na neexistujícím koni nebo erotická scéna mezi mladými milenci. Žádné propletenice na podlaze, trhání věnečku do slova zuby nehty naprosto stačilo a ještě se bylo čemu smát. Navíc perfektní výslovnost a hlasová i pěvecká průprava. Asi mají za sebou roky v nějakém kvalitním dramatu.

Zdraví Tomáš Václ

VLADO BENKO A JEHO ZABIJÁCI V KOSTLIVCI NAD MRTVICÍ

Morbidita titulku je na místě, neboť popradští byli přizváni Černými šviháky za laskavé spolupráce Václava Uhlíře z klubu Rabštejn a ještě laskavější benevolence ústeckoorlického Martina Malínka.

126 platících diváků nevycházelo z údivu. Ačkoli prase v kuse popradských vlastně přežilo a hra **Zabíjačka** ukázala se velmi humanistickou, každý divák vyfasoval ke vstupence kapitální jitrnici, distribuovanou Policajty, tedy otcem a synem Pergerovými. Smekám před částí ženského publika, jež pohrdlo tímto prezentem ve jménu jakési

imaginární štíhlosti. My, kteří se těmito margináliemi nezabýváme, spolklí jsme takto zasloužené jitrnice tři.

Civilní herectví popradských a česko-slovenská vzájemná vyprahlost slavily u kosteleckého publika nevidaný úspěch, takže na listopadovou Zelňačku červenokosteleckých jsou zde již všichni zdravě nadrženi. Tím spíše, že přislíbena byla nefalšovaná zelňačka, opět co by prezent. Někteří Černí šviháci se nabízeli, že si dobrovolně zují ve foyeru boty, aby vyvolali též věrnou iluzi plynů, na něž mimozemšťani určitě zareagují. Není nad kolorit!

-jt-

JDO "JAROSLAV" V LUŽI

uvedla 27. 9. 2003 premiéru hry
N.V.Gogola "Ženitba".



Foto: M. Drtina, J. Portyková

Režijního vedení se ujal Jiří Roubínek a na lužská divadelní prkna to byl jeho návrat po dlouhé době. Téměř vyprodaný sál divadla byl zřejmě spokojen, když odměnil účinkující několika "oponami". Kromě zkušených na sebe upozornili p. Jaroslav Kovář v roli Žvaníkova a debutující sl. Jana Roubínková v roli Agáty. Tak se již těšíme na reprízy.

Nashledanou se těší.
Jan Roubínek jednatel
Kontakt: 469671213,
e-mail: roubinekj@cbox.cz

A JAK TO VYPADÁ V HEŘMANOVĚ MĚSTCI ?

Na první dotaz přišla tato velmi stručná odpověď:

"Ahoj, Nad'o, stydíme se, že jsme na Hromadu a na vás všechny blízké divadelní duše zapomněli. Máme ale strašně napilno a nevíme, kam dřív skočit. Máme na krku oslavy 120 let DS Heřman a 155 let zahájení divadelní činnosti v Heřmanově Městci. Je nás na to strašně málo. Mladí se nám rozprchli do světa, do zaměstnání, do gravidity, takže lze s nimi počítat jen sporadicky, přidaly se i nějaké generační a umělecké spory. Premiéru vlastního představení máme 17.10. v 19.30 v sokolovně v Heřmanově Městci. Je to dost rychlovka. Začali jsme s tím o prázdninách, hrajeme v tom já a Jitka, Michal to režíruje a má v závěru takový štěk. Kluci nám pomáhají se světlý a zvukem. Jinak je to na nás. Snad to bude ke koukání. Je to vlastní dramatizace podle povídky Marka Twaina Paní McWilliamsová a blesky. My jsme to nazvali **Blesky paní McWilliamsové**. Srděčně vás zveme na premiéru, přijďte se Sašou i s dalšími, budete-li mít čas. Pokusím se poslat i nějaké přílohy o našich akcích. Bude i výstava. O nějakém zařazení na přehlídku zatím neuvažujeme, až jak to dopadne. Šli jsme do toho především proto, že nám bylo hloupé nemít v době oslav taky vlastní představení. Čau. Pepa Řezáč

Na výstavu v rámci oslav jsme se jeli podívat a přitom z Řezáčových vytáhli něco více o jejich nové premiéře:

Blesky paní McWilliamsové

Je to taková anekdota z manželského života a o čem vlastně?

Trochu o panickém strachu (odvozeno od slova panika nikoliv panic.)

Trochu o manipulaci.

Trochu o toleranci.

Trochu o hysterii.

Trochu o lidském podléhání rádobě vědeckým teoriím.



Manželé Řezáčovi, foto: Jan Merta

Ale hlavně o tom, že by měl mít člověk vždycky dostatek humoru a nadhledu, aby si ten život nedělal sám těžší, když mu ho už dostatečně ztěžují jiní.

Jak k tomu došlo?

Původně se uvažovalo o remake Fimfára, pak vzhledem k letopočtům 1848 a 1883 o nějaké české klasice, nakonec se začalo realizovat jakési nové uchopení Cyrana z Bergeracu. Leč dostavily se brzy různé překážky (pracovní, rodinné povinnosti a životní změny členů souboru...), které odsunuly tento projekt do neurčitého budoucna. A nastaly starosti. Někjaké vlastní představení v tak významném výročí přece musí být!

Pocity beznaděje, zoufalství, neschopnosti. Rozčarování. A čas zoufale běží. Chvilková rezignace. Červenec. Zasloužená dovolená. Odpočinková četba. Mark Twain a jeho povídky. Paní McWilliamsová a blesky. Je to hratelné a jsou to jenom dvě postavy. Scházet se na zkoušky? Žádný problém. Ostatním to snad nebude líto. Čas. Čas. Ksarkru, to by mohlo být ono!!! TAK SNAD BUDE.

Premiéra byla 18. října 2003

Krátká zpráva od Jitky Řezáčové, již po premiéře...

Jinak premiéra dopadla dobře, byli jsme docela spokojeni. Na měsícké poměry přišla spousta lidí a

mnozí nám říkali, že už se dlouho tak nenasmáli a že je bránice od smíchu bolela ještě za dva dny. Tak snad to vyšlo. Měli bychom samozřejmě chuť si to ještě párkrát zahrát...

Mějte se hezky, Jitka a Pepa
Kontakt: Josef Řezáč, 606 803 822

TO MUSÍ BÝT JAKO OD PANA LADY MALOVANÉ...

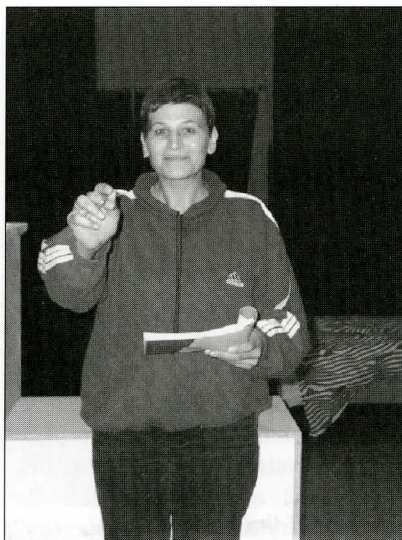
Vamberečtí ochotníci slaví v tomto roce dvousetleté výročí svého působení. První akcí, která se v rámci těchto oslav konala, bylo inscenování pohádky pro děti. Je už tradicí Vamberečáků uvádět v jarním termínu představení pro děti. Letošní je zvláštní v tom, že se spojily ta nejstarší a nejmladší generace amatérských herců. Nejstaršímu, panu Jaroslavu Kotlářovi je přes sedmdesát, nejmladšímu z herců Jirkovi Duškovi je osmnáct pryč. Ale jako čertíci v pekle vystupují i šestileté děti, takže věkové rozmezí je více než šedesát let. Tak různorodý kolektiv uhlídat a řídit není vůbec lehká věc, co si budeme povídat. Protože chlap by to těžko zvládl, vzala si režii Pavlína Ne-

kvindová, která ostatně i scénář pohádky kompilací ze starých textů vytvořila.

Raritou bylo i to, že premiéru měla pohádka 10. května, ještě před generálkou a z jedné vody načisto přímo na soutěžní přehlídce v Havlíčkově Brodě. Porota hodnotila inscenaci celkem dobře, umístila se jako sedmá z jedenácti. Jednou z hlavních připomínek poroty byla výtka, že vládce pekel Luciáš při dialogu s princeznou sexuálně haraší. Prý by to mohlo mít na ty děti špatný vliv. A co si myslíte: těm dětičkám se to líbilo! (Ostatně porotcům podle našeho názoru taky, to se jenom tak dělali.)

Ta pravá zátěž ale nastala až po premiéře. Hrál se pro vamberecké školáky za dopoledne dvakrát. Trochu jsme se báli, jak pohádku, která je opravdu směřována na ty mladší, přijmou třinácti-nebo čtrnáctiletí, ale byli fantastickým obcenstvem. A se stejně vřelým přijetím se soubor setkal při všech dalších reprízách. A že jich už do dnes bylo slovy dvanáct. Hráli jsme dokonce i pod širým nebem – na nádvoří doudlebského zámku – a dokonce ani nepršelo. A kdyby vedoucí oddílů (hráli jsme pro dětské tábory) nevyrušovali, nebyl by dojem z představení rušen ničím. Předposlední repríza se hrála v Žamberku, kam se Zdobničan vrátil po dvaceti letech.

Zatím poslední plánované představení odehrajeme v rámci Týnišťského divadelního podzimu 23. listopadu. Není ale ještě rozhodnuto, je veliký zájem o další uvedení. Ono se řekne, že by inscenace měly být novátorské, že by měly používat nové postupy a přístupy k dramatické látce, ale přes to přese všechno zájem o tuhle pohádku, která je opravdu pohádková v klasickém provedení od textu, přes režijní pojetí („to musí být jako od pana Lady malované“, tvrdila paní režisérka při zkouškách), herecký projev i scénografii je veliký. Ozývají se další zájemci, a když jich bude opravdu hodně, může soubor inscenaci obnovit třeba i po novém roce. Kdyby někdo měl o pohádku o nepovedeném čertovi, která se poved-



Režisárka Pavla Někvdová umí být přísná, i když na to nevypadá.

Foto: Karel Uhlíř

la, zájem, obraťte se prosím na paní Pavlu Někvdovou, tel. č. 603 711 782 a dohodněte se s ní. V pohádce hraje celkem jedenáct dospělých, pět čertíků, technické zázemí tvoří dvě nápovědy a jeden osvětlovač a zvukař v jenom. S paní režisérkou a inspicentkou tedy 21 lidí. Jsou to vesměs ochotníci, nevyžadují tedy mimořádné zacházení a stačí jim minimální zázemí. Spíše než na luxus si potrpí na vlídné zacházení (párek, pivo a rum vítány).

Karel Uhlíř

DIVADLO V ROZTOCKÉ JILEMNICE

uvádí hru pro obecnstvo s otevřeným srdcem **Poklad?**

Být jiný se neodpouští

Ač je od narození němý, dokáže chlapec Uriel přes svůj handicap rozmlouvat se svou tetou Genovou a se svými zemřelými předky. Ne však s otcem, kterého ovládá alkohol a po bohatství bažící vypočítavá a bezcitná služka Amanda, která je schopna všeho.

Režie: Zdeněk Karásek a kolektiv
Premiéra - 27. října 2002
v Jilemnici

Poklad, bohužel, opravdu asi na 90 % končí v Turnově 20. 11. osmnáctou reprízou. Je to krásný, ale těžký a vážný text. Od příštího podzimu jej budou hrát i v Mladé Boleslavi. Moc se těšíme na víkend 15. a 16. 11., to jedeme hrát Poklad do Čejkovic. A kdeže jsou Čejkovice? V okrese Hodonín. Takže se dají čekat i příjemné mimodivadelní zážitky...

Tomáš Václ

V LOMNICI NAD POPELKOU ZAČÍNÁJÍ SEZÓNU V SRPNU

Už devět let máme problémy s tím, kdy si vybrat svoje dovolené. Totiž od roku 1995, kdy jsme slavili 170 let ochotnického divadla v Lomnici nad Popelkou, pravidelně o prázdninách finišujeme s nácvičkem premiér divadelních her, kterými i jako pořadatelé pravidelně zahajujeme hudební dramatický festival Lomnické kulturní léto. A navíc od začátku nového tisíciletí jsme si ještě vymysleli projekt "Divadelníci dětem", takže v srpnu má premiéru jedna hra pro dospěláky a ještě paralelně jedna pohádka pro děti. Letos jsme připravili trochu aktualizovanou komedii Vlastimila Venclíka Domácí představení v režii Ládi Nováka, v níž exceluje zejména prof. Vladimír Cerman v roli svěrážného dědečka, který m.j. přitom ještě stačil potřeť získat titul mistra republiky v tenise v kategorii hráčů nad 80 let! Dále druhá parta ochotníků nastudovala pro děti naši předlety úspěšnou pohádku Jiřího Tíbitanzla Císařovy úplně nové šaty (získala Znojemský strom pohádek), která v nové režii Ládi Sezimy se zase znovu líbila.

Nyní samozřejmě pokračujeme v reprízách obou her na pravidelných štacích v Libereckém i Královéhradeckém kraji, kterých bývá okolo deseti. Trochu problémem bývá uvolňování ochotníků na před-

stavení pohádky pro školní děti, i když se na to berou dovolené. V nejbližší době nás také čeká odpovědný výběr repertoáru pro 10. ročník festivalu Lomnické kulturní léto a napřesrok ke 180.výročí počátků ochotnického divadla v našem městě. Pomalu nám také začíná příprava zmíněného festivalu a také 7. krajské přehlídky ochotnických divadelních souborů Jizerské oblasti s postupem na Divadelní Třebíč, kterou chystáme na 5. až 7. března 2004. Je to dost práce před námi, a i když není bez problémů, děláme ji rádi už s ohledem k mnohaleté ochotnické tradici.

Ladislav Kubát

„Od textu na plac“ aneb **HERCEM SNADNO A RYCHLE**

V sobotu 25.10. 03 se v Městském kulturním středisku Jilemnice uskutečnil divadelní seminář s názvem „Od textu na plac aneb Hercem snadno a rychle“. Jako školitelé přijeli mladí herci nového, rodícího se pražského divadla Malé Vinohradské (www.male-vinohradske.com) Ivana Huspekova a Petr Pochop, dřívější to opora jilemnického souboru, od kterého celý nápad vzešel. Účastníci akce v počtu 13 se sešli z okolních souborů ze Slané u Semil, Jilemnice, nejvíce však z Poniklé.

Název semináře byl pochopitelně míněn recesisticky, s nadsázkou. Naši školitelé nás o tom utvrdili a případné nedočkavce ukáznili ihned od začátku, protože tématem odpovědně byl hlas. „Dech a tep rovná se život“ prohlásil hned v úvodu Petr Pochop. A tak celou první část jsme se učili správnému dechu.

Byli jsme poučeni, jak se například „dýchá do břicha“, jak do zad, do ramen a kdy se jednotlivé techniky používají. Například při markýrování zemřelých, nedýchajících postav. Sami lektori prováděli tato

cvičení denně po době studia na VOŠ herecké v Praze, než je zhruba za rok zvládli...

Druhá polovina byla pro nás školené přece jen trochu vděčnější. Ivana s Petrem si nás rozdělili do dvou skupinek, ve kterých se četli Werichův text Chlap, děd, vnuk, pes a hrob a to nejrozumnějšími způsoby. Nejprve, jak jsme nejlépe uměli. Potom s přehnanou výslovností a hned na to pouze šepem (což člověka nutí pečlivě vyslovovat, aniž si to uvědomuje). Ve čtvrtém kole naopak velmi nahlas. Další bylo kombinací obou předchozích. Potom v rytmu, až „rappersky“. V předposledním čtení jsme dostali za úkol číst jakoby za velkého strachu. Na závěr jsme text opět přečetli „pro plný sál náročných diváků“ a navzájem si uznali, že poslední čtení bylo díky předchozím jednoduchým cvičením o mnoho plastičtější a lepší než to první. Jistě by se našly i další variace, ale čas, vymezený pro seminář, k všeobecnému údivu rychle uběhl. Radost, že lze po krátké době docílit okamžitých, ale spoň dílčích zlepšení za pomoci jednoduchých prostředků, však zůstala.

Někteří účastníci se takovéto akce zúčastnili úplně poprvé. Sami lektori se v závěru také přiznali, že jsme byli jejich „prvními žáky“. A protože ohlasy byly nadmíru spokojené, dají se očekávat další setkání, v pravděpodobném termínu 22. 11. nebo 29. 11. Uvažované téma je nonverbální komunikace. Vše se podřídí případné objednávce zúčastněných. Ale ještě k říjnovému semináři. Když jsme obrátili list s Werichovým příběhem na druhou stranu, stála tam Ivaniným úhledným písmem napsaná malá moudrost na závěr: Houslista před koncertem vždy naladí svůj nástroj = HOUSLE. Herec před představením naladí svůj nástroj = SVÉ TĚLO A DUŠI A SVŮJ HLAS.

Mimochodem, celá akce se zrodila na jaře tohoto roku. Už několikrát mi můj kamarád Petr Pochop navrhoval, že by udělal něco pro divadelníky a že by se mohlo a jaký

by to bylo, kdyby se... Jeho podmiňovací způsob mi už tak začal lézt na nervy, že jsem ho postavil před hotovou věc: Vše navrhnu na poradě předsednictva Pojizerské oblasti 27. 6. a uvidíme, co oni na to. A protože odezva byla nadmíru kladná, rozhodlo se, že se začne ihned po skončení letošního Krakonošova divadelního podzimu. Tolik na vysvětlenou.

Zdraví Tomáš Václ

I V ÚSTÍ PRKNA PRAŠTĚLA

DS Vicena uvedl 7. 11. v Ústí nad Orlicí hru Alana Ayckbourny **Kdes to byl(a) v noci** v režii Lenky Janyšové. Hrají Petr Hájek, Lenka Kaplanová, Martin Zahálka, Linda Kaplanová nebo Marcela Bucháčková, Vladimír Skalický, Věra Hájková.

Je to můj debutantský pokus s dospělými. Moji milí učitelé Sašo, Kát'o, Milane, sebrala jsem konečně odvalu a pustila se do práce s dospělými! Pokusila jsem se vše, co jste do mě nenásilně vtlačovali, zúročit. A tak jsem s prima partou lidiček z Ústí „hledala, tvořila, odzkoušela si i situace, že herec to tak necítí“ a nyní se společně snažíme touto vtipně napsanou komedií pobavit diváka nejen slovy.

Kontakt: janysova@gymuo.cz

"LIMONÁDNÍK" SE BLÍŽÍ K PREMIÉROVÉMU LEDOVCI

Divadelní soubor z Červeného Kostelce hýří neutuchající aktivitou. Ročně připraví průměrně tři premiéry nových her. Právě v těchto dnech probíhají na jevišti tamního Divadla J. K. Tyla horečné zkoušky nového a známého "kusu" Limonádový Joe,

který bude mít premiéru 6. prosince. S herci i neherci tuto komedii se zpěvy připravuje herec Vlastimil Klepáček, pro nějž je tato inscenace režijním debutem.

Filmový Limonádový Joe nasadil latku hodně vysoko. Proč jsi si vybral tak náročnou, i když krásnou látku?

Já si tu filmovou podobu samozřejmě pamatuji z dětství. Každý rok se na to dívám a i dnes se mi ten film pořád líbí. Myslím, že je nedostižitelný. Hru jsem upravil pro naše malé a skromné okresní poměry. Je to parodie, recese a chtěl jsem, aby bylo veselo i při zkoušení. Aby se nebavil jen divák, ale také herec. Zkoušet jsme začali počátkem září, takže na to máme už jen pár týdnů.

Kromě osvědčených herců jsi obsadil i řadu neherců. Nenese tento způsob s sebou značná rizika?

Asi ano, ale nechtěl jsem dělat hru jen pro odbornou porotu, ale pro diváky v Červeném Kostelci. Mým přáním je, aby se divadlo dostalo ke svým kořenům, kdy soused hrál sousedovi a také, aby se rozšířila členská základna souboru. Kromě herců jsem vybral lidi, kteří se na to těší, i když třeba jejich výkon nebude úplně dokonalý. Myslím si však, že každý jednou začít musí, a to nadšení k tomu patří.

Jsi režisér a v této hře zároveň i herec. Není to trochu velké sousto?

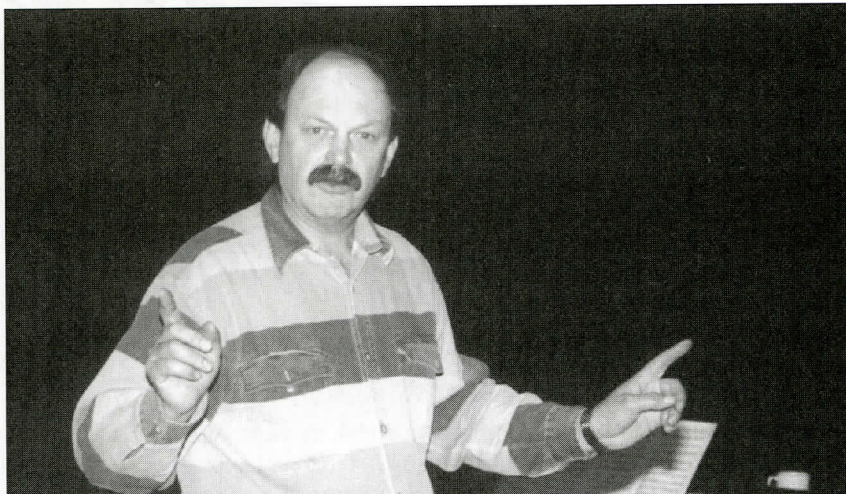
To teda je. Já jsem tu režii nechtěl, ale nic jiného mně nakonec nezbylo. S lidmi, s nimiž zkouším, se to zvládnout dá.

Limonádový Joe je tvá režijní prvotina. Jak se cítíš v nové roli?

Já jsem tu hru začal proti své vůli dělat pro tu srandu. Ted' ale vidím, že jsem tou režii o tu randu přišel. Jak už jsem řekl, nechtěl jsem režirovat. Já totiž nejsem tvůrcem pořádku, ale jeho narušitel. Sám jsem si na sebe upletl bič.

Při starších textech se obvykle škrtá, krátí a podobně. Je to případ i tohoto textu?

Škrtal jsem opravdu hodně. Ten text už byl trochu archaický a musel se upravit pro naše podmínky. Taký jsem vymyslel některé postavy, aby



Režisér Vlastimil Klepáček při zkoušce hry Limonádový Joe diriguje herce červenokosteleckého ansámblu. Foto: Oldřich Nermut

si zahráli všichni. Trochu to připomíná dnešní rodokapsy. Musím ale upozornit, že nejde o žádnou operetku, ale o hru se zpěvy, které nám dávají trochu zabrat.

Tvůj kolega Pavel Labík mně řekl, že dělat randu není žádná legrace, což u této hry platí dvojnásob. Bereš to na vědomí?

Je to určitě pravda a všichni jsme zvědaví, jak to vlastně dopadne. Za nespoutaného veselí zkoušejících se divadelní Titanik jménem Limonádový Joe nezadržitelně blíží ke svému premiérovému ledovci. Hra je zasazena do kulis Červeného Kostelce a okolí, které pro nás bylo v mládí skutečným divokým západem.

Hynek Šnajdar

SENIOR KLUB JESLIČKY HRADEC KRÁLOVÉ - PREMIÉRA!

Karel Steigerwald
A tak tě prosím, kníže...
(fraška pro dva pány)

Protagonisté Senior klubu Jesličky, Rudolf Faltejsek (1932) a Alexandr Gregar (1943), kromě svých předchozích spoluprací v amatérském divadle zaujali především inscenací Podzimní koncert

(podle hry Tři na lavičce A. Nikola-je). V roce 2000 ji úspěšně uvedli na Jiráskově Hronovu, na Národní přehlídce seniorského divadla ve Znojmě i na slovenské Divadelní žatvě v Martině.

Za jejich společný návrat na jeviště může text hry Karla Steigerwalda, nabízející i jiná témata než jsou otázky života a smrti, osudová bilancování, sentimentální nostalgie či nezávazné hříčky, jimiž se hemží seniorské divadlo. Steigerwald napsal svou „frašku pro dva pány“ na motivy dvou povídek A. P. Čechova a M. J. Saltykova - Ščedrina. V roce svého vzniku (1982) byla odvážnou hyperbolou nemocného, bolševismem demoralizovaného lidství. Rok 1989 sice změnil společenská znaménka a nabídl svobodnou životní volbu, nezměnil však různé charakterové pokřivenosti. A proto ze hry o tehdejší služebnosti a parazitování na režimu jakýchsi „mrtvých duší“ normalizace mohla vniknout zcela současná inscenace. Zcela malou korekcí „znamének“ hrajeme o obludnosti pohrdavého poměru ke spravedlnosti a slušným lidským normám - a kupodivu máme pocit, že Steigerwaldův text aktuálně funguje i po dvaceti letech.

-sg-

Premiéra:

12. listopadu v Třeběchovicích,
5. a 12. prosince v Divadle Jesličky.
Kontakt: A. Gregar, 602 292 997

D I V A D E L N Í



RAČTE VSTOUPIT DO DIVADEL

Podzim nabírá střelný prach pro divadelních abonmá. V Pardubicích a v Hradci Králové se nezhálí. Ani v Draku, ale ten je pořád na cestách. Proto tam vznikla novinka jen oprášená, ale jen maloučko, mladí herci Draku si stříhli svou verzi legendární Perníkové chaloupky, první sobotu v listopadu – a zbytek souboru hned poté zmizel na pár neděl do Španělska...

KLICPEROVO DIVADLO

V Klicperově divadle se už potřetí předávaly ceny Sazky a Divadelních novin. Vladimír Morávek z rukou Dagmar Havlové dostal cenu za nastudování Čechovovské trilogie, Tři sestery, Racka a Strýčka Soleného (Váni), kterou KD úspěšně v jednom dni uvedlo i na Next Wave ve Švandově divadle v Praze. Standing ovation, publikum vydrželo nadšeně od deseti zrána do jedenácti v noci! A jaké že tu chystají novinky?

Jevgenij Zamjatin
BLECHA
(premiéra 11. října)

Unikátní dramatický text ruského exilového autora objevila překladatelka Alena Morávková v archívech MCHATu, kde existuje jediný exemplář. Komédie nejen o neřestech, komplexech, vychloubačnosti a velkohubosti, ale také o velké lásce, chytrosti a šikovnosti. Tato avantgardní hra vychází z folklórního vyprávění, má v sobě prvky lidového divadla se stopami komedie dell'arte

a probleskuje v ní i společenská satira. Tou se autor především proslavil ve svém utopickém románu MY, který vyšel i u nás. Text Blechy je směskou novotvarů, archaismů, poetismů, říkanek, dialektů, plný humoru o kontrastech "vymožeností" západu a "nouze" východu, Ruska. Věše se zcela obrátí, láska vyhraje nad technikou a fyzické nad pyramidami. V režii Zoji Mikotové hrají Petr Jeništa, Josef Čepelka, Filip Rajmont, Ondra Malý, Kateřina Holánová, Petra Výtvarová a další.

Arnošt Goldflam
JÁ JE NĚKDO JINÝ
(premiéra 25. října)

"Každý z nás má nějakou slabost, slabou chvíli, kdy není, jak se říká, úplně sám sebou", tvrdí lékař jménem Vražda hlavnímu hrdinovi hry Pavlovi. Ten totiž právě nějak není ve své kůži. Přesněji řečeno neví, která z těch životních kůží, ve kterých se najednou ocitá, je právě ta jeho. Je skutečně manželem a otcem rodiny, vzorným úředníkem dohnáním dlouhodobou úzkostí a náhlým hnutím myslí ke zločinu, nebo je pacientem v nemocnici, či malým chlapcem peskovaným za neumyté ruce? Do života a snů mu vstupují nejružnější, ba co hůř on vstupuje do snů těch druhých. Reálný, až banální

svět se nenápadně, ale s odzbrojující a neúprosnou logikou snu mění na velmi bizarní a neuchopitelný prostor...

V režii autora Arnošta Goldflama, na scéně a v kostýmech Davida Cajthamla, s hudbou Michala Nejtky a dramaturgii Martina Veliška hrají Jiří Zapletal, Zora Valchařová-Poulová, David Steigerwald, Marcela Holubcová, Kamila Sedlářová, Lubor Novotný, Jan Sklenář, Dušan Hřebíček, Lenka Loubalová, Martina Eliášová a Eliška Boušková.

Jan Zahradníček
JEŽÍŠKOVA KOŠILKA
(obnovená premiéra 28. listopadu)

"Obloha, vody, lesy, zem, jediným byla Betlémem. Spasitel narodil se všem..." To jsou slova básníka Jana Zahradníčka, která opět po roce zazní při obnovené premiéře Ježíškovy košilky v Klicperově divadle. "Když jsem ji přečetla poprvé Zahradníčkovu sbírku, nesmírně mě okouzila prostota verše i její hudebnost a zpěvnost. Nálada, kterou v sobě verše skrývají, nese lidské poselství o věcech obyčejných, které se však mohou měnit na zázraky," říká režisérka a autorka scénáře Zoja Mikotová. Hra je rodinným představením, připomíná vánoční čas i určité zázraky, které se možná staly, možná



JÁ JE NĚKDO JINÝ, foto: Bohdan Holomíček

ne, tedy období, kdy v ně chceme věřit. Je to hra pro malé i pro velké. Není ovšem jen o Vánocích, dojde i na humorné apokryfní příběhy o původu chudobek, skřivánka, vos či o tom, kde se vzaly vši. Ježíškova košilka je prodchnuta líbezným úsměvem a připomíná, že myšlení, tradice a naše víra v život, jsou věci důležité."

Scénář a režie Zoja Mikotová. dramaturgie Lucie Bulisová, scéna a kostýmy Blanka Šperková. hudba Zdeněk Kluka, hrají Petra Výtvarová, Martina Eliášová, Jiří Klepl, Vlastimil Čaněk, Václav Veselý, Martin Pechlát a další.

Vladislav Vančura
PEKAŘ JAN MARHOUL
(premiéra 6. prosince)

Hrdina Vančurovy románové prvotiny je z rodu don Quijotů, který si ale nese životem i Jobovo znamení. Rozdává, nestaraje se o to, má-li z čeho, nezoumaje oprávněnost žádosti. Akt radosti z obdarování je pro něj dostatečným důvodem. Takový život nemůže v konfrontaci s moderní civilizací skončit jinak než tragicky. Příležitost pro velký herecký výkon, který slibuje obsazení Jana Potměšila do hlavní role.

Jan Kačer při dramatizaci Vančurova románu zachovává jeho přednosti, vnitřní dramatickosti zápasu o svérázné pojetí světa, barvitě plnokrevné postavy i humor a nad vším se klenoucí suverénní ironii, která mnoho chápe a odpouští. Naplno využívá Vančurova jazyka, jeho básnické mohutnosti, která oživuje onu těžko postižitelnou slovesnou magii. Pekař Jan Marhoul je hold lidské dobrotě a i když Vančura vidí a pojmenovává její úpadek, či spíše tragickou nepatřičnost, je to hold prostý sentimentu, plný jakési starozákonní síly, monumentální ve své prostotě.

Dramatizace a režie Jan Kačer, v titulní roli Jan Potměšil (j.h.), dále hrají Kateřina Holánová, Vlastimil Čaněk, Ondřej Malý, František Staněk, Jiří Zapletal, Hynek Pech, Filip Rajmont, Filip Richtermoc, Eliška Boušková, Lenka Loubalová, Kateřina Francová, Dušan Hřebíček, Lubor Novotný a Jan Sklenář.

Autorský projekt tří malých hororů
TICHÁ HRŮZA I
(premiéra 20. prosince)

Nahlédnete s námi do elegantního salonku, v němž dva starí přátelé vzpomínají na společnou fatální lásku. Zkusíte zabloudit v lesích a přenocovat v tajuplném domě kdesi na samotě anglických vřesovišť. Nebojte se s herci Klicperova divadla vrátit do časů, kdy lidé ještě věřili na Dábla. Kdo ví, zda opravdu zmizel v minulých staletích a zda nebloudí komnatami lidských duší dodnes? Trojice mladých a odvážných režisérů se každý po svém, jedinečně, jiskřivě a s šarmem zmocní horroru, tohoto bezedného žánru...

Režie Jan Mikulášek, Ondřej Elbel a Martin Františák, hrají Marie Kleplová, Martina Eliášová, Martin Pechlát, David Steigerwald, Václav Veselý, Petra Výtvarová, Zora Valchářová-Poulová, Josef Hervert, Jiří Klepl, Andrea Marečková, Josef Vystrčil, Jan Pilař a další.

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE

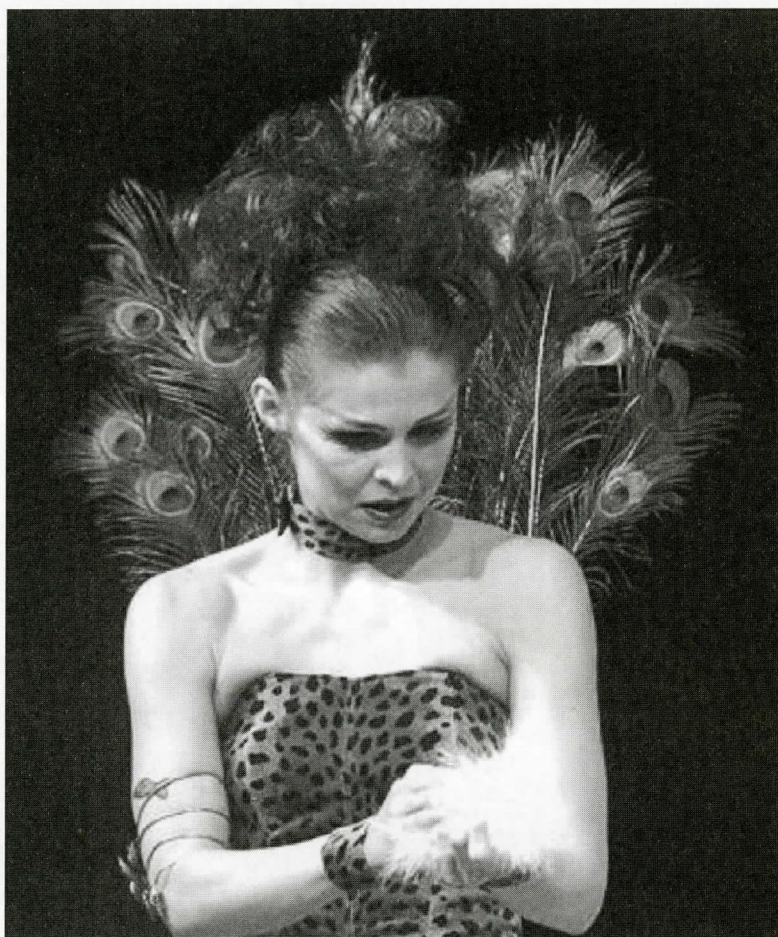
A jak v Pardubicích, co nového v krásně renovované divadelní budově? Od začátku roku do 4. listopadu vidělo představení Východočeského divadla už 90 547 diváků, nebývalé divácké oživení! Sto tisíce divák obdržel hodnotné dárky, od VČD roční předplatné pro dvě osoby, knihu Historie divadelní Pardubice a okolí a CD muzikálu Pokrevní bratři, od sponzora překvapení. Také přípravy na Festival smíchu 2004 jsou v plném proudu, bude ve dnech 9. – 15. února, opět soutěžní, odborná porota ocení nejlepší komedii roku, vyhlásí nejlepší ženský a mužský herecký výkon festivalu a diváci udělí cenu Komédie diváků. A co premiéry?

Petr Zelenka
**PŘÍBĚHY OBYČEJNÉHO
ŠILENSTVÍ**
(premiéra 18. a 19. října)

Zoufalí lidé dělají zoufalé věci, zvláště když jim jde o lásku. Nová česká allenovskými laděná komedie, jejímž autorem je mladý režisér a scénarista Petr Zelenka (*1967) proslavený filmy Knoflíkáři, Samotáři a Rok d'áb-la. Hrdinové Příběhů šíleně potřebují milovat a být milováni, ale jejich citům stojí v cestě pochybnosti, obavy, mindráky a trpké zkušenosti. A tak se chovají pošetile, zažívají neuvěřitelné maléry, ale právě při nich se ukazuje, že navzdory všem kolapsům v lásce se mají navzájem doopravdy rádi.

Jean Giraudoux
ONDINA
(premiéra 8. a 9. listopadu)

Námět hry je prastarý - báje o vodní víle, která se zamilovala do pozemského člověka, známá z Andersenovy Malé mořské víly, Dvořákovy Rusalky, z národních pohádek a z řady literárních zpracování. Člověk, v tomto případě rytíř Hans, je vílou Ondinou okouzlen mnohem víc než kteroukoli ženou a podléhá náruživé lásce, již se ve světě konvencí a kalkulací všechno vzpírá. Ondinina



ONDINA, foto: Michal Klíma

lásky se tak jako všechno v jejím přírodním světě dotýká hvězd a nemůže být jiná než absolutní. Z Giraudouxova zpracování dávného mýtu vyplývá otázka, co je určující pro řád života - zda malý pragmatický svět Hansův či spontánní svět přirozených živlů... diktované dvorské mravy či zranitelná citlivost a zároveň nesmlouvavá přimocanost Ondinina... Ondina nemůže žít s člověkem, má jen šanci probudit jeho otupělé citění - připomenout, že nebe je modré, voda studená a rána bolestná... Režie Marián Pecko j. h., v titulní roli Lucie Štěpánková

William Shakespeare
ROMEO A JULIE
(premiéra 17. a 18. ledna 2004)

Nesmrtelný příběh velké lásky,

drama veronských milenců a jejich zneprátených rodů, asi nejznámější a nejoblíbenější příběhem v divadelní historii. Je stále znovu lákavé prožít s romantickými milenci balkónovou scénu, ranní loučení za zpěvu skřivana, či dramatickou scénu v hrobce... Tato hra nemůže nikdy zestárnout, protože má mladé protagonisty a věčné téma. Přestože Romeo a Julie žánrově náleží k tragédiím, dnes už sotvakdo v divadle truchlí nad smrtí mladých milenců. Spíš se na ně díváme jako na šťastlivce, kteří zažili zázrak prudkého okouzlení, žár prvního milování a nedočkali se trpkých chvil rozčarování. Právě proto se jejich láska stala nesmrtelnou a zachycena duchaplným veršem geniálního básníka i ojedinělou v dramatece na celém světě. Režie Petr Novotný j.h.

-sg-

VÝCHODOČEŠI NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

„Východočeská“ 52. LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM aneb lehce patriotické ohlédnutí

Ještě před začátkem letošní Loutkářské Chrudimi mě Naďa Gregarová vyzvala, abych po jejím skončení napsal pár řádků o tom, jak Chrudim probíhala. Byl jsem letos v porotě krajského kola loutkářské přehlídky, která proběhla na začátku dubna v Jeslíčkách, a tak Naďu zajímalo srovnání mezi kolem krajským a kolem ústředním.

Slyšel jsem to už mnohokrát, že východní Čechy jsou tradičně, co se týká loutkového divadla, výjimečné. Jelikož nejsem původem loutkář (k loutkovému divadlu jsem se dostal před třemi roky, když jsem zkoušel se Dnem „Cyrana“) a nemám tudíž dobrý přehled o historii východočeského loutkového divadla, pokládal jsem podobné řeči za projev docela milého patriotismu a nepřikládal jsem jim moc významu. Když ale skončila přehlídka v Jeslíčkách, říkal jsem si, že na tom přeci jen něco bude. Tolik nápadů, inspirace, radosti ze hry i ze setkání s kamarády z jiných souborů není často k vidění a jen jsem litoval, že jsem na této přehlídce poprvé.

Ještě větší překvapení mě čekalo v Chrudimi. Bez přehánění se dá říci, že Chrudim byla přehlídkou východočeských loutkových divadel s několika dalšími zajímavými hosty. Krom plzeňského Střípku; docela milých, leč přeci jen ještě školních pokusů žáků olomoucké ZUŠky a

představení Jany Štrbové, jsem vedle východočeských souborů v Chrudimi nic zajímavého neviděl (nepočítám hosta festivalu - virtuózního Maďara Lászla Vitéze). Ne, že by tam nikdo jiný nebyl, ale většinou to byla představení buď málo invenční, nepovedená nebo nedotažená (smutný případ jindy skvělých Čmukařů). Stručně řečeno: Chrudim potvrdila, že závratný počet postupujících inscenací z východočeského regionu (tuším deset nebo jedenáct) byl naprosto oprávněný.

Slyšel jsem, že je to historickou tradicí, ale moc se mi to nezdá. Historická tradice je pěkná věc, ale díky historické tradici ještě nikdo dobré divadlo neudělal. Spíš to vidím tak, že tady, v tuto dobu, působí několik mimořádných osobností, které dělají výborně loutkové divadlo a dovedou svým nadšením nadchnout i lidi kolem sebe. Na prvním místě (ne náhodou) jmenuji **Karla a Blanku Šefrnovi**, **Janu Mandlovou** a vůbec všechny Svitaváky; samozřejmě je to taky **Jirka Polehňa**, který zásadně ovlivnil a stále ovlivňuje mnoho začínajících loutkářů (včetně mě); všichni lidé ze **DNA** v čele s **Jirkou Jelínkem**, jehož invence je, jak se zdá, opravdu bezbřehá; **Romana Hlubučková** se svými slibnými žáky, **Mirka Venclová** se svými drobníčkami, ale taky **Ema Zámečníková**, která v Jeslíčkách předvedla, že umí i s loutkami nebo **Honza Dvořák**, jehož hříčka „O kůzlátkách a vlku“ v podání Lenky Košťákové, sklídila ovace i v Chrudimi. A mohl bych pokračovat.

Také porota dala svým verdiktem tomuto tvrzení za pravdu, neboť naprostou většinu cen letošní Loutkářské Chrudimi získala **svitavská Tlu-patlapa a hradecké DNO!**

Chrudimská přehlídka ukázala, že ve východních Čechách je dostatek skvělých osobností, které s velkou invencí a radostí dělají amatérské loutkové divadlo a to je, v měřítku celorepublikovém, úkaz naprosto nevidaný! Je to vzácnost a doufám jen, že opravdu nehrozí rozdělení východočeských souborů podle příslušnosti ke kraji Hradeckému nebo Pardubickému, jak se v Jeslíčkách obával Karel Šefrna. Byl by to hloupý ústupek úřednickému šimlu, který by nikomu neprospěl.

Toto malé ohlédnutí za letošní Loutkářskou Chrudimí končím přáním všeho dobrého všem oceněným i neoceněným a už se těším na příští ročník!

*Tomáš Komárek,
příznivec východočeského
loutkového divadla a sám loutkář
(začátečník).*

NEJEN LANTŮV ČERVENÝ BALAKRYL

Na Jiráskově Hronově jsem už nebyl řadu let. Svého času jsem prostě přehodnotil své životní priority a dospěl k závěru, že Andy, Pamír, Tan-Šan... jsou nade všechny tyjátry světa. Poté Osud razantně zasáhl a vrátil mne z nadoblačných výšin hor do neméně nadoblačných zákoutí divadelních.

Přiznávám, že letošní Hronov jsem si opravdu užil. Absolvoval jsem tento maratón téměř celý od pondělí do neděle. Masochisticky a bez mučení nepopírám, že mne těšil

rozhnutí, jaký vyvolali Černí šviháci s mými Amatéry a zejména to, že zvlášť v druhém představení odvedli v zásadě excelentní výkon.

Povšiml jsem si, že bývá na Hronově nepsaným pravidlem lepší výkon souboru v podvečerním chládku oproti odpolední tropické praženici. Mazaně jsem se proto vetřel na večerní červenokosteleckou Zelňačku - a dobře jsem udělal. Ochlazení dědci Kubina a Brož vyučovali na jevišti, jak se hraje srdcem. Kdybych byl sedmihlavá saň, asi bych se nezdržel a na celý hronovský svatostánek bych zaržál: „Číchám číchám člověčinu!“

Být v kůži divadelního odborníka či kritika bych být nechtěl, ale naseď-li bych už jednou na tohoto valacha, asi bych netrucoval a spořádaně dělal tečky u vědomí, že neslápnout do exkrementu je v podstatě zhola nemožné. Ještě jednou smekám, Štěpáne Filcíku a Vlád'o Hulče, že jste veřejně setřáslí popel, sypaný na vaši hlavu za vyslání Otčenáškovy Romea, Julie a tmy z Náchodské Prima sezóny na JH. Musil bych tak učinit já, neb i já se podílel.

Těch zdánlivých lapsů - a možná okatějších - jsem si pro sebe vysledoval více, ale zaprvé: po bitvě je každý generálem - a zadruhé: do žen, do melounů a některých porot nenahlédneš. Jen by možná bylo také dobré povstat a pokusit se setřást popel, jde-li to.

Kdybych si ovšem měl vytečkovat svého favorita, shodl bych se s Fedotovem. Litevci a jejich nemedvědovitý Medvěd, jejich údajný Medvěd. Přiznám se, že ve světle Spatřeného se nijak netrápím marnými pokusy zachytit Čechovovu stopu. Ani tím, že spíše než variace na Medvěda viděl jsem permutace na Tajemství. Do hájemství tohoto v podstatě profesionálního obrazného pohybového divadla je prostě nezbytné vstoupit bos a bez pokrývky hlavy.

Litevci (a proč to nepřiznat, zejména Litevky) mi daly zapomenout na úvodní shocking. Černí šviháci se hned po příjezdu dozvěděli, že bydlet budou v Náchodě a až po představení kolem půlnoci sklídí své saky paky, hybaj pryč a vari za Piccolominim!

Ano, choval jsem se velmi nerudně, když jsem si v parku vybíral pažit za účelem noclezným. Naštěstí přítel Grym, známý to diplomat a můj někdejší žák, s grácií vše vyřešil a adrenalin klesl.

Ale bylo i veselo. Těsně před naším představením mi naléhavě volá na mobil nějaký dobrák, že prý nutně potřebuje rakev, než bude pozdě. Zblblý z blízkosti představení nechápal jsem, která bije a div jsem dotčenému neslíbil exhumaci. Až potutelné úsměvy Petra Malého alias pohřebníka Mědíka mi cosi napověděly. Ta krysa rozdávala divákům funebrické navštívenky s číslem mého mobilu a onen dobrák nebyl nikdo jiný, než Generální inspektor českého divadla prof. Císař, který z publika společně s režisérem Adlerem experimentoval a skotačil. Za vola jsem byl ovšem v tomto případě rád.

Velepoučné sezení jsme ve třech (já, Fendrych, Žid L.) absolvovali v Klubu režisérů SČDO. František Klačka podrobnou vivisekcí Amatérů překvapil nejen naši trojici, ale i řadu frekventantů, kteří se poté, co odložil skalpel, projevovali opozičně. Nejvyšší známku si zrádně odnesl Ludvík Žid, neboť teprve jeho příchodem (ohledavač Dr. Stehno, nastupující na samém závěru) se prý konečně začalo na jevišti něco dít. Bez autora a zcela zbytečné Mrtvolky Fendrycha by prý podle Klačky hra docela získala.

Problémový klub, to byla jiná káva. Nebyl jsem na všech, ale obecně lze říci, že dispute měly hlavu i patu, tedy i smysl. Málokdy zahorely plameny pod roštěm ješitností a šlo především opravdu o divadlo v jeho neuchopitelné proměnlivosti.

Ilegálního Zlatého Aloise jsme s Fendrychem ilegálně přejímali dávno dávno po ohňostrojném balábile a značnou část této ceny jsme okamžitě prolili hrdly ve formě Fernetu, neb tento byl naštěstí její nedílnou součástí. Bohužel, zkušeně nám k tomu asistovali bratři Hakenové, kteří se holt dokáží vyskytnout a stali se tak viníky naší střizlivosti.

Vnímám jsem letos pouze a jen Hronov bez pnutí a tenzí, Hronov radostný a ochotnický. Probíhal-li paralelně ještě nějaký méně radostný

a s tenzemi, vypínal jsem a nevím o něm. V tomto punktu mne potěšilo setkání Východočešů a parádní třetí místo u Generálního inspektora českého divadla prof. Císaře pro Amatéry Černých šviháků, hned za džemem Nadi Gregarové a banánem v čokoládě. Černí šviháci jsou soutěživí a rozhodli se svým dalším opusem vyrazit na zteč a banán v čokoládě porazit a odsunout na smetiště dějin. Na džem Nadi Gregarové si ovšem ještě netroufáme. Zatím!

Pepa Tejkl

VÝCHODOČEŠI! PŘEHLÍDKA JE I POUČENÍ!

Vysoké nad Jizerou
11. - 18. října 2003

Počasi se Krakonošovi pro letošní, již 34. národní přehlídku venkovských divadelních souborů, která se konala ve Vysokém nad Jizerou, opravdu povedlo a Krkonoše se nám předvedly v plné parádě. Už tato skutečnost jistě podpořila příznivou atmosféru celé přehlídky.

A jak si vedli na Krakonošově divadelním podzimu "Východočeši"? Byli jsme zastoupeni dvěma soubory. Oba byly svým způsobem nováčky. Soubor z Opatovic nad Labem měl na úrovni národní svou skutečnou "premiéru" a soubor z Meziměstí, i když má za sebou několikanásobnou účast ve Vysokém v letech minulých, se svým naprosto novým mladým složením mohl být také vlastně jen nováčkem, protože minulé meziměstské úspěchy znal skutečně jen z legend té starší části souboru. Myslím, že i tato skutečnost jistým způsobem vystoupení obou souborů na vysokých prknech poznamenala.

U meziměstského souboru, který přijel s autorskou úpravou textu Josefa Lady O nezbedné princezně začínající režisérky Ireny Kozákové, to bylo méně patrné. Soubor snad v atmosféře přehlídky ztratil trochu na vzájemné souhře a příslovečná radost ze hry, kterou se inscenace vyznačo-

vala, jako by se trochu otupila, snad i zmechanizovala. (Ovšem, není se ani co divit. Soubor vyhověl organizátorům přehlídky a odehrál tři představení! Každopádně již za to jim patří dík. I když - právě - porota viděla až třetí představení!) Přesto však v závěrečné řeči poroty byla inscenace právem hodnocena takto: *"Inscenace musí být hodnocena a rozebírána nejen v rámci této přehlídky, ale také v rámci amatérské produkce dospělých pro děti. A ta je - jak dobře víme - přes dlouhou soustředěnou péči o zlepšení pořád na velmi nízké celkové úrovni. Z tohoto pohledu má meziměstská inscenace své nesporné přednosti: autorský přístup, jenž proniká i do scénického tvaru a přes svou nezkušenost i překvapivě schopný herecký soubor. V těchto souvislostech je to - ať se nám to líbí nebo nelíbí - pohádka svou úrovní v amatérském divadle nadstandardní."* Zbývá dodat, že představitelka princezny Nina Dlouhá byla oceněna cenou poroty. A také to, že rozhovor poroty se souborem patřil k nejbouřlivějším na celé přehlídce. Způsobil to jistý "rozpor" mezi půvabnou rozpustilostí pohádky a trochu "koženými" názory na výchovné působení divadla pro děti. Rozhodně však i z této debaty odešel soubor se ctí, protože i názory jeho členů byly, jak se říká, zcela legitimní a ani porota nebyla ve svém hodnocení jednotná.

Opatovičtí, kteří předvedli komedii Antonína Procházky *Vraždy a něžnosti*, budou mít zážitky asi komplikovanější. Myslím, že jejich prvotní dojmy z přehlídky byly radostné a překvapující a že si svůj pobyt jaksepatří užili. Horší to už bylo s představením. Stalo se opět to, co se občas na přehlídkách stává a vypadá téměř nevysvětlitelně. Úspěšná inscenace se rozklížila, ztěžkla a čím víc se herci snažili, tím víc se jim rozpadala pod rukama. O pauze mi říkal Milan Strotzer se zoufalým výrazem v oku - Mirko, prosím Tě, řekni Marušce (rozuměj - jeho ženě Posové), že to vypadalo skutečně jinak, nebo si bude myslet, že jsem úplný blbec (viz. článek v AS č. 2 o přehlídce Zlom vaz v Ústí nad Orlicí). Řekla jsem, protože jsem to



mohla skutečně potvrdit. Ale žena Maruška stejně odvětila - to není možné! Dle mého názoru - a dospěla k tomu i porota - doplatili opatovičtí ve všech směrech na svou nezkušenost. Aby interpretace Procházkovy textu fungovala, musí být přesně organizována. Svůj zásadní význam má tady rytmus. Víím, že jsem byla při prvním zhlédnutí této inscenace naprosto udivena, jak režisérka perfektně zvládla úskalí přesných nástupů dotvářejících situace, jak cítila tempo, jednotlivé vrcholy situací, určitou nadsázku, ve které je ten text třeba hrát atd. atd. Pro sebe jsem si to vysvětlila tak, že se jedná o intuitivní režisérská řešení související s talentem, protože jde o záležitosti zvládnutí řemesla, které režisérka ani nemohla mít. Ve Vysokém se nezkušenost ale plně odhalila. Zejména to byla nezkušenost řešení v novém - a to větším - prostoru, než ve kterém jsem předešlá představení viděla. Každý zkušený divadelník ví, co to udělá, když se o neznatelné vteřiny prodlouží nástupy, co se stane, když vzhledem k prostoru musí být hledána nová technická řešení. A každý také ví, co dělá tzv. "přehlídková atmosféra". V neposlední řadě se pak jedná i o kázeň hereckou a schopnost svůj výkon fixovat. Přesto, že představení ve Vysokém nevyšlo, jsem

ale přesvědčená, že tato zkušenost a přemýšlení o ní přinese pro režiséru i herecky bezesporu disponovaný soubor své sladké ovoce. Budu se na další představení těšit. Přesto, že jsem nebyla zrovna nadšená textem Antonína Procházky, zažila jsem ale před vysockou přehlídkou inscenaci pěknou (viděla jsem i jejich předešlé dva pokusy o jiné texty na přehlídce v Ústí nad Orlicí) a patřím k příznivcům souboru, kteří jim drží palce. Věřím, že nás ještě překvapí. Bohužel, to překvapení na přehlídce vysocké se příliš nepovedlo.

Pokud bych ale měla říci svůj největší zážitek z Krakonošova divadelního podzimu, musím se přiznat, že to byl - mimo inscenaci libochoveckého souboru Manžel na inzerát režisérky a herečky Evy Andělové, která byla zcela právem nominována na Jiráskův Hronov 2004 a v cenách si vybrala skutečně kde co - kurz scénografi, který svým závěrečným absolventským představením, organizovaným jako "pochůzkové noční divadlo" kolem vysockého kostela, splňovalo všechny mé touhy po komunikaci komplexní, inteligentní, vtipné, technicky i výtvarně domyšlené, s překvapující dispozicí hereckou, pěveckou atd. Překvapivý "scénosled" nakopl divadlo z poněkud jiné strany. V mrazivém počasí, se svařákem v ruce ohřívaným na

skutečných kamínek před budovou divadla, se po skončení produkce divákům ani nechtělo rozcházet. Vše pak už jen dotvrdilo "slavnostní vyřazení absolventů" tohoto několikaleťového vzdělávání amatérských scénografů vedené lektorem Basikou a organizované ARTAMOU. Bylo už jen třetnickou na dortu v legendární místní "hasičovně", kde se každý den po představení úspěšně "juchá", protože hovořit tady je atakem na hlavivky. (Leč právě tady se utužují neformální vztahy!) Jsem toho názoru, že právě pro tuto přehlídku jsou obdobné podněty těmi nutnými pro svěží závan do jistě chvályhodné a hřejivé místní tradice. Jsou to podněty, které budou přínosem pro mladou divadelní generaci, jejíž vztah k přehlídce bude pro její budoucnost jistě velmi důležitý. Proto mám opětovně radost také z existence kurzu režisérů, který v novém běhu organizuje na přehlídce opět ARTAMA. Doufám, že i jeho členové budou pozitivně čerpat divadelní vody přehlídky, kde bychom třeba i díky laskavému a tak milému opečovávání mohli něco důležitějšího časem i zaspat.

Vysoká přehlídka je svým způsobem unikátní. Především je na ní na všechno čas. Na divadlo, na přátele, dokonce i na výlety do krásné přírody. Je tu tím pádem i dost místa pro ty, kteří se chtějí dále v oblasti divadla vzdělávat. Přála bych si, aby mezi nimi bylo i co nejvíce Východočechů!

Mirka Čisarová

VYSOKÉ PO DVANÁCTI LETECH

Když jsme přejížděli autobusem most přes Jizeru a blížili se k Roprachticím, vedla naše čtyřčlenná skupinka veteránů řeči o tom, kdy jsme vlastně byli na Vysokém naposledy. Trochu mě, z pověrčivosti, vadila třináctka, která se v názorech objevovala. Mile mě ale překvapilo, když jsem, před oficiálním vítáním, na chodbě Městského úřadu ve Vysokém spatřil pověšený obrázek našeho Meziměstského zámku, který jsem předával (podle věnování) v roce 1991. Tedy, vrátili jsme se po 12 letech!



soubor z Meziměstí opět ve Vysokém

12. 10. 2003 nás přivítala mladá a sympatická hosteska Monika, která nás prováděla tři dny stejně mile a vytrvale, jako před 27 lety náš první hostes Zdeněk Lukeš a později "naše" Marcelka. Na náměstí zmizel ohavný betonový skelet a místo něho tam vznikla skvělá oáza s dobrým jídlem a skvělým ubytováním. Načervenálá budova divadla i s Krakonošem zůstala stejná, přestože jsme před těmi lety srdečně vysockým přáli, aby se jejich velkorysé plány na přestavbu splnily. Možná by se ale v nové budově trochu ztratila ta atmosféra, která v malých prostorech zhušťuje srdečnost, snahu a fofr amatérského personálu, pořadatelů a činovníků spolu s nervozitou (nebo již odreagováním) účastnických ochotníků do neopakovatelné podoby. Nově jsme zaznamenali mladé tváře ochotných a šikovných techniků a hned záviděli tu spoustu obrazovek a nové techniky. Přesto že jsme několik milých známých již nezastihli, bylo nám příjemné zase vidět známé tváře vysockých divadelníků a pořadatelů, porotců a ochotníků z Čech i Moravy. Nám, veteránům, splnili naši mladí po 12 letech naše přání. Když se k tomu přidá krásné počasí a rozesmáté tváře asi 700 malých diváků, kteří zhlédli naši Ne-

zbednou princeznu ve třech představeních, je tu vážný důvod, vrátit se do této atmosféry co nejdříve. To je také jednoznačný názor té větší skupiny našeho souboru – nových, mladých, nadšených a snad v budoucnu i zkušených ochotníků z Meziměstí.

Jiří Kašpar (senior)

JAK JSME BYLI VE VYSOKÉM

Jsou sedmdesátá až osmdesátá léta. Rodiče se právě v nočních hodinách vrací s našim divadelním souborem J.K.Tyl z dalšího představení, tentokrát již po několikáté z národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Jednou vesele, jednou smutně, ale vždy s nadšením. Prohlížím si diplomy, poháry a různé upomínkové předměty, které přivezli. Vždy vyprávěli, jaké to tam bylo krásné a že zažít "Vysoké", patří k tomu nejlepšímu, čím soubor prošel.

Poté přišla léta devadesátá, přebíráám kulturu v Meziměstí a trochu s nostalgií přerovnáám v divadelní šatně ony poháry a zaprášené diplomy. Škoda. Divadelní soubor již neexistuje a jeho zašlou slávu připomíná-

nají jen ověřené divadelní zdi a fotografie v albumech. Ano, právě tahle fotka je z Vysokého. Soubor stojí seřazený na schodech před divadlem a táta mluví do mikrofonu

Najednou mě hudba vytrhne ze snění, naše hosteska Monika do mě šťouchne, že už jdeme. Je 13. října 2003 a já ve víru fanfár stoupám s našim novým souborem po oněch zmíněných schodech. Z balkonu promlouvá Krakonoš (mé dětské vzpomínky v duchu říkají „Jé to jo on, toho znám z těch fotek...“), hraje dechovka a pochodují mažoretky. Uvítací řeč a najednou mikrofon otočí na mě. Táta stojí za mnou a já vím na co myslí... Tak jsem prožíval uvítací ceremonii, kterou Vysoké každodenně vítá každý soubor.

Ve Vysokém jsme hráli třikrát. Prý nás vidělo okolo 700 malých i velkých diváků. Jestli úspěšně nebo neúspěšně soudit nebudu. To nechám na hlavách pomazaných, porotců a mudrců študovaných, ale hlavně na divácích. Ať tak, nebo tak, zažili jsme pár nádherných dnů v atmosféře, kterou dokáží vytvořit jen lidé propadnuvší celou svou duší divadelním prknům. A takových je ve Vysokém dost a dost. Myslím si, že se nenajde nikdo, kdo by se tam nechtěl vrátit. Však jsme také podle místní tradice při odjezdu objeli autobusem 3x kostel před divadlem, aby se nám toto přání zase splnilo.

*Za divadelní soubor
J.K.Tyl Meziměstí
Jan Kašpar*

Když jsme se 27. dubna v Mile-tíně dozvěděli, že jsem nominován na Krakonošův divadelní podzim, byli jsme v euforii, když jsme míjeli onu osudnou neděli ceduli „Vysoké nad Jizerou“, tento blažený pocit nás pomalu opouštěl. Za 113 let, co se u nás hraje divadlo, jsem to měli být my, co poprvé vkročíme na Vysocká prkna. Pramalý krok pro lidstvo, ale velký krok pro nás. Úsměv se nám pomalíčku navracel, když nám byla přidělena příjemná hosteska. Neuvěřitelně krásné přivítání před Krakonošem si určitě budeme pamatovat dlouho.

Ani se nedivím, že se všichni do Vysokého rádi vracejí, setkávání a klábosení o divadle po divadle v Hasičovně je sice hodně vyčerpávající, ale o to více inspirativní. Nechci a ani nemohu hodnotit divadelní představení na národní přehlídce, protože jsem zhlédl jen jedno, nakonec to si můžete přečíst jinde, ale mohu hodnotit pořadatele a všechny lidičky co se podíleli na organizaci tohoto kolosu. Všichni ode mne mají velkou jedničku. Těch pár dní nám sice vzalo hodně sil, ale dalo velkou zkušenost a skvělý pocit, že se okolo divadla motá hodně šilenců, kteří si mají co říct. Na závěr ještě objet 3x kostel, to abychom se ještě na Vysocká prkna vrátili a někdy příště ... když jsme odjížděli, bylo všude „Přijďte zas pobejt“. Takže, Vysočáci bereme vás za slovo a příští rok, když ne jako účinkující, tak určitě jako diváci pár chvil pobudem!!!

Aleš Dvořák

PS. Jen jeden nedostatek musím konstatovat, ve Větrníku ze 17.10. v článku „To si piš, ogare!“ bylo řečeno že Opatovičtí se neumějí spočítat a že jejich počet se pohybuje mezi 27 až 36 lidmi. Spočítat se umíme a bylo nás přesně od 13 do 16 lidí!!!

PŘELET NAD LOUTKÁŘSKÝM HNÍZDEM 2003

XII. ročník loutkářské přehlídky nejzajímavějších inscenací profesionálních divadel, amatérských souborů i nezávislých skupin se už podruhé odehrával v krásné budově pražského Minoru, ve vzorné péči místních (za všech okolností se na nás usmívali – až jsem se divila!) a za slušné návštěvy Pražanů. K příjemné atmosféře přehlídky přispělo i uvedení každého představení či bloku pilotem s ptákem-letadlem (loutkou z inscenace Minoru Kabaret tlukot a bubnování), které natolik zaujalo, že představiteli pilota byla udělena

zvláštní cena přehlídky v podobě láhve tekutého moku.

Pokud jde o přehlídkový program, pak je třeba konstatovat, že jeho profesionální část v letošním roce nikterak neoslnila – jak inscenace Naivního divadla Liberec *Máme kliku pohádkovou*, tak Divadla DRAK *Andílci* patří v repertoáru obou vynikajících divadel jen k slušnému průměru jejich produkce. Ti, kdo znají, proto litovali, že se nepodařilo zařadit nejnovější inscenaci Buchet a loutek (*Pomsta*), která je prý výborná – jen flumocím, neviděla jsem. Nejlépe tak vyznělo představení domácího Minoru *Vánoce aneb Příběh o narození* v režii autora scénáře Jana Jirků, které je mírně současným, komediálním i poetickým zobrazením známého biblického příběhu.

V amatérské části byly – jak jinak – silně zastoupeny východočeské soubory a domnívám se, že všechna představení si zachovala minimálně takovou úroveň, jakou jsme viděli na Loutkářské Chrudimi. *Pastýřka* Souboru Tlupatlapa Dramatické školičky ze Svitav si poradila se zvládnutím sice příjemného, ale přece jen rozsáhlého prostoru divadla Minor a zachovala si sevřenost a silně emotivní působivost celku. Jen jsem si uvědomila, kde mají ještě rezervy: v čistotě mluvy a v artikulaci. Může se tak stát, že tomu, kdo vidí představení poprvé, některá důležitá informace unikne.

Královéhradecké DNO rozšířené o Lenku Košťákovou (Dospělá embrya) opět vytvořilo báječnou atmosféru celého bloku (*Anatomie, Nezbedná kůzlátka, Okolostola*) a sklídilo dlouhotrvající potlesk. Jejich chuti ze hry, ba spíš by možná bylo na místě napsat přímo radosti ze života, nelze nepodlehnout, pokud zrovna člověk není zasekle zapšklý – já jsem si to tedy opět užila.

Poslední z našich východočeských souborů, soubor Tak co? ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, se představil s inscenací *Dokud nás čápi nerozdělí*. Až dosud jim byla – jak na krajské přehlídce, tak i v Chrudimi – vyčítána nevyváženost celku, rozdílná a spíše klesající úroveň v nápaditosti ztvárnění jednotlivých básniček a

minipříběhů. Domnívám se, že chlu-
mečtí na inscenaci zřejmě dále pra-
covali – viděla jsem ji potřetí a praž-
ské představení bylo podle mého ná-
zoru nejkompaktnější a nejuceleněj-
ší. A líbilo se, pochopitelně. Dokon-
ce i těch několik předškolních dětí,
které se v hledišti ocitly, je sledovalo
se zaujetím i přesto, že je inscenace
určena divákům od deseti let.

Tolik tedy Východočeši. Pokud
jde o další představení, o nichž jsem
se zatím nezmiňovala – plzeňský
Střípek s *Kouzelným mlýnem* si tra-
dičně podržel svoji ve formě až tak-
řka profesionální úroveň a postaral se
o příjemný závěr sobotního večera,
kdy jsme se, unavení po náročném
dnu, uvolnili a pobavili, aniž by na
nás byly kladeny hlubší myšlenkové
nároky.

Pro mne osobně bylo objevem
pražské Divadélko KRAB – dvě mla-
dé ženy předvedly představení *Jak
medvědi vařili* s invencí a nápaditostí
především ve výtvarné, či přesněji
"výtvarně-herní" složce. Loutky i
scéna vznikaly z běžných užitkových
předmětů (rukavice, klobouk, sukně,
plášť...), výtvarně dotvořených a při-
pravených, ale odkrývaných postup-
ně podle potřeby při hře. K tomu
akordeon, písničky a příjemný pro-
jev.

Nesmírně zajímavým doplňko-
vým představením z okruhu scénic-
kého tance byl *Život podle jepice* –
jepičí život zatančený v jakémisi
stupňovitém plastovém krunýři, kdy
s jednotlivými obručemi různým pře-
skupováním a rolováním tanečnice
nápaditě pracovala, za vynikajícího
zvukového doprovodu i výborného
nasvícení.

Na úplný závěr jsem si nechala
představení studentů KALD DAMU
Praha a jejich inscenaci *Dlouhý, Ši-
roký a Bystrozraký*. Nebývá bohužel
v poslední době pravidlem, že ve stu-
dentských představeních je domi-
nantní práce s loutkou a že toto
"řemeslo" studenti opravdu kvalitně
ovládají. Z tohoto hlediska mne ten-
tokrát velmi příjemně překvapili.
Dva herci a dvě herečky na jednodu-
ché scéně tvořené malým kulatým
stolkem (který se mohl různě otáčet),
s pozadím a dvěma bednami po stra-
nách, s malými „půvabně ošklivými“

marionetkami předvedli známý pří-
běh nápaditě a s vervou, což jim na-
konec vyneslo Erika.

Pokud jde o tuto putovní cenu,
každoročně udělovanou Českým
střediskem UNIMA za nejzajímavěj-
ší inscenaci, nedá mi, abych se u ní
alespoň na chvíli nezastavila. Od do-
by, kdy vznikla, prošel její statut nej-
různějšími změnami co do způsobu
udělování a hlasování. Je nutno říci,
že ideální a schůdná cesta nebyla
zatím objevena. Mně se zdál nejlepší
nápad vytvořit širokou porotu (33
odborníků) a na základě jejich hlasů
cenu udělit. První rok (předloni) to
zafungovalo dost dobře. Ale v loň-
ském roce už se z oslovených odbor-
níků ozval jen velmi malý počet.
V letošním roce se rozhodlo předsed-
nictvo Českého střediska UNIMA, že
udělí cenu jeho členové a že bude
omezena pouze na okruh představení
zařazených do Přeletu. Ani to není
rozhodně ideální a bude třeba se tou-
to věcí dále zabývat, což má předsed-
nictvo v plánu.

Letos tedy hlasovalo celkem
sedm lidí a umístění na předních
místech je následující: 1. KALD DA-
MU Praha – *Dlouhý, Široký a Bys-
trozraký*, 2.- 3. soubor Tlupatlapa
Dramatické školičky ze Svitav –
Pastýřka a Divadlo Minor Praha –
Vánoce aneb Příběh o narození.

Alena Exnarová

Ještě jednou k Wolkrovu Prostějovu

V „divadelní HROMADĚ“ č.
37/2003 referují paní Ema Zámeční-
ková a Václav Bartoš na stranách 33
a 34 o celostátním festivalu poezie
Wolkrův Prostějov 2003. Jako odpo-
věd' předkládám recenzi lektorky
paní Aleny Zemančíkové ze zpravo-
daje Wolkrova Prostějova č. 3, která
svědčí o erudovanosti a zdvořilosti
lektorů na 46. Wolkrově Prostějově

Jana Štefánková, odborná pracovnice
Artamy pro umělecký přednes

Jesličky z Hradce Králové přijely
s inscenací povídky Tennessee Willi-
amse *Vzpomínka na dívku ze skla*:
tato krátká próza je skicou pro bu-

doucí drama *Skleněný zvěřinec*, kte-
ré patří ke klasickým dílům dramatu
20. století. Hrdinkou povídky je dív-
ka Laura, bytost jako ze skla, podob-
ná figurkám ze své sbírky, neschop-
ná dostát nárokům, které klade všed-
ní život a její rodina. Tvůrci inscena-
ci posunuli v dramatinizaci postavu
Laury z obrazu zvláštní, nezařaditel-
né a vyšinuté bytosti mezi zástupce
generační vzpoury proti realitě do-
spělých. Tím získali ohlas a porozu-
mění publika, krutě však postavu
zjednodušili proti autorskému před-
obrazu.

Samo inscenační ztvárnění se
rovněž ubíralo cestou tvrdých a jed-
noznačných řešení v hudbě i scéno-
grafii: Laura i matka mají "druhé
já" (Laura lyrickou dívku s flétnou,
matka ženu - hospodyně u klavíru),
přičemž hudební motivy, kterými
jsou postavy provázeny, jsou vybrá-
ny jako by mechanicky, podle vzor-
ce - dur x moll = tvrdá x něžná, křeh-
ká.

V inscenaci chybělo leccos z to-
ho, co by bylo stačilo převzít z textu
povídky, a prostředky jevištní, které
měly sdělení obohatit, "zdivadelnit",
působily okoukaně, pod úroveň před-
lohy (např. výjevy snového života,
který Laura vede s postavami své
oblíbené četby).

Paradoxně se v inscenaci ukázala
pouze relativní platnost některých
pravidel: např. toho, že živá hudba
na jevišti je vždycky přínos. V po-
vídce, kde významným motivem je
gramofon a z něho se linoucí staré
šlágry, je náhle dívka s flétnou a jiná
u klavíru úkazem z oboru školních
postupů. Představení je lepší v
úmyslu než v provedení, které se bo-
hužel spokojilo s řešeními - jak už
bylo řečeno - pod úrovní prozaické
předlohy. Vyšinutá Laura, s níž celé
generace diváků v hledištích celého
světa cítí, protože část její bytosti
plně úzkostí a strachu cítí i v sobě, se
v tomto případě navzdory své povaze
inscenátorům vzepřela: nepřestala
sice docela být sama sebou, ale ztra-
tila mihotavý lesk figurky ze skla.

Alena Zemančíková

VÝCHODOČESKÝ DIVADELNÍ PANTHEON

Východočeský divadelní pantheon?

Ano, takový návrh skutečně padl, a přiznávám se, že mými ústy.

Vedly se řeči o "Zlatých Tylech", koho a proč navrhnout a zjednodušeně řečeno vyšlo najevo, že na tuto počtu dosáhnou jen ti živí.

"In memoriam" zní v těchto souvislostech nepatříčně i těm z nás dosud živých, kteří nahlížíme ze stále většího nadhledu na efemérnost našich pozemských poutí a po březích Léthé se procházíme.

Ještě pitoreskněji se problém zatřpytí, vyslovíme-li jméno podobného úkazu, jímž byl (a ve svém dosahu je) **Aleš Němeček**, druhdy pozemšťan lužský, nyní zaručený nebešťan.

Nikdo ani na vteřinu nepochybuje, že při stavbě nebeských kulís k tamním spektaklům neočekává Aleš od nás jakési pocty za to, že byl na zemi velepoctivým dělníkem Thálie. Žijeme-li však my, dosud pozemšťané, v prostoru a čase, pak takové zhodnocení od nás právem očekává historie. A naskytá-li se v Miletině obrovská šance artikulovat v rámci zamýšleného muzea životy a zásluhy těchto našich ochotnických svatých, o nichž netřeba vymýšlet legendy, neboť jen soupis jejich činů je pozoruhodný, byli bychom opravdu sami proti sobě.

A přijmeme-li tuto vizi, pak za svou osobu navrhuji Aleše Němečka, svého kamaráda a divadelního dřiče, k prvnímu zápisu do tohoto Pantheonu.

Josef Tejkl

PS: Nemyslím, že by nositelé „Zlatých Tylů“ nemohli v Pantheonu též nalézt po svém odchodu z tohoto světa útočiště, kde by jejich divadelní stopa byla zmapována. Jsem však přesvědčen, že bychom měli velmi váhat, kdo z našich gruntovních Východočechů smí Alešovi dělat společnost. Byť by si počkal třeba tři roky. Ostatně, co jsou tři roky na věčnosti?

Aleš Němeček

(narozen 8. dubna 1923 v Luži, zemřel 27. září 2001), povoláním učitel s aprobací matematika, deskriptivní geometrie a výtvarná výchova. Absolvent státního koe-dukačního učitelského ústavu v Chrudimi, zakončeného maturitou 3. června 1942. Odborné znalosti získal u pro-

fesorů kreslení: grafika Ferdinanda Pocho-bradského, figuralisty Václava Linky a krajináře Svatopluka Havrlika, při dálkovém tříletém školení kresby a malby Ústředního domu lidové tvořivosti v Praze u akademického



malíře Jiřího Hrušky v období 1955 - 1958. Účastník kurzu divadelních výtvarníků v Jindřichově Hradci (scénograf Karel Šálek) v roce 1960 a kreslířských kurzů Krajského pedagogického střediska pardubického kraje ve Vršově 1957 a ve Chvaleticích 1963, 1964, 1966.

Dobrovolná zájmová činnost v kulturní oblasti

- Divadelní soubor Jaroslav v Luži (od r. 1942) jako scénograf, později kronikář a jednatel
- Divadelní soubor Chroustovice (1951 - 1975) jako scénograf
- Poradní sbor pro divadlo Okresního kulturního střediska Chrudim (1984, 1985)
- Krajské kulturní středisko, obor amatérského divadla Hradec Králové (1984 - 1989)
- Klub scénografů Svazu českých divadelních ochotníků Praha (od r. 1980)
- Volné sdružení východočeských divadelníků (VSVD) Hradec Králové (od r. 1992)
- člen rady VSVD (1992 - 2000)
- čestný člen VSVD (od r. 1993)

Výstavy obrazů

- *Soutěžních prací studentů středních škol v Chrudimi*, městské divadlo Karla Pippicha (prosinec 1939)
- *Učitelská výstava*, Choceň (1942)
- *Mladých výtvarníků choceňského kraje*, SČM Choceň (1945)

- *Krajská výstava výtvarných prací členů Svazu zaměstnanců školství a vědeckých ústavů a Svazu zaměstnanců státních orgánů*, Dům umění Pardubice (1957)
- *Celostátní - Absolventů kurzu ÚDLT (tříleté dálkové studium)*, Staroměstská radnice Praha (1958)
- *Okresní - Výtvarníků amatérů Chrudimska*, Okresní osvětový dům Chrudim (1965, 1967, 1969, 1971)
- *Učitelů výtvarníků pardubického kraje*, Východočeské divadlo Pardubice (1964)
- *Celostátní - Učitelů výtvarníků v rámci Dnů Jana Amose Komenského*, Uherský Brod (1965)
- *Krajská - Výtvarných prací*, Hradec Králové (1966)
- *Celostátní - Amatérských divadelníků v rámci národní přehlídky venkovských souborů*, Vysoké nad Jizerou (1989)
- *Výstava učitelské tvořivosti - Učitelé Východočeského kraje* (s oceněním za učební pomůcku úhloměr ke znázornění goniometrických funkcí), Hradec Králové (1965)

Celostátní scénografické výstavy

- *Česká amatérská scénografie*, Karlovy Vary (1982), Aš (1983)
- *Amatérských scénografií v rámci mezinárodní výstavy Pražské Quadriennale*, Divadlo na Vinohradech, Praha (1983)
- 58. Jiráskův Hronov (1988)
- *Souborná výstava plakátové tvorby, scénografie a obrazů* (Od impresionismu k syntéze figurálních prvků nových praktik kubismu a geometrické abstrakce), internátní škola Chroustovice (1996), Muzeum loutkářských kultur Chrudim(2001)

Scénografie:

- 3 návrhy scén pro amatérské soubory převážně z východočeského kraje
- 8 návrhů scén a jejich realizace v Chroustovicích
- 37 návrhů scén a jejich realizace pro jiné soubory
- 118 návrhů scén a jejich realizace pro DK Jaroslav v Luži



Ocenění:

- 1976 krajská cena za scénografii M. Švandrlík: Honorace z pastoušky
- 1978 krajská cena za scénografii J. Havlásek: Jakub Oberva
- 1983 krajská cena za scénografii J. Šotola: Možná je na střeše kůň
- 1983 národní cena za scénografii J. Šotola: Možná je na střeše kůň
- 1984 okresní ocenění za scénografii a výtvarnou činnost v dramatickém kroužku Jaroslav v Luži, Okresní kulturní středisko Chrudim
- 1996 cena za scénografii L. Aškenazy: Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem, regionální přehlídka amatérských divadelních souborů v Luži

NESTOŘI
&
KANDRASOVÉ

JABLKO NEPADÁ DALEKO OD STROMU

A MILAN
PERGER
OD MILANA
PERGERA

A vězte, že tento přírůstek ne-ní zase až tak obrazný, opravdu se stává leccos, včetně závažných poruch statokinetického ústrojí. Ale nepřeskakujme. A výjimečně také neoddělujme, neboť kandrda Perger je téměř klonem nestora Pergera a platí to v podstatě i naopak. S tím rozdílem, že Milan Perger junior se na prknech, která znamenají svět, zjevuje vlastně prvně /role Mařeny v Amatérech Černých šviháků/. Milan Perger senior je ovšem pod Orlickými horami personou legendární, jakýsi podorlický Jánošík a Casanova dohromady. Na divadelních prknech nestojí poprvé, ještě před revolucí se mihl v souboru týnišťském, zejména však pod taktovkou Radislava Míkla (Kat a blázen) a Jany Albrechtové (Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho) v Kostelci nad Orlicí, v současnosti tamtéž coby Morges v Amatérech. S oběma jsou radosti i potíže. Oba jsou mimořádně družní a talentovaní, obětaví za hrob. V obou však zároveň bydlí démoni a běsi.

Oba se pyšní přezdívkou Policajt. Otec opravdu před lety dvaceti pěti oblékl krátce stejnokroj SNB. První měsíc šlapal chodník, druhý měsíc byl uklizen do vrátnice a třetí měsíc již pouze zedničil. Jeho policejní kariéra poté skončila, neboť soudruzi neunesli, že příslušník má boltec protknutý náušnicí i ve službě. Policajtem však již zůstal on i jeho ratolest na věčné časy.

Policajty zavály životní větry do Kostelce nad Orlicí z Ostravy-Poruby. Však mladší dodnes neosloví otce jinak než „tata“. TATA si ovšem hrál na stejném porubském dvorku jako Jarek Nohavica. Zde také prodělal své první kocoviny, zde rozbíjel o fasády nevzhledných činžáků své první kytary.

Narukoval ovšem do Kostelce nad Orlicí a od té doby se obyvatelstvo dělí na dva tábory. Tábor žen a tábor mužů. První tvrdí, že je to pro město požehnání, když se rozhodl po vojně zůstat, druhí netvrdili nic a nabíjeli flobertky. Tou dobou se skutečně životní filosofie Pergera seniora začala formovat poněkud staročínsky a poeta Li-Po stal se mu velkým vzorem vlastně až dodnes, syna již nevyjímaje. Mladistvé básníkově rozhodnutí poznat všechna vína, pomilovat všechny ženy a vylézt na všechny hory postupně zdokonalili. Velkoryse se zřekli hor a decentní formulaci „poznat všechna vína“ přestylizovali na „vypít všechn alkohol světa“. Několikrát jsem měl hrůzný pocit, že se jim to už už podaří.

Již zmínění démoni a běsi, v nich bytující, jsou z rodu Vysockých, Gellnerů a Jeseninů. Když něco dělají, tak do dna. Hrají-li divadlo, trhají své srdce na kusy a metají je do publika. Pijí-li, pak jako carští důstojníci, kteří padají s koní, otráveni alkoholem.

Běda však, pokoušejí-li se o obě paralelně! Ze skvělých herců a muzikantů se stanou šmíráci, potrativší hudební sluch a soudnost.

Moc bych si přál, aby je démoni nepřeválcovali. Aby jim prozřetelnost dovolila využít talentu k potěše diváků a přesvědčila je o tom, že talent je dar boží, kterým nelze jen tak mrhat. Aby jim zavčas dovolila pochopit, že tak výrazný dramatický talent má opravdu málokdo, zatímco chlastat umí skoro každý nýmánd. A to si, chlapci, pište, že ode mne to sedí.

Upřímně váš principál Pepa Tejkl

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THALIE



Do rodiny Modrého kocoura Petra Hake-
na v Turnově přibyla 11. 11. 2003 modrá
kočička jménem Theresia Anna s mírami
3050 g, 48 cm.

Blahopřejeme a prospívejte...

Redakce

Miroslav
MICHÁLEK
* 14. 6. 1933

z ochotnického souboru JDO Jaroslav v Luži oslavil 70. narozeniny opožděně, vzhledem k přípravě představení "Ženitby". Je třeba připomenout jeho výrazný vliv na činnost našeho souboru v posledních čtyřiačtyřiceti letech. Ano, právě tak dlouho je mezi námi ochotníky v Luži. Začal v roce 1959 rolí dr. Martlanda ve hře O. Daňka "Steelfordův objev". Touto rolí se uvedl a stal se stálým souboru. Za dobu svoji herecké dráhy vytvořil téměř 50 rolí, vždy s velkým nasazením a zodpovědností. Stačí uvést jen názvy jednotlivých představení, abychom předvedli jeho široký herecký rejstřík. Zodpovědný přístup k rolím byl vždy příkladný, ať už se jednalo o postavy pohádkové, charakterní nebo komické. Byl to kovář v "Dalskátech", čert v "Pekelném mariáši", inspektor Thomas v "Neočekávaném hostu", Jupiter z "Nebe na zemi" V+W, Mauricio v Casonově "Stromy umírají ve stoje" atd. Byly hry, ve kterých si zahrál dvě rozdílné postavy, např. "Poslední dějství" E. M. Remarqu. V roce 1960 ruského vojáka a v roce 1975 Schmita. Nezapomenu-



telný je jeho švec Knejp, jak mi říkáme, z "Lumpáků".

Musíme vzpomenout i jeho autorsko režijní činnost při přípravě zábavných programů. Nejslavnějším se stala "Ta naše písnička česká" reprizovaná mnohokrát nejen na domácích prknech, ale hlavně na různých štacích více než 150 x. Jeho podíl na úspěchu, v tomto případě hlavně pěvecký, je nezastupitelný.

V dobré fyzické a duševní kondici se přestavil i ve své poslední roli. Zářil v premiéře "Ženitby" N. S. Gogola v jedné z hlavních rolí. Právem si zasloužil toto představení jako benefiční.

Mirkovi Michálkovi přirostlo ochotnické divadlo k srdci. Stále dokazuje, že nejlepším lékem pro udržení dobré kondice sedmdesátníka je studium nových rolí a kouzlo jeviště.

Proto Mirku hodně zdraví a ať to jde dál.

Kolegové

H R O M A D A

Jiří Kubina

* 17. srpna



70-ti let se dožil a byl dekorován Zlatým Tylem.

Je to skutečně tak. Žije, hraje, režuruje a pobírá zasloužený důchod. Všimněte si, že je vše psáno v přítomném čase (kromě nadpisu) a nikoliv v minulém. Protože jinak by to byl nekrolog a to v případě Jiřího Kubiny doufám nebude ještě hodně let třeba. Ve svých sedmdesáti letech je ještě plný elánu a chuti hrát a režirovat. A to je dobře.

Letos se o Jiřím Kubinovi napsalo v regionálních novinách moc a moc, v Hradeckém rozhlase každou chvíli zaznělo jméno Jiří Kubina, takže náhodný návštěvník našeho kraje mohl mít dojem, že nemáme podle čínského kalendáře rok ovce, ale podle českého kalendáře rok Kubiny. A protože náhodný návštěvník neví proč je to tak, tak nyní krátký výčet jeho divadelní činnosti.

Divadelník Jiří Kubina stál poprvé na jevišti už ve svých šesti letech a od roku 1958 se věnuje také režii. Jako herec hraje jak na domácím jevišti, tak i například v Hronově či v Náchodě. S hronovským seniorským souborem reprezentoval Českou republiku ve hrách „Kořistníci“ a „Klubkův sen“ v Německu, v Rakousku, v Anglii a v Itálii. Publikum ho mohlo vidět rovněž ve hře Antona Pavloviče Čechova „Medvěd“ opět v podání hronovských ochotníků, kde brilantně sehrál hlavní roli... a Kubinův „Medvěd“ zavítal do Polska, Itálie, Belgie, Německa, Rakouska, Švýcarska, Anglie a dokonce i do exotického Japonska. Jiří Kubina mimo

to, že svůj volný čas věnuje divadlu, nezapomínal ani na mladé talenty. Se svojí manželkou Drahou několik roků vedl dětský divadelní kroužek při Základní škole v Červeném Kostelci. Za svůj divadelní život sehrál neuvěřitelných 439 představení, ztvárnil 66 postav a režiroval 17 her. A tahle čísla jsou jenom výčtem v červenokosteleckém souboru. Kolik toho bylo mimo Červený Kostelec ví jen Bůh a Jirka.

A protože Jirka je srostlý s divadlem a pro Thalii by se ztrhal, tak za to dostal Zlatého Tyla a za to ho máme všichni rádi a vážíme si ho.

A tak mu za celý červenokostelecký divadelní soubor a za všechny červenokostelecké diváky přejeme hodně štěstí, zdraví, spokojenosti, stále stejnou životní vitalitu, dobrý sluch (na nápovědu) a nepomíjejícího „pamatováka“.

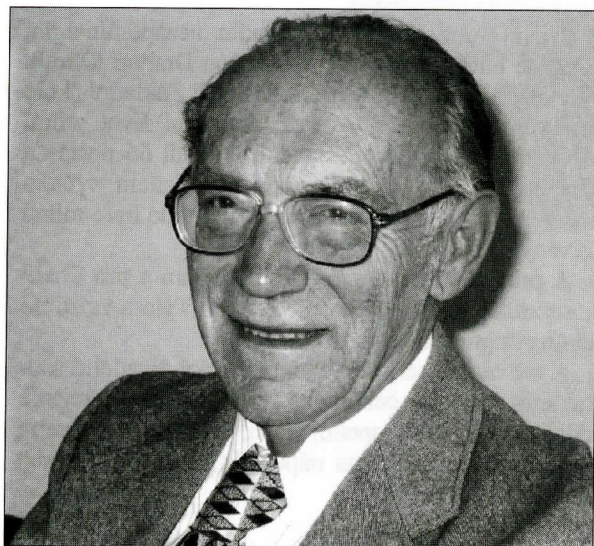
Pavel Labík

Karel Horák

* 21. 9. 1928

21. září se dožil zasloužených 75 let náš dlouholetý člen pan Karel Horák. Přišli jsme na to, když jsme se jako obvykle probírali seznamem členů a hledali data narození, která bychom připomněli na stránkách Hromady. Pana Horáka známe právě jen z těch seznamů a časem se nám jevil jako postava až tajemná, neboť jsme o něm věděli tak málo. Snad jen to, že se pravidelně zúčastňuje valných hromad a pravidelně platí příspěvky již od roku 1994. Ale blíže jsme se neznali. Usoudili jsme tedy, že jeho věrnost už něco znamená a při příležitosti tak významného výročí jsme se rozhodli tuto záhadu vyřešit. Bylo to prosté. Zavolali jsme si, domluvili schůzku a společně s ním strávili 8. října středeční podvečer, spolu s Břetou Lelkem, v příjemném více než dvouhodinovém rozhovoru o životě s divadlem ve vzpomínkách i současnosti. Oslavili jsme tak narozeniny pana Horáka osobně a připili mu za všechny členy VSVD. Bylo toho mnoho, co jsme probrali. O část se s vámi podělíme.

Pan Horák vzpomíná rád na svůj divadelní život v Novém Bydžově. Získalo ho pro něj již v dětství loutkové divadlo, které mu hrával otec a později je hrál sám. Pro činoherní divadlo bylo pro něj rozhodující období po skončení školy a soused, který jej do něj uvedl, aby to zkusil. Byla to Čapková hra Ze života hmyzu a v ní role mravence telefonisty, která se stala jeho divadelním osudem. Drápkem uvízl, zůstal a hrál.



Přestávku danou pobytom na vojně v Praze vyplnil hlubokým zájmem o divadlo jako divák a měl to štěstí, že poznal všechny divadelní velikány tehdejší doby. Při návratu z vojny v 50. letech zúročil získané poznání v Klicperově Hadriánovi, ve kterém hrál již hlavní roli. Za vrchol své divadelní činnosti v Bydžově považuje inscenaci Marie Kubátové Jak přišla basa do nebe, kterou spolurežiroval a která byla uvedena v rámci Hronova v roce 1957. A dále hrál a také režíroval až do roku 1968, kdy skončil svoji novobydžovskou éru Tylovou Fidlovačkou. Přestěhoval se s rodinou do Hradce, ale k praktické divadelní činnosti se již i přes nabídky ze souborů nedostal. Hlavně z rodinných důvodů, neboť "děti byly ještě malé a ono dost dobře nešlo být stále pryč." Přemýšlel o pořadech poesie, o pásmech, o které se pokusil již v Bydžově. V Hradci pravidelně navštěvoval a stále navštěvuje Klicperovo divadlo. Jeho znalosti tvorby divadla jsou velmi poučné. Zúčastňuje se Hronova. Naše Hromada panu Horákovi pomáhá zachovat si kontinuitu s amatérským divadlem a chválí její úroveň. Zájem o divadlo ho přivedl i do Klubu přátel Klicperova divadla, ve kterém pak viděl hlavní smysl setkávání se s divadlem. O konci Klubu, tehdy když odešla z jeho vedení pí. MUDr. Finková, hovoří s lítostí i nadějí. Klub se rozpadal jak jeho členové stárli, ztráceli zájem a scházelo se jich stále méně. Jeho představy o činnosti klubu byly a stále jsou daleko širší. Vidí jeho budoucnost v mládí. Funkci klubu chápe nejen jako hlubší poznávání činnosti Klicperova divadla, ale i jako poznávání divadla vůbec. A rád by v tom nějak pokračoval. Na to zatím nenašel dostatek spřízněných duší a tak hledá způsob, jak je získat a svoje představy a myšlenky realizovat. Možná, že bychom mohli nějak pomoci.

Byl to pěkný podvečer ve vzpomínání i v nadějích. Přejeme ještě jednou, z celého srdce, panu Horákovi hodně zdraví a chuti do poznávání nových postupů v divadle, mnoho hlubokých divadelních zážitků i uskutečnění svých tužeb. Jsme rádi, že jsme jej mohli poznat a zastihli jej v takové svěžesti.

J. Merta



LETOŠNÍ KULATÍ OSLAVENCI Z ÚPICE

50

Padesátka se 29. 5. usadila za krkem Ireny Vylíčilové. Jenže to vůbec nevadí, protože Irena má tolik energie, optimismu a smyslu pro humor, že jí to vydá na dalších padesát let. Navíc vypadá natolik skvěle, že na divadelních prknech může hrát nejen role maminek (i když ve skutečnosti je už babičkou tří vnuček), ale i šmrncovních ženských střední i mladé generace. Ostatně - kdo v posledních 20 letech viděl některé z představení úpického spolku, nemohl Irenu přehlédnout. Hrál ve všech úpických inscenacích, a to většinou hlavní role. Herecký talent je u Ireny doprovázen i šikovností a nápady, takže její jméno figuruje v programech úpických představení také u návrhu a výroby kostýmů a scény. Irena prostě patří k vůdčím osobnostem úpického spolku. A tak zbývá jen popřát, aby jí ta energie vydržela, aby jí přálo zdraví, a těšit se na její další skvělé role!

Padesátka se letos 16. 12. uvelebí také na hřbetě Pavlu Švorčíkovi. Pro Pavla se tím ale asi nic nemění - prostě další narozeniny. My ale doufáme, že spolu s tou kulatou číslicí přiletí i múza, která ho políbí na čelíčko, a Pavel se konečně po letech pustí do režirování. Vždyť - kdo před lety viděl úpickou „Komedii o dvou kupcích a židovi Šilokoj“, musel ocenit nápady a celkové Pavlovo režijní pojetí. Zatím se objevuje coby herec na divadelních prknech v Úpici, ale také v hradeckých Jesličkách. A nutno podotknout, že jeho divadelní postavičky bývají svérázné, mají svou duši a kouzlo. Pavlovi tedy přejeme dostatek nápadů, síly a chuti režirovat a mimo divadlo hodně krásných dalekých a zajímavých cest a výprav, na které se tak rád vydává.

60

22. 6. si se šedesátkou potýkala Jana Hetflejšová. Některým ženám možná tento věk vadí a snad i dokonce ubližuje. Janě však nic neubírá na jejích četných aktivitách, chuti hrát divadlo a účastnit se všemožných (i nemožných) akcí. Jen si představte Černou paní, která pobíhá po lese, houká ba až vyje a mastí s dětmi karty. To byla jedna ze strašidláckých postav při akci, kterou navštívily skoro dvě tisícovky dětí i dospělých.

H R O M A D A

A právě tuhle postavku představovala Jana, která ten dav lidí v téměř tříhodinovém maratónu hravě zvládla a ještě se u toho bavila. Stejně nezdolná je i za barem v naší divadelní Bohémě, kde s úsměvem zajišťuje obsluhu při všech spolkových i mimospolkových akcích. Jana divadlo i život okolo něho prostě miluje. A tak jí přejeme, aby jí ta láska vydržela, stejně jako nezdolnost a aktivita. A k tomu ještě přidáváme: hodně krásných rolí a taky trochu víc „toho pokakaného štěstíčka“!

Šedesátka letos zaklepala také na dveře **Jaroslava Kadanika**, a to 23. 8. A Jarda? Prostě otevřel. Proč by se s ní pral, když tím vůbec nic nekončí?! V naší divadelní bandě je vždycky vítán. On sice vypadá nenápadně, většinou se jakoby drží stranou, ale zachytíte-li jeho poznámky a bonmoty, zjistíte něco o tiché vodě, která břehy mele. Když je dobrá konstelace hvězd, dokáže se stát středem společnosti, jiskřit vtípem a všechny skvěle bavit. A stejně tak je tomu i na jevišti, kde za několik desetiletí aktivní činnosti vytvořil celou plejádu svěbytných, vtípných a osobitých postav a postavíček. Jardovi tedy přejeme hodně pohody a i nadále velký smysl pro humor.

70

Nejstarším aktivním členem úpického spolku je **František Lusk**. Sedmdesátka si na konto svého věku připsal 6. 3. Asi byste mu ji ale neřádali. Svěží vzhled i myšlení a energie také pořád dostatek. Nikdy nevynechá zkoušku a nepřijde na ni pozdě. A když zrovna nedostane roli, tak je pořád schopen fungovat třeba jako kulisák. Kromě toho se účastní i dalších spolkových akcí včetně toho, že stále zvládne obsluhovat spolu s ostatními v naší Hospůdce na plotě, točit pivo při divadelní pouti, ... prostě vykonávat práce a činnosti, kterými získáváme peníze na divadelní činnost. Mimo divadlo je František aktivním zahrádkářem. Všechny tyto aktivity zvládá, aniž by se vymlouval nebo si stěžoval, že tohle už pro něho není, že ho tuhle nebo tamhle píchlo, ... Františkovi tedy přejeme hodně osobní spokojenosti a aby ho ta síla a chuť do jeho aktivit neopouštěla!

Přesně o jeden měsíc a jeden den je mladší Františkova žena **Jana Lusková** (7. 4.). Sedmdesátka k ní ale přistupovala jaksi polehoučku až ostýchavě. Jak jinak - Jana je stále elegantní, milá, nementoruje jako někteří v tomto věku, je prostě mladá. Na jevišti jste ji asi neviděli, ale v zákulisí je super star: spolehlivá, přesná, pečlivá a trpělivá. Prostě ta správná inspicie a nápověda - tedy šikovná „sklenářka“ (kolik našich „oken“ na jevišti zachránila, to se nedá ani spočítat). Janě bychom chtěli popřát (a taky sami sobě), aby ji to mezi námi ještě dlouho bavilo a hlavně - aby ji nezlobilo a naopak více přálo zdraví!

Zina Rýgrová

J a n a
KRÁČMER
* 1. 11. 1953

Nu což, Honzíku, když ti bylo o polovinu méně, nalákal jsem tě slůvky mefistofelskými ke svému divadlu a tys na to skočil. Byls pro mě, už po nějaké předchozí spolupráci, myslím v Dulcinei z Tobosa, tím nejkrásnějším Kašparem z „pseudolidové“ hry O životě a smrti doktora Jana Fausta, kterou sepsal Milan Calábek a v Belgii uváděl tehdejší můj režijní učitel, profesor František Štěpánek, který o té hře tak barvitě vyprávěl, že jsem se do ní zamiloval a nedal, než že ji musím skutkem učinit. Pravda, na konzervatoři jsem onoho Kašpara zkoušel s nynějším mistrem herectva Mirkem Tábořským, který ještě zdaleka nebyl u divadla, ale v České Třebové jsi byl pro tu roli stvořen ty a nejen pro Třebovou. Paní rakouská referentka pro divadlo se po zhlédnutí Fausta na Hronově do tebe tak zamilovala, že tehdejší naše mladé Studio 02 pozvala na festival do Vídně, přímo na Graben vedle Štěpána a když nás komanči jeden rok nepustili, otravovala natolik, že nás pozvala nanovo, komanči nevydrželi a pustili nás - jenomže do té Vídně jsi jako Kašpar nedošel, měl něco jiného nebo jsi zlobil, to byl tenkrát často tvůj případ a paní referentka málem plakala, protože Kašpara musel jsem sice krásně zaskočit já, ale co naplat, pořád štkala - „kděpak je ten choch, co má ten krásnej ksicht, tó mě móc mrsti“...

Dělali jsme spolu ještě pár věcí, byls parádním Dromiem ve dvojroli Shakespeara ve Studiu třebas, a vždycky jsi byl divadlem prolit a prosycen a nadupán jak papinův hrnec a parták báječný, občas kopnout do kůtky, ale co naděláš, když je ti kolem dvaceti. Kdyby ses do toho dal, makal a tejlal se, možná, že by tě divadlo i uživilo, ale co já vím, těžká věc... A tak jsem tě potom, co jsem Studio opustil, rád špicoval, kde co máš společného s divadlem, tu v Rokytnici v Orlických horách a tam okolo, dnes ve Vamberku (prý ses vrátil k Faustovi?) a říkám si pořád, škoda že toho Kráčmeru neměl jsem po ruce ve Věvodkyních a Špatných bytech a v Ženském sněmu a v Žebrácké opeře, jako bych po tobě latentně toužil i když každé ví, že jsme vždycky byli na ženský. Tak ať seš na ně kofr i po padesátce, figuru na to máš. A zlom vaz!

Saša Gregar

D I V A D E L N Í

J a n a
ALBRECHTOVÁ

* 25.11.

Když jsem v roce 1983 přišel mezi vamberecké ochotníky, hned při prvních zkouškách se objevila na první pohled nenápadná paní, kterou pro mne její brýle, zřetelná artikulace a velice pregnantní způsob vyjadřování okamžitě přesně zařadily – to musí být kantor. Tehdejší režisér Vašek Podolský nám řekl, že nám přišla poradit. Měl jsem z předchozích dob velice špatné zkušenosti s různými poradci, porotami a hodnotiteli amatérských herců. Většinou bylo na první pohled (nebo spíše poslech) zcela jasné, že jedinou jejich kvalifikací je stranický průkaz, který ještě navíc za ně musel někdo podepsat, protože zřejmě neumějí ani psát. Proto jsem se značnou nedůvěrou očekával po zkoušce výklady té paní (i když na pohled nevypadala nesympaticky). A ejhle! Začala halasnou chválou a ono nezbytné „... ale“ následovalo potom zcela nenápadně. Hlavně bylo vidět, že nás nechce odradit, a že se ve věci vyzná.



**Jana Albrechtová s Vlastimilem Procházkou
při přípravách na oslavu 200 let výročí
ochotnického divadla ve Vamberku.**

Tak jsem se tedy seznámil s Janou Albrechtovou. Od té doby jsem se s ní v různých situacích potkal mnohokrát a můj obdiv k té paní, která dokáže svoje nesmírné vzdělání uplatňovat s tak nenápadnou elegancí, každým setkáním roste. Její teoretické znalosti, které nabyla různými školeními u profesionálů i vlastní praxí, slouží ochotníkům již dlouho a můžeme se jenom těšit, že nám bude pomáhat dále. Ale její zkušenosti nejsou jenom v oblasti teorie, sama hrála, a se

značným úspěchem dokonce takové klády jako Kateřinu ve Zkrocení zle ženy. Byla kantorkou, a tak je nezapomenutelná její práce s dětmi a mladými lidmi, kterým pomáhala najít cestu k divadlu. Z této oblasti vzpomíná třeba velice ráda na práci s mladým Remigiem Machurou, kterého všichni známe jako vynikajícího atleta. Byl prý i velice nadaným divadelníkem. Předávala a stále předává své znalosti již několikáté generaci ochotníků, píše do novin, angažuje se ve společenském životě. Nic jí není tak cizí, jako sednout si doma k televizi a s rukama v klíně užívat zasloužený odpočinek.

Milá Jano, právě v této době slaviš narozeniny. Je jedno, kolikáté, hlavní je, že máš pořád dost energie (a to máš, právě nyní to zažívám spolu s vambereckými kolegy na vlastní kůži) na práci kolem amatérského divadla. Přiju ti za sebe i za všechny, kteří tě znají a mají rádi, a těch jsou stovky, vždyť nejenom ochotníci, ale Tvoji žáci na tebe s láskou úctou vzpomínají, ještě mnoho let prožitých ve zdraví, štěstí a plných práce, kterou máš tak ráda.

Karel Uhlíř

JANĚ ALBRECHTOVÉ JUBILUJÍCÍ

měl zcela prapůvodně sepsat třístránkovou ódu milující manžel František, Janina věrná oběžnice. Oběžnice laudatio slíbila, avšak nedodala. Důvod prý mohu veřejně pranýřovat, a anžto mi přijde laskavě symptomatický, činím tak.

František není negramotný a je ještě poměrně svéprávný, svou ženu prý však, jak zjistil, miluje tak, že je to nepopsatelné. A miluje ji den ode dne více, takže jestli to takhle půjde dál, asi se láskou zblázní.

Nezbývá než oběma závidět. Františkovi Janu a Janě Františka. A jejich chaloupku u častolovického kostela, do níž se pod tlakem neandrtálců ve vlastním příbuzenstvu nedávno ostentativně přestěhovali. A dobře udělali. Žijí v jednom z mála dochovaných ladovských zákoutí, uspávání praskotem krbových polen. Návštěvy zvláště vzácné usazují v pohodlném křesle, jež František osobně nalezl na skládce a zachránil je.

A když se vpodvečer v chaloupce zatáhnout v malých okýnkách záclonky, můžete si být jisti, že milující František čechrá Janě pírkou jejích zásluh. Těmi je podorlický region doslova zasněžen a bude lépe, počkáte-li si na Janiny memoáry.

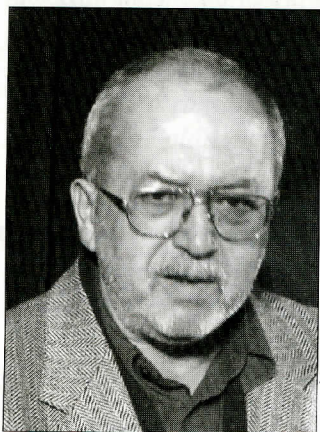
Sám za sebe potvrzuji coby Janin gymnaziální žák, že ani v dobách otlemych nepálila na náměstí ruské slovníky a přesvědčovala orangutany ve školních lavicích, že Dostojevskij je docela pěkné čtení. Chválabo hu, někteří uvěřili.

Pepa Tejkl

H R O M A D A

Alexandr GREGAR

* 25. 11. 1943



NEUVĚŘITELNÉ SE STALO SKUTKEM!

Ani tomu nemohu uvěřit, že Sašovi Gregarovi je už tolik, že jej mohu s klidným svědomím přivítat mezi nás seniory. Samozřejmě, že svou činnost sem nepatří! Ale: data nelžou, tak to „oficiálně, úředně“ platí. A kromě toho: četl jsem v Amatérské scéně Sašův rozhovor s Lenkou Láznovskou, kde mluvil

podrobně o svých divadelních „juvenilních“, tedy dílech prvních a mladistvých. A zjistil, že toho napáchal v době „her a malin nezralých“ tolik, že to také nějaký ten rok potřebovalo; už z toho důvodu, že se každé představení nějaký ten čas připravuje. Tak i tohle svědčí pro to, že ten vstup do „seniorského“ věku je pravda.

Pro mne je ovšem Saša starý tak necelou polovinu – méně než 30 let. Poznal jsem jej blíže tak v polovině 70. let v jedné režijní třídě tehdejší Lidové konzervatoře Východočeského kraje, ale především pro mne byl a pořád je jedním z tvůrců proměny amatérského divadla let 80. Saša nepatřil k režisérům, kteří rozbíjeli – jak jsme to tehdy nazývali – interpretační jazyk činohry. Patřil k těm, kdo jej reformovali, posouvali dál, obohacovali jeho tradiční formy a zbavovali jej ustrnulých konvencí. Restrukturalizaci textu, tak příznačnou pro tyto postupy, si vyzkoušel na Šekspíru ve Studiu, s nímž se právem dostal v roce 1982 na Šrámkův Písek, protože tam stanul už na velmi rozostřené hranici mezi interpretací a neinterpretací. Už to nikdy v této radikální podobě nezopakoval, ale ta zkušenost pro něho byla k nezaplacení. Ověřil si tehdy co to znamená scénování – to jest výpověď učiněná jevištěm – pro kvalitu vskutku divadelní a také co to je režie jako uspořádání této svěbytné jevištní výpovědi. Sašu vždycky lákaly nesnadné texty, ať už byly nesnadné svým náročným tvarem nebo tvarem, jehož divadelnost byla problematická. Uměl je nápaditě připravit pro ono scénování už dramaturgicky, to jest práci se slovem, literární podobou. Ostatně to dokazuje i dnes. Jen loňská sezóna přinesla na přehlídce v Červeném

Kostelci dva jeho texty – jednu úpravu a jednu dramatizaci – které se staly východiskem pro nadprůměrnou inscenaci a červenokosteletí s jeho Zelňačkou sklídili oprávněný úspěch až na JH. Vždycky je v této Sašově práci s textem právě silné gesto režijní, výrazná představa scénická. Což je důkazem Sašových režijních dispozic, jeho schopností cítit divadelní účinnost a přetavovat ji jevištní realizací v pevný a cílevědomý tvar. Důkazem pro to je jeho devět inscenací od roku 1979 do roku 2000 na JH. Přitom v 80. letech patřily k těm, které znovu a znovu prověřovaly to, o čem už byla řeč: možnost přeměny a reformy tradičního interpretačního jazyka, které bylo, je a bude páteří amatérského divadla. Vyrostly z toho dva vrcholy tohoto proudu: Věvodkyně valdštejnských vojsk v roce 1986 a Podzimní koncert roku 2000. Ta první inscenace se zmocnila po svém jednoho z tehdejších nejslušnějších textů a překročila hranice iluzivního realismu, či chcete-li jinak: Stvořila moderní divadlo jehož antiiluzivnost rostla z reálné věrohodnosti hereckých výkonů. Ta druhá pak se upnula už jenom k této herecké rovině, ale opět v přesné a zřetelné scénické koncepci vycházející z úpravy textu provedla psychologické motivace překvapivými střihy; příběh dvou penzistů a jedné penzistky vyprávěla v mnoha rovinách a v mnoha pohledech. Ovace ve stoje, jež tato inscenace na JH sklídila, patřila také tomu sice jakoby skrytému, ale tak průkaznému a citelnému režijnímu uchopení Saši Gregara. Patřily mu jistě také jako herci – neboť Saša je výborný herec. Což dokazuje i jeho „herecký vstup“ do inscenací Klicperova divadla. Ale pro mne je především režisér. Protože slušných, dobrých a výtečných herců má české amatérské divadlo dost. Ale režisérů na Sašově úrovni se mu vždycky nedostává. A přitom platí: že dějiny amatérských souborů jsou dějinami režisérů. Kam přijde dobrý režisér, začne se něco dít, což Saša svým putováním po souborech už dokázal několikrát. Včetně toho, že se jeho inscenace Svatební košile – tuším, že s Jeslíčkama – ocitla i na Loutkářské Chrudimi.

Pro mne je prostě především, hlavně, prvotně PAN REŽISÉR!

Ať nám dlouho vydrží: To přeji sobě, východočeskému i celému českému amatérskému divadlu. A hlavně jemu!

Upřímně a srdečně Jan Císař

P.S.

Ta Cena ministerstva kultury, již Saša dostal letos na JH, ocenila jistě tuto kvalitu jeho tvůrčí a tvořivé divadelní amatérské činnosti, ale i její kvantitu, jež se za těch 60 let zrodila a neméně tak všchnu aktivitu, již Saša vyvíjí i na půdě organizační - zdatně, koncepčně, s přehledem. Koneckonců i tento časopis má v něm svého „chefredactura“. O předsedování VSVD nemluvě!

D I V A D E L N Í

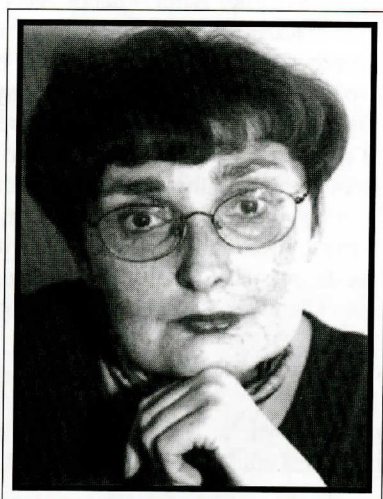
Matěj
JEFRNA
* 16. 12. 1963

Patří k lektorům, které mládež miluje za jeho elán a schopnost prožívat s ní vše, co podněcuje fantazii a spontaneitu, vedoucí pod jeho vlídným pedagogickým laděním k uvědomělé tvořivosti. Svou otevřeností navozuje bezpečné zázemí pro komunitu se společně

zvoleným cílem. Hranice mezi civilními zážitky, hrou a postupným směřováním k divadelnímu projevu je s Matějem velmi křehká, což vytváří přirozený prostor pro cvičení empatie a nacházení tvůrčí pokory. Nenechá se deformovat nadbytečnými civilizačními vlivy a tento fakt se mu stává výchozím momentem i podporou v práci, kterou má rád. Využívá hudby a hudebnosti jako přirozených komponentů v lidském soužití i v divadle. S humorem zachází jako se skutečným kořením života a vyplácí se mu to. Nevyzrává pouze léty jako víno, ale též svou střídmostí, štedrostí a láskou k lidem. Bezelstnost, která z něj vyzařuje, mu zaručuje nesmazatelný pel mládí a přízeň duší jemu blízkých. Gratuluji, je k čemu.

Karla Dörrová

SMUTNÉ ZPRÁVY



Jana Sochorová
8. 8. 1953 - 22. 7. 2003

Když jsem se dozvěděla, že Jana odešla, bylo mi hrozně smutno. Přestože jsme věděli, že je moc nemocná, člověk stále doufá v zázrak. Všichni, kdo jsme ji znali, ztratili jsme kamaráda, blízkého a otevřeného člověka, citlivého a pozitivního. Potkávali jsme se v divadle, na koncertech, na výstavách, kde se něco dělo... I dnes při každé podobné příležitosti ji vyhlížím...

Loutkářskou přehlídku v Jesličkách nikdy nevynechala, konečně, lásku k loutkovému divadlu si nesla z dětství, když s tatínkem Honzou Mertou pracovala v souboru Žížala. A zahrála si i v často vzpomínané inscenaci Neposedný dům.

Jana byla profesorkou češtiny a němčiny na Biskupském gymnáziu v Hradci Králové. Počátkem 80. let absolvovala Lidovou konzervatoř dramatické výchovy při KKS v Hradci Králové a metodika dramatické výchovy ji zaujala natolik, že její principy se staly základem její osobité a tvořivé práce se studenty. I loutkové divadlo používala v rámci školní výuky a své přípravy do školy si ilustrovala. Občas se stávala organizátorkou, režisérkou i výtvarnicí celoškolních oslav.

Jana odešla ve věku, kdy mohla významně zúročovat své pedagogické i životní zkušenosti, tolik divadlem i uměním ovlivňované. Bohužel, zázraky se nedějí. A všem nám chybí...

Nad'a Gregarová

*Jana Sochorová viděla všechny naše hry
a jsme jí vděční, že nikdy nemlčela.
Dovedla lehce a přesně reflektovat to,
co viděla. Zmužile pravdivě a přesto tak,
že v nás nikdy nezanechala hořkost.
Až teď. Toto je Jani poslední sbohem.*

Blanka Šefrnová

*Mám to štěstí pracovat v Divadle Jesličky
s mnoha studenty, kteří na gymnáziu
„prošli rukama“ Jany Sochorové.
Osobnosti těchto studentů jsou prozářeny
jejím blahodárným vlivem. Mám to štěstí,
že mně a mému synkovi Kubovi Jana darovala
nádhernou a rozsáhlou horolezeckou knihovnu.
Bylo snadné plánovat nad ní výpravy do exotických
pohoří. Do třetice mám to paradoxní štěstí,
že Janin pískovcový pomníček sousedí
s žulovým pomníčkem mého Kuby pod
nádhernými korunami borovic na malšovickém
Lesním hřbitově. Jsem si, milá Jano, skoro jist,
že Kubovi na dobrou noc vyprávíš
ty nejkrásnější pohádky.*

Díky - Tvůj Pepa Tejkl

Jaroslav PRŮŠA

17. 9. 1947 - 2. 7. 2003

*Cikánský baron, Polská krev,
V studni - opera, operety a spousta koncertů
s orchestrálním sdružením Region, pěveckým
sborem Gaudeamus a mnoha a mnoha
dalšími umělci amatérskými i profesionálními.
To vše byly aktivity nesmírně nadaného,
kreativního a poctivého amatérského hudebníka
Jaroslava Průši ze Světlé nad Sázavou.
Byl duší všeho kvalitního uměleckého dění
ve městě. Byl schopen i organizačně nabízet
a předávat výsledky jím vedeného kolektivu
v mnoha místech celé naší republiky
nadšeným divákům. Byl především schopen
svým zápallem pro věc nabídnout všem svým
spolupracovníkům náročné umělecké úkoly
a tím jim poskytnout příležitost sáhnout si
"až na dno" svých schopností a odvádět
přesvědčivé a kvalitní umělecké výkony.
Nebál se kontaktů s renomovanými
profesionálními umělci, nebál se pracovat
s amatéry i nezkušenými začátečníky.
Pod jeho vedením vyrostli někteří amatérští
zpěváci a hudebníci k možnostem práce
profesionální.*



*Měla jsem tu čest být jeho spolupracovnící
v divácké i odborně uznávaných inscenacích.
Zažila jsem s ním a celým kolektivem
mnoho náročné práce, ale i mnoho
naprosto upřímného potěšení ze zdaru
každého díla. Nejen já, ale i celý kolektiv
našeho havlíčkovobrodského divadelního
souboru jsme zažili s přítelem Jardou
také spoustu radostné práce v dřívějších
dobách, kdy s námi spolupracoval
při našich inscenacích - živá hudba
při představeních v jeho podání
byla vždycky nesmírně přínosná.
A plánovali jsme společně další
spolupráci do budoucna.*

*Mnozí z Vás, kteří budete číst tyto řádky,
si jistě vzpomenete na hezké zážitky
z vystoupení celého kolektivu pod jeho
vedením například z Červeného Kostelce
nebo na velice úspěšná vystoupení
na Jiráskově Hronově. Je mi nesmírně líto,
že umělecké i lidské bytí Jaroslava Průši
skončilo tak náhle. Tak nečekaně.
Tak nepředvídatelně. V době,
kdy vlastně dosáhl k možnostem
svého uměleckého uplatnění
a v době dalších krásných uměleckých
plánů do budoucna. Opustil nás všechny
v červenci letošního roku.
A nám všem nezbyvá nic jiného,
než věřit, že ho andělé přijali do svého
nebeského kůru, kde bude až do skonání
věků se svou milovanou hudbou.
Za všechny, kteří Jardu měli rádi
- Lída Honzová*

120 LET OD ZALOŽENÍ DIVADELNÍHO SOUBORU HEŘMAN 155 LET OD ZAHÁJENÍ DIVADELNÍ ČINNOSTI V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

V roce 1848 založil první ochotnický divadelní spolek v našem městě dr. Vojtěch Buchar, majitel léčebného ústavu na náměstí. Prvními sehranými představeními byly: Slepý mládenec, Marie, matka pluku a Hrabě Beňovský.

Zhoubný systém rakouské vlády však tuto činnost po čase udusil. Až v roce 1860 opět dr. Buchar činnost divadelníků obnovil. První představení 9. září 1860 s hrou Jeden z nás se musí ženit vyvolalo velké nadšení, takže se počet ochotníků velmi rychle zvyšoval. Až do r. 1862 hrálo se divadlo u Bílého beránka. Odtud se divadelníci přestěhovali na dva roky do Pivničkova hostince, ale v r. 1864 se vrátili na původní místo k Bílému beránku.

Kulisy představující heřmanoměstecké náměstí maloval malíř Keller. Hlavními osobami při činnosti spolku byli A. Ferdinand a režisér Paclt. Po jejich odchodu do Pardubic byl vedením divadla pověřen J. Plavec. Jednou z nejvýznamnějších akcí byla účast zástupců spolku při kladení základního kamene k Národnímu divadlu v Praze. 16. května se této slavnosti účastnilo pět členů spolku vedených J. Plavcem. Této slavnosti se účastnilo i 16 členů PS Vlastislav i se svým praporem.

V únoru 1869 obdržel spolek schválené stanovy, název Klicpera a prapor. Spolek se však záhy rozpadl a jeho členové se stali v r. 1883 základem nového ochotnického sdružení Heřman působícího dodnes.

V letech před 1. světovou válkou hrál současně s Heřmanem div. spolek Svornost, Hálek, Spolek paní a dívky a různé spolky studentské. Všechny tyto spolky se podílely i na provedení většiny Smetanových oper, které s nimi ve 30. letech nacvičil a provedl dr. J. Plavec. Před 2. sv. válkou hrály divadlo ještě i další spolky Pokorný, Sokol, Orel, které pracovaly v sokolovně, U Pivniček, v Edenu a v hostinci Lázně u Stejskalů. Navštěvovaly se svými představeními i okolní obce.

Herci a režiséři za předsednictví Josefa Johna J. Plavec, Alois Všečka, Stanislav Chvojka, Jindřich John, R. Starý, E. Kopecký, V. Schmit, E. Hemerka, J. Nekvinda, L. Koldinský, E. Nováková, Š. Holečková atd. se zasloužili o vynikající inscenace jako např. Pražský žid, Bobří kožich, Lucerna, Fidlovačka, Paní Marjanka a také mnoho operet. V těchto hrách vystupovali i hosté manželé Josef a Vlasta Godekovi z Prahy. Po dlouhá léta si udržovala oblibu i dvojice místních komiků Josef John st. a František Pacal.

V této době se začíná tvořit i tradice dětských her, které režírovaly učitelky A. Bezdičková, M. Chaloupková a E. Nováková.

Druhá světová válka krutě zasáhla i do kulturního dění. Některé již nacvičené hry nebyly povoleny. Přesto se režisérům St. Chvojkovi a Smolkovi ve výpravě E. Řeháka podařilo sehrát Paní Marjanku a Na Valdštejnské rychtě od L. Stroupežnického. V r. 1943 po odehrání Vdavek Nanynky Kulichové se spolek pro zatýkání svých členů odmlčel.

Až v květnu 1945 se Heřman schází k nové práci. Pod vedením režisérů J. Nekvindy, St. Chvojky, J. Červinky, E. Novákové a M. Železného byla sehraána představení: Gazdina roba, Velbloud uchem jehly, Polibek královský a další.

V padesátých letech se činnost utěšeně rozvíjí. Práci velmi dobré úrovně odvádí režisér J. Nekvinda a soubor Heřman se dostává do povědomí nejen okresu, ale i kraje. V úspěšných inscenacích Naši furianti, Moudrý zlatník, Společný byt a spolu s hudbou vedenou B. Stejskalem v operetách Podskalák a Poslední drožkář dosáhl velké oblíbenosti, a to nejen u občanů města.

J. Růžovský, F. Kučera ze starší generace, Ela Klavová, Marie Nykodýmová, J. Franc, Vl. Fidrová, J. Kabele a ostatní herci udržovali divadelní život až do roku 1964, který přinesl do činnosti souboru veliké změny.

Nové směry, nové formy práce v inscenování her prosazované novými, mladými členy souboru vykonávají své. Vliv na práci divadelníků má i televize. Tři roky nečinnosti souboru byly zaviněny právě těmito vlivy.

V té době vzniká v Heřmanově Městci Jednotný klub pracujících pod vedením ZV ROH, v němž jsou sdruženy divadelní, pěvecké a hudební soubory, jejichž činnost je jím financována. Divadelní soubor v té době pracuje jen jako recitační klub.

V roce 1967 je do čela div. souboru Heřman zvolena Zuzana Nasková a v Heřmanu nastala nadvláda žen. Jsou to však léta úspěchů, hezkých úspěchů, jimž předcházela velká práce.

Divadelní soubor v okresních soutěžích za divadelní hry získal první místo v r. 1967, 1970, 1971, 1972, 1976 a 1980. Velmi dobré umístění bývalo i v krajských kolech. V Heřm. Městci se konaly i soutěže v přednesu divadelních monologů o Pohárek SČDO, kterého se zúčastňovali nejen členové Heřmana, ale i zástupci divadelních souborů z Pardubic, Luže, Hlinska, Vysokého nad Jizerou a mnoha dalších měst.

Soubor spolu s dechovým orchestrem JKP vedeným B. Stejskalem nacvičuje i operety od Hašlera a Valdaufa. Zakládá se i recitační klub a kroužek mladých Heřmánek. Vždy v čele a na prvním místě po boku neúnavné Zuzany Naskové pracují M. Baxová, herečka a režisérka, J. Koukalová, herečka a scénografka, Vlasta Fidrová, herečka a organizační pracovnice, J. Urválková, herečka a recitátorka. K nim se přidali i starší členové Karel Havlík, Josef Černovský st.,

Lad. Dryják, Josef Franc. Ti všichni spojili svoje síly, aby v r. 1983 oslavili sté výročí Heřmana. Za vydatné pomoci muzikantů a zpěváků nacvičili operetu Fidlavačka a uspořádali divadelní ples. Na staré radnici byla otevřena výstava dokumentující 135 let ochotnického divadla v Heřmanově Městci a 100 let činnosti DS Heřman.

V 80. a 90. letech se zdá, že činnost Heřmana polevuje, hraje velké divadlo jen jednou za rok, ale opak je pravdou. Těžiště práce souboru se přesouvá k divadlu krátkých jevištních forem. Pořádají se akce na staré radnici a organizují pravidelné kulturní středy v DD v zámku. I v této době zajišťují soubory divadelního odboru, rozšířené o recitační kroužek Heřmaňáček vedený Josefem a Jitkou Řezáčovými, do širokého okolí se svými hrami (Jičín, Letohrad). Velmi úspěšná práce byla korunována účastí souboru na divadelním festivalu Jiráskův Hronov v roce 1989, na kterém se představili s pohádkou Jana Wericha Fimfárum v úpravě a režii M. Dziedzinského a P. Vindušky. Po úspěchu Fimfára soubor určitou dobu zápasil s nedostatkem členů, ale později přišli odchovanci dětského souboru Heřmaňáček, kteří chtěli hrát divadlo. Po odchodu P. Vindušky tedy mohla paní Nasková počítat, kromě manželů Řezáčových a Michala Dziedzinského, také s několika mladými herci, kteří při práci na Dostalových Výtečnicích vytvořili skvělý kolektiv. Později nastudovali ještě komedii I. A. Krylova Trumf a pohádku Jana Wericha Tři sestry a jeden prsten. V této době v roce 1993 - byla uspořádána výstava o činnosti divadelního souboru ke 110. výročí DS Heřman.

Úspěšně se rozvíjející činnost však byla náhle přerušena 2. 11. 1995 nečekanou smrtí Zuzany Naskové. V osobě Zuzany Naskové odešla nejen skvělá herečka a režisérka, ale také opora celé divadelní činnosti v Heřmanově Městci. Soubor se však rozhodl pod vedením M. Dziedzinského a J. Řezáče pokračovat v činnosti dál a uskutečnit některé její plány.

Již na jaře roku 1996 měla premiéru pohádková hra Vodník Mařenka a o rok později v červnu 1997 úprava divadelní hry Větr ve větvích sasafrasů (René de Obaldia). V únoru 1998 předvedl soubor na přání Svazu českých turistů při zimním táboření na hradě Lichnici vlastní úpravu pověsti o lichnické paní Miladě. V březnu 1998 se zúčastnil dvou divadelních přehlídek (Divadelní Úpice 98 a Červený Kostelec 98) s inscenací Větr ve větvích sasafrasů.

23. 4. 1999 byla uskutečněna premiéra vlastní dramatisace čtyř povídek anglického humoristy Sakiho Léčba neklidem. Povídky, zdramatizované J. Řezáčem, v nastudování M. Dziedzinského a J. Řezáče, byly několikrát úspěšně reprizovány (Chrudim, Jičín, Klešice, Červený Kostelec).

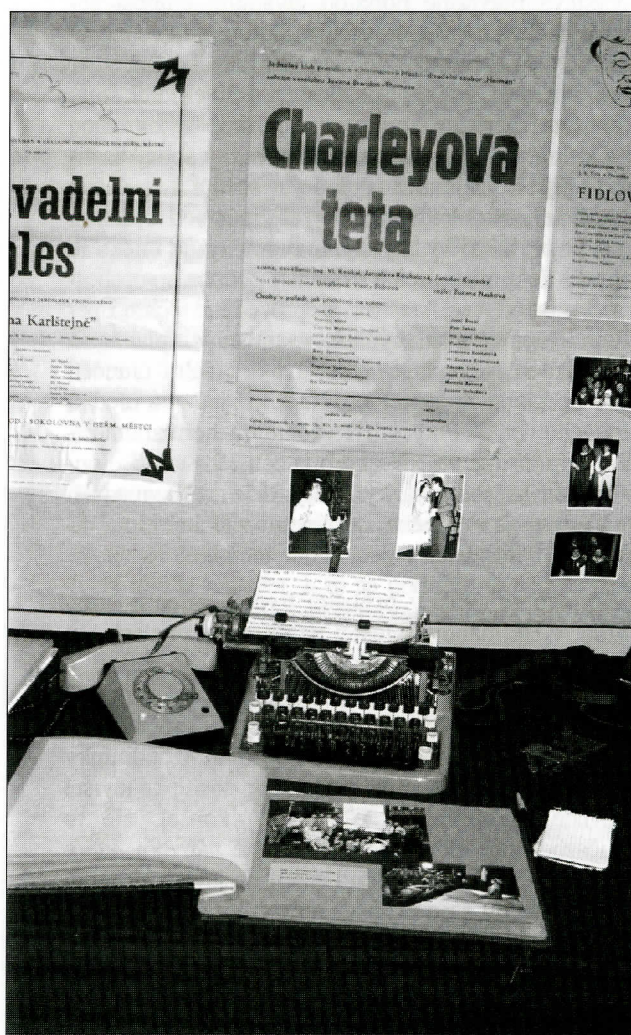
Vyvrcholením činnosti současného souboru je úprava divadelní hry Jevgenije Švarce Drak (2001), s kterou soubor v roce 2002 úspěšně reprezentoval naše město na divadelní přehlídce v Červeném Kostelci, odkud si jeho členové odvezli několik ocenění.

V letošním roce nás čekají oslavy dvou významných výročí 120. výročí založení DS Heřman a 155. výročí divadelní činnosti v Heřmanově Městci. V rámci těchto oslav předpokládáme uspořádání výstavy o historii ochotnického divadla v Heřmanově Městci a několika divadelních představení. Pro zachování kulturního dědictví předpokládáme zvýšenou aktivitu směrem ke školní mládeži ať už návštěvou výstavy či divadelních představení.

Doufáme, že se nám podaří všechny naše plány uskutečnit a že oslavy těchto výročí budou mít dosah minimálně regionální v mikroregionu Heřmanoměstce.

Jitka Řezáčová

VÝSTAVA DIVADELNÍ ČINNOSTI V HEŘMANOVĚ MĚSTCI



Dokonce dvojí výročí slaví tento podzim jeden z neaktivnějších souborů našeho regionu - soubor Heřman z Heřmanova Městce. Součástí oslav 155 let trvání ochotnické divadelní činnosti ve městě a 120ti-

leté tradice samotného souboru Heřman je i výstava, kterou při této příležitosti uspořádala tamní Osvětová beseda. Využili jsme pozvání souboru zhlédnout tuto výstavu a nelitovali jsme. Spolu s Honzou Mertou a Nad'ou Gregarovou jsme ji navštívili 16. října. Je mimo jiné pozoruhodná množstvím exponátů, z nichž některé jsou vskutku unikátní. Tím, že heřmanoměstští ochotníci uskutečnili podobné výstavy již ke 100. a 110. výročí, využili manželé Řezáčovi a jejich spolupracovníci z divadelního souboru již nabyté zkušenosti a měli na co navazovat. Z bohatého archivu tak vybrali to nejzajímavější. Kromě plakátů uskutečněných premiér a množství v pravdě historických fotografií je zde možno si přečíst různé spolkové dokumenty většinou prvorepublikové, jako zápisy z výborových schůzí souboru, obsáhlou tištěnou členskou přihlášku, ale i osobní korespondenci svědčící o odpovědném a svědomitém vztahu členů ke spolkovému dění.

Výstava potvrzuje bohatou divadelní činnost zejména v období mezi světovými válkami, kdy ve městě působila celá řada divadelních spolků – např. div. spolek Svornost, Hálek, Spolek paní a dívek, Pokorný, Sokol. Orel a různé spolky studentské. Významnou roli v kulturním dění města měl i pěvecký sbor Vlastislav. O jejich vzájemné spolupráci svědčí i společné nastudování několika Smetanových oper pod vedením dr. J. Plavce. Mezi vystavenými exponáty je i několik fotografií dokumentujících existenci početného orchestru a členů souborů, kteří se na provedení těchto oper podíleli. Ze jmen uvedených na vystavených plakátech i fotografiích lze vyčíst, že se na divadelní činnosti spolku podíleli celé generace. Např. již jeden z předků zmíněného dr. J. Plavce byl vedoucím heřmanoměstského divadla již v šedesátých letech 19. století. Součástí výstavy jsou ukázky kostýmů z realizovaných her. Výstava je doplněna i trofeji získanými na divadelních přehlídkách v posledních letech.

Zatímco se však v průběhu trvání souboru hrálo divadlo v Heřmanově Městci na několika místech – u Bílého beránka, v Pivničkově hostinci, v Edenu a v hostinci „Lázně u Stejskalů a v místní sokolovně – během posledních let se situace natolik změnila, že soubor nemá v současné době optimální podmínky pro zkoušení, neboť jediné pro soubor dostupné jeviště je jeviště sokolovny, kde soubor zkoušel, ale to v současné době slouží coby skladiště nábytku, který musí členové souboru, pokud chtějí na jevišti zkoušet, nejdříve vyklidit a po zkoušce opět vrátit zpět. A tak je soubor odkázán na provizorní prostor ve staré radnici. I když má soubor velmi dobré vztahy s městským úřadem, nepodařilo se mu ani v této spolupráci vhodné prostory pro zkoušení zatím sehnat.

Přejme proto souboru, aby ve spolupráci s městem se podařilo opět získat přiměřené podmínky pro svou činnost, a aby v těch příštích 120 letech dosáhl podobných tvůrčích úspěchů jako tomu bylo v jeho bohaté historii.

Mgr. Břetislav Lelek

OSLAVY VÝROČÍ AMATÉRSKÉHO DIVADLA VE VAMBERKU JDOU DO FINÁLE

Koncem letošního roku vyvrcholí dlouho připravované oslavy 200 let činnosti ochotníků ve Vamberku. Přípravám se amatérští herci věnují už více než rok.

Prvním konkrétním počinem bylo nastudování pohádky Nepovedený čert, uváděné od června. V režii Pavly Nekvindové v ní našli uplatnění nejmladší i nejstarší členové spolku. Do této doby tleskalo vítězství dobra nad zlem několik set dětí i dospělých, protože měla již jedenáct repríz. Čekají ji další, derniéra by měla být až 23. listopadu v rámci Týnišťského divadelního podzimu. Zdá se však, že pro velký zájem bude tato pohádka hrána i v příštím roce.

Připravovány jsou i další akce. Po mnoha jednáních se podařilo zajistit hostování profesionálního divadelního souboru v čele s Pavlem Zedníčkem, který vystoupí 19. listopadu ve vamberecké Sokolovně. Své amatérské kolegy pozdraví profesionálové uvedením rozverné komedie Jako jedna rodina v režii Milana Lasici.

Velké nasazení si žádá od všech organizátorů příprava výstavy, která má svými exponáty dokumentovat práci amatérských divadelníků ve Vamberku. Bude instalována ve výstavních prostorách prvního poschodí Sokolovny. Vernisáž pro pozvané hosty z okolních ochotnických souborů a pro sponzory je plánována na nedělní dopoledne 30. listopadu. Veřejnosti bude výstava přístupná v odpoledních hodinách od 1. do 26. prosince a zájemci na ní uvidí mnoho zajímavých exponátů včetně fotografií z devadesátých let 19. století, kde jsou poprvé zachyceni obrazem členové tehdejšího ochotnického divadelního spolku Zdobničan. Vystaveny budou i četné ceny a diplomy, které dokumentují kvalitu práce vambereckých ochotníků.

Opravdovým vyvrcholením oslav bude uvedení scénického pásma z inscenací vambereckého divadelního souboru za minulé léta. Výběr se soustředil na ty nejúspěšnější, kterými byly samozřejmě operety. Ale nebude chybět ani ukázka z Jiráskovy Lucerny, Klicperovy veselohry Každý něco pro vlast nebo Nestroyova singšpílu Zlý duch Lumpácivagabundus. Zazní i melodie z muzikálů, které pro svoji náročnost ochotníky ve Vamberku celé uvedeny být nemohly, jakými jsou například Světla ramp a Hallo Dolly. Velice zajímavé bude to, jak se svých úloh zhostí někteří členové Zdobničana, kteří se k nim vrátí třeba po pětadvaceti letech.

Premiéra bude, jak je ve Vamberku zvykem, 26. prosince. Na jevišti vamberecké Sokolovny v režii Vlastimila Procházky a Jany Albrechtové vystoupí více než 40 účinkujících. Nejsou to jen členové spolku

Zdobničan, pěvecká čísla programu budou doprovázena známým Lázeňským orchestrem, jehož šéf Antonín Urban s vystupujícími nastuduje jejich provedení. Pozvání k vystoupení přijali i další hosté. Mezi nimi vyniká vamberecký rodák Richard Samek, který vystudoval operní zpěv na JAMU a je členem profesionálního operního souboru v Brně. Jednotlivé výstupy budou uvádět dlouholetí členové souboru Renata Vašítková a Karel Uhlíř.

Zkoušky na tuto velkou show již úspěšně probíhají a začíná vznikat opravdu velice výpravná a zábavná podívaná. Dramaturgicky je celý program velmi dobře postaven, jednotlivé výstupy gradují až ke strhujícímu finále. Všem zájemcům o dobrou zábavu můžeme jenom doporučit, aby si včas zajistili vstupenky.

Oslavami kulatého výročí činnost vambereckých ochotníků zdaleka nekončí. Již nyní je plánována na jaro příštího roku nová pohádka pro děti a na podzim začnou zkoušky na inscenaci, která bude mít premiéru v roce 2004, tradičně 26. prosince. Členové souboru děkují všem, kteří je v jejich činnosti podporují – zaměstnancům Městského klubu Sokolovna, Městskému úřadu ve Vamberku, který jim umožnil užívání nové spolkové místnosti i všem příznivcům, kteří svými sponzorskými dary umožňují práci ochotnického spolku Zdobničan.

Karel Uhlíř

DVACET PĚT LET OD ZALOŽENÍ SI PŘIPOMÍNÁ LOUTKÁŘSKÝ SOUBOR "NA ŽIDLI" TURNOV

U kolébky našeho souboru stál v roce 1978 Jaroslav Ipser. Byl i prvním vedoucím a v jeho režii vznikla i první inscenace Princezna Mušlička. Scéna této pohádky dala i jméno souboru. Hrál se na vyřezávaných "zámeckých" židlích z depozitáře turnovského divadla. Po roce se vedení souboru ujala Jana Hrazdírová, kterou vystřídal Petr Záruba (1990).

Jak čas plynul, změnil soubor osmkrát místo svého působení na území celého Turnova. V současné době máme zkušebnu a zázemí v prostorách Střediska volného času dětí a mládeže v Husově ulici. V souboru pracuje 12 dospělých a 12 dětí. V prosinci loňského roku jsme založili samostatné občanské sdružení. Hrajeme pohádky pro děti od tří do sedmi let. V našem repertoáru se jich vystřídaly desítky. Největší úspěch jsme měli např. s Perníkovou chaloupkou, Červenou Karkulkou, Třemi prasátky a vlkem. Největší úspěch měl loni Hadrfous, v podání dětí, na 52. Loutkářské Chrudimi.

Pro veřejnost připravujeme od roku 1996 cyklus **Nedělních pohádek** v období říjen - duben. Vždy 1x v měsíci přicházejí diváci na pohádku našeho souboru, nebo na představení hostů.

Loutkáři dětem na zámku Hrubý Rohozec, tak se jmenuje prázdninová akce, kterou pořádáme každoročně od roku 1998. Po čtyři letní neděle ožívají renesanční prostory zámku třikrát za den našimi pohádkami.

Samostatnou kapitolou je loutkářská přehlídka **Turnovský drahokam**. Ta se zrodila jako nesoutěžní setkání loutkářů v roce 1983. Následovalo pět ročníků. Po téměř devítileté přestávce jsme se v r. 1996 rozhodli na tradici navázat, a to se podařilo. Každým rokem se snažíme něco vylepšit. Vznikla Putovní cena dětského diváka Turnovský drahokam, dětská soutěž o loutku Kašpárka a posléze, se vznikem nových krajů, se podařilo TD povýšit na regionální postupovou přehlídku pro Liberecký kraj a Český ráj s postupem na Loutkářskou Chrudim.

Letošní oslavy 25. výročí založení LS Na Židli připomínala divákům putovní výstava průřezu čtvrtstoletí naší činnosti. V březnu v městském divadle, o prázdninách na zámku Hrubý Rohozec a 27. září na Dlaskově statku v Dolánkách u Turnova, kde oslavy vyvrcholily Loutkářskou poutí a Svatováclavským posvícením. Spolupořadatelem bylo Turnovské muzeum Českého ráje.

Slavnostního zahájení se ujala předsedkyně kulturní komise MěÚ Turnov Eva Kordová, která si na jevišti pozvala zakládajícího i současného vedoucího souboru Jardu Ipsera a Petra Zárubu. Ti po krátkém rozhovoru sfoukli společnými silami všech dvacet pět svíček na dortu. A hned poté zahájili program pouti turnovští Čmukaři Dračími pohádkami. Následovalo je

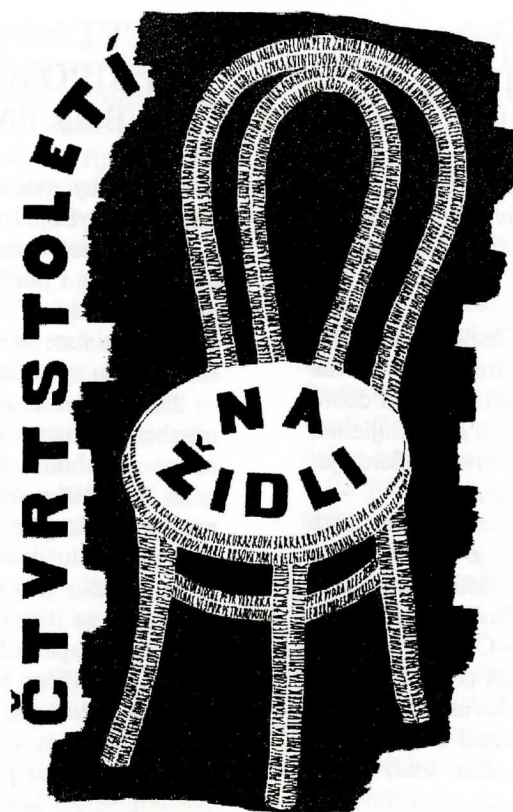
Divadelní spolek Zdobničan Vamberk pořádá v prosinci 2003 výstavu



**200 let
ochotnického
divadla
ve
Vamberku**

**Uvernísá se uskuteční
v neděli 30. listopadu 2003
v 10 hodin dopoledne
ve výstavní síni
Městského klubu Sokolovna**

**Na výstavě bude zároveň zahájen prodej
publikace o historii ochotnického divadla
ve Vamberku**



divadlo Na cestě z Liberce s pohádkou Jak šel Honza do světa. Po obědě nastoupili na scénu jaroměřští BOŇI s pohádkou Princezna Darla. Taký trochu o kůzlátkách se jmenovalo představení souboru Vozichet z Jablonce nad Nisou a ti předali jeviště mladým hercům ze Spojáček Liberec a představeníčku Dva kamarádi. Po procházce Pustým lesem, na kterou nás pozvalo divadlo POLI z Hradce Králové, divadelní štafetu převzal soubor Tak co?! z Chlumce nad Cidlinou. Ti nám zahráli Lakomou Borku a Cirkus nad Cidlinou. Posledním gratulantem byl Kašpárek, co léčil draka libereckého Spojáčku.

V doprovodném programu, pod dohledem členů našeho souboru, si mohli malí i velcí diváci vyrobit hadrové strašidlo, papírovou růži nebo bramborovou loutku.

Dobrou sobotní náladu přineslo nejen sluníčko, krásná vystoupení loutkářů, ale i jarmareční a kramářské písničky v podání skupiny Pouličníci z Tábora.

Po zakončení oficiálního programu jsme se přesunuli do Turnova do budovy Střediska volného času dětí a mládeže, kde sídlí náš soubor. Zde bylo připraveno inspirativní představení Pták Žal v podání souboru Kordula z Liberce. A pak už jsme se přesunuli do blízké restaurace, kde pro účinkující a hosty bylo připraveno přátelské posezení, které zakončili gratulace k našemu výročí, za které ještě jednou všem moc děkujeme.

Neveselili se jen loutkáři, veselili se i náhodní příchozí ...

Když jsem přemýšlel, co napsat oslavách dvacátého pátého výročí založení turnovského Loutkářského souboru "Na židli", došlo mi, že v posledních letech navštěvuji a následně píši jen o samých povedených akcích. Ať se to někomu líbí nebo ne, tahle byla taky. Počasí - skvělé, prostředí Dlaskova statku - skvělé, publikum, které přivázel vláček, nebo přijíždělo auty, popřípadě přišlo po svých - skvělé. Dárků v podobě představení dost a dost. Program plynul od desáté hodiny dopolední až do sedmnácté hodiny odpolední prakticky nepřetržitě. Technické pauzy vyplňovaly jarmareční písně v podání Pouličníků z Tábora. Hráli zde Čmukaři Turnov, divadlo Na cestě Liberec, BOŇI Jaroměř, Vozichet Jablonec n.N., Spojáček Liberec - děti, POLI Hradec Králové, Tak co? Chlumec n. Cidl. a Spojáček Liberec - dospělí. Teklo zde proudem šampaňo, bylo veselo. Ale neveselili se jen loutkáři, veselili se i náhodní příchozí, kteří ani netušili, že se něco oslavuje. Prostě nebyla to jedna z těch uzavřených akcí, kdy si hrajeme navzájem. Nevím přesně, kdo to takhle vymyslel, ale Petře Zárubo, díky za to, že jsem se toho mohl zúčastnit a prožít krásný den. Přejí Loutkářskému souboru Na židli hodně elánu, hodně spokojených diváků a vůbec: AŤ SE DAŘÍ!

S pozdravem LS Na židli a Petr Záruba.

Váš Jirka Polehňa

H R O M A D A

PELMEL (MÍŠMAŠ)

II. DÍL MÍSTOPISU ČESKÉHO AMATÉRSKÉHO DIVADLA

**Kdo se začte,
objeví nečekané věci.**

Český rozhlas 2 již řadu let vysílá v přímém přenosu oblíbený pořad Tomáše Slámy TOBOGAN. 20. 9. 03 byl mimo jiné věnován i křtu II. dílu Místopisu českého amatérského divadla.

Dostal jsem od paní dr. Šrámkové pozvánku k účasti na této události s tím, že si mohu osobně vyzvednout výtisk této knihy. Dostavil jsem se včas a se zájmem jsem sledoval průběh natáčení. Většinu času věnoval pan Sláma pohledu na Dostavník a jeho písničky. V závěrečné čtvrthodince se obrátil na paní Hanu Maciuchovou a pana Pavelku z Národního divadla, aby vzpomínali na své herecké začátky. Paní Maciuchová roztomile vzpomínala na svou první roli děvečky, která vítá kněžnu v Lucerně; neboť její rodiče byli významnými ochotníky a dcerku hned zapřáhli do práce. Někteří si vzpomenu na olomouckou inscenaci Toma Soyera, v níž zářila Hana Maciuchová jako Becky, uvedenou na Jiráskově Hronovu v 60. letech. Na závěr pronesli něco jako zdravici pan profesor Krejčí, paní dr. Šrámková, Jiří Valenta a to už se blížil konec pořadu a kniha tím byla „pohřbena“. Závěrečný raut v přílehlé kavárně měl akci ukončit. Leč neúnavný Jiří Valenta využil přítomnosti mnoha sběratelů, aby vyhlásil další budování databáze s názvem ochotnické osobnosti. Jistě záslužná myšlenka.

Jestliže však Místopis obsahuje 6314 míst a nespočet souborů v dlouhém časovém intervalu, vznikne obrovské množství údajů. Protože si Ipos představuje, že vznikne počítačová databáze, bude možné v budoucnu z této databáze čerpat. Koho považovat za osobnost ochotnického divadla, to už záleží na pisateli. Takže pokud, vážení čtenáři, budete mít potřebu vzpomínat na významné herce, režiséry, výtvarníky, funkcionáře a organizátory, mailujte na www.valenta@ipos-mk.cz.

Seznam spolupracovníků, (jichž je na 140) je součástí knihy. Pro region HK a Pce= Havlíčkův Brod Lída Honzová, vynikající ochotnice, herečka, režisérka, organizátorka a František Štíbor; Chrudim + Aleš Němeček, mimořádná postava ochotnického života v kraji. Vynikající výtvarník, organizátor z do posledních dnů života - a Vlasta Kyselová; Náchod Ladislav Hladký a Miroslav Houštěk, známý herec, režisér hronovského souboru; Pardubice Martina Hloušková; Rychnov nad Kněžnou Jana Albrechtová - dáma vynikajících morálních kvalit, výborná učitelka, nadšená ochotnice, obětavá funkcionářka a porotkyně; Svitavy Jiří Kareš a Petr Mohr, Trutnov Martin Kalina; Ústí nad Orlicí Rudolf Kamínek, Jaroslav Kepřta a Jaromír Šlemr; Semily - Václav Votoček.

Vzhledem k tomu, že Místopis obsahuje 6314 hesel = osad, vesnic a městeček, kde se hrálo divadlo, jde o neuvěřitelné množství souborů a lidí. Sám si nedovedu odhadnout. Jen v dnešním okrese (vlastně už zrušeném) Hradec Králové jsem já sehnal údaje o 311 souborech. O některém místě víme jen, že tam hráli - zachoval se plakát, zpráva v tisku, v pamě-

tech atd., jindy stačily ochotnické kroniky. Některé jsou psány neuvěřitelně krásně, nádherným písmem s dokonalou úpravou - Příkladem může být hradecký soubor Klicpera. Po dlouhá léta vykonával funkci profesionálního divadla ... a má vynikající archiv. Zaznamenány jsou soubory podle tehdejšího místa působení - takže kupř. k obci NECHANICE jsou též záznamy z dnes mnohdy neexistujících obcí Komárov, Lubno, Nerošov, Popovice, Sobětuš, Staré Nechanice, Suchá, Tůně.

Dle mého názoru jde o mimořádný doklad vzniku, rozkvětu i úpadku občanské společnosti. Spolky byly výrazem samostatnosti, pýchy i hrlosti. Naši předkové moc dobře pochopili, že od vrchnosti toho moc čekat nemohou, a co si neudělají, nebudou mít.

Však také hráli pro spoustu veřejných potřeb: pro matici školskou, pro nadaci chudých dětí ve škole, pro postavení sochy, pro koupi bubny pro kapelu, pro koupi stříkačky, ale i pro postavení divadla, z nichž mnohé budovy slouží dodnes i modernímu provozu.

Kdo se začte, objeví nečekané věci.

Rudolf Faltejsek

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom touto formou ještě jednou chtěli poděkovat paní Karle Dörrové, za její obětavou pomoc na letošním Jiráskově Hronovu. Při cestě z naší Úpické základny - tělocvičny TJ Orel, uvázl autobus na rozkopané cestě mezi Úpicí a Rtyní a proto jsme nestihli přípoj do Hronova v Červeném Kostelci. Situace se zdála

D I V A D E L N Í

být beznadějná...Naštěstí jsme měli číslo na paní Dörrovou a ta zorganizovala náš urychlený přesun do Jiráskova divadla s pomocí svého Mercedesu. Představení mohlo včas začít. Děkuji já a celý soubor - Společnost Dr. Krásky

Petr Lanta

PS: V minulém čísle Divadelní hromady jsem byl panem Tejklem nazván pragocentrikem a ohrazuji se proti tomu, protože jsem svou duší stále Východočech (i když napůl Valach).

CHCETE SI ZAHRÁT DIVADLO V PŘÍRODĚ?

Samozřejmě že až o příštích prázdninách. Máte-li takovou inscenaci a toužíte-li zahrát si v kouzelném přírodním divadle, neváhejte!

Ve Vysokém Chvojně poblíž Holic je nádherný divadelní areál, přímo antické amfiteátrum - poblíž chráněné přírodní rezervace Buky. Hlediště s vysokou elevací pro víc než tři sta diváků, prostorné pódium, vynikající akustika. Prostor byl letos obnoven a krásně upraven, že by se tu mohl pořádat i celý festival divadel v přírodě. Ze sousední srubové patrové re-

staurace je krásný výhled až k Železným horám a asi deset lidí tu může taky přespat v pokojíčkách.

A konečně - přírodní divadlo tu má zřejmě i divadelní kouzlo, Kosteleční Černí šviháci tady sehráli Amatéry těsně před svým Hronovským triumfem. Hrát představení odpoledne není problém a večer jen pokud máte vlastní osvětlení, je tu k dispozici přípojka 380 V, zadní výkryt je také vašim problémem.

Pokud máte co nabídnout, domluvte se na podmínkách přímo s panem Radkem Sedláčkem, tř. TGM 991, Týniště nad Orlicí, PSČ 517 21, tel. 732 33 99 29.

Zlomte vaz!

..... P O U Z Á V Ě R C E

DOBŘE VYUZENÉ ŠTRONZO

„Kdo se plete mezi votruby, sežerou ho prasata“, pravil prof. Císař po ránu v autě směřujícím do Moravské Třebové. „To bylo oblíbené rčení mé babičky, ona tím říkala, že zaplétat se je nebezpečné“, dodal. Povídali jsme si totiž o problémech slovenského amatérského divadla, právě

jsem se vrátil z Martina, ze scénické žatvy našich sousedů a bratrů téměř po krvi a já mu líčil složitou situaci tam panující.

S naší návštěvou moravskotřebovského Štronza to samozřejmě nesouviselo, pravda, snad pouze s oním zoologickým pojmem, tedy s prasetem, vepřem, čuníkem, který nás čekal večer v podobě dobře vyuzené. Kterého naopak sežereme my, východočeští divadelníci, na počest Bacchuse, divadelního pánaboha.

Štronzo je jak známo „zemská“ přehlídka jednoaktových her a divadel jednoho herce. Zemská snad jen proto, že její vznik před lety formulovala i schizofrenní situace Moravské Třebové, které je vlastně českou obcí, konečně i trochu německou a bělogvardějskou (byli jsme na hřbitově), ležící na Moravě, ale v Čechách, v Pardubickém kraji. Zájem o její smysl a budoucnost byl velký i u politiků, přišli se podívat místostarostové a také z „kraje“ přijeli, z odboru kultury. Myslím, že se mohli dobře přesvědčit o dobrém smyslu přehlídky a dobrém cíli, přišlo navíc hodně místních diváků. A dokonce byl letošní ročník i hezkým společenským setkáním divadelníků z celých východních Čech a to taky smysl posiluje, osvěty nikdy dosti a naopak to zas šíří dobré jméno místa a pořadatele! Posedělo se, zpívalo díky Černým švihákům dlouho do noci, v neděli dopoledne hojně navštíven seminář, při němž se probraly všechny přehlídkové tituly (lektory prof. Císař, prof. Laurin a autor článku), dojedla pomazánka i zbytky čuníka, jehož putovní hlavu s citronem v hubě obdrželi na památku Amatérů z Kostelce nad Orlicí.

-Ono totiž bylo o čem povídat. - Zajímavý originální výkon Zdeňka Vrágy z Hradce Králové, který herecky popsal barokní Kuks, pak jedna z nejlepších prací českotřebovského souboru Triarius, znovu těžícího z ruské klasické literatury, divadelně na velmi dobré úrovni. Pobavil (trochu) turnovský Marcello a Giacomo a bez zajímavosti nebyla ani Morgiana od turnovské herečky Lenky Landrové. Pěkně dopadla místní pohádka, Zvířátka a loupežníci a kdyby Heidemarie Sekáčová jako

Černí šviháci ve Chvojně





Josef Tejkl a Heidemarie Sekáčová

spoluautorka a režisérka tak půlhodinku slovíček vyškrtala, byl by zážitek pro děti (i dospělé) větší. Z Jesliček přivezl Honza Dvořák adolescentní městské dívky, které si řešily svou extrémní situaci v prostředí zemědělské venkovské brigády, ovšem inscenaci, která by oslovila (kromě tématu) i umem a získanými dovednostmi studentů dramatického oboru ZUŠ, byl výsledek poněkud vzdálen. A konečně Císlerovy Brejle, stará dobrá v provedení (A)Matáku Pardubice. Petrovi Koubovi a Jitce Janebové to hraje dobře, mají smysl pro gag a dovedou vkusně pobavit. Na závěr ještě Amatéri Pepíka Tejkla, zatím nejlepší jejich představení, které bylo k vidění, včetně toho hronovského, rehabilitace úletu z pražského Next Wave. Herecky na jedničku!

Dodat je třeba, že Štronzo je postupová přehlídka, proto jízdenku na cestu na celostátní přehlídku jednoaktovek v Holicích dostali soubory (a)Maták Pardubice a Triarius Česká Třebová.

Saša Gregar

TREPERENDY JAKO VÍNO

Vždycky, když se v Třebechovicích otevře opona, hledištěm projede až nesnesitelný chlad, snad i v létě. Ale číší jen do chvíle, než spustí

místní soubor Sympozion, prožívající právě renesanci své někdejší slávy, gejzír vtipných hudebních čísel a taky pěkného i pohledného hraní, které obstarává především jeho dámská část. Takhle to naznačil už loňský Černošský pánbůh a nejinak a ještě snad pěkněji nová premiéra Goldoniho Treperend. Rudolf Faltejsek jako režisér dohlíží inscenaci poctivě a přehledně. Hraje se jednoduchou mizanscénou na jednoduché, ale i překvapivé scénografii (výtvarnice Lenka Faltová, která navrhla taky báječné barevné kostýmy). Nezapřou se inspirace komedií dell'arte, nejvíce v herectví a pak i v hudebních tématech. Původní muziku a texty písní napsala Drahomíra Francková, v inscenaci hudba tvoří jakousi samostatnou koncertní složku, která je ve svém kontrapunktu k řádění na jevišti je dojemná, cudná a milostná.

Nejlépe to samozřejmě hraje treperendám, herečky mají esprit, chuť a velký temperament, občas ho sice úplně neukrotí a hrají o sto šest aniž by se poslouchaly, ale to jen maloučké popíchnutí, aby hra byla ještě zdařilejší. Děvčata zvládají řadu moc pěkných gagů navíc v komice opravdové komedie dell'arte. V jistém posunu k modernímu herectví však vyniká jeden z mužských představitelů, Martin Černý, který bravurně hraje převleky za Spagatta, Arlecchina a

Musu, Dělá to báječně a s lehkou ironií, jíž se trefuje i do některých aktualit. Pěkně svou postavu pojednal Miroslav Vik jako patrone Toni, jen ženichovi Beppovi, krásnému mladíčkovi, jakoby právě sestoupivšímu z Rafaelova obrazu, bych doporučil přitlačit trochu silněji na hlasové orgány, aby ho bylo na jevišti více!

Treperendy jsou o ženských – a těch se v Třebechovicích urodilo na rozdávání. Krásné postavy, krásné hlasy, přirozené hraní. Markéty Koubové, když se rozjede, je plné jeviště, stejně tak Karly Drašnarové, dobře jim sekundují a dovedou si zjednat prostor Bára Doležalová, Míla Doležalová i Monika Kocábková a všemu jako třetíčka na dortu vévodí nezaměnitelný herecký projev Ivy Charvátové, která je navíc jakousi frontmankou pěveckého uskupení, jemuž to tak výtečně zpívá, že mu to u velkých sborů ani mužští nekadí.

Chcete-li se tedy dobře a inteligentně pobavit, jeďte se podívat do Třebechovic. Nebo si Treperendy pozvěte k vám. Mám pocit, že po premiéře toto představení ještě dozraje a dostane nové chuti, přestože už teď je to výběr z dobrých trebechovických hroznů.

(Psáno po premiéře 15. 11. 2003)

Saša Gregar

T Ě Š T E S E

Prof. Jan Císař natočil pro Český rozhlas v Hradci Králové a jeho nedělní Kouzelné kukátko svůj „divadelní slovníček“. Od příštího čísla Vám ho v několika pokračováních pod názvem **Divadelní jarmárka prof. Císaře** nabídneme pro potěchu, povzbuzení, pro radost...
